

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnitvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izjava vank dan sveder izvenitvi nedolje in praznika.

Inserti veljajo: petstotinska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parle in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insertih po dogovoru.
Upravitelju naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinar/ov.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčije:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravitelstvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Slovanska politika.

Dunaj, 12. januarja.

Kakor poročajo češki listi, se je zahvalil ljubljanski župan Češkemu klubu za izražene mu čestitke k izvolitvi s pismom, v katerem poudarja potrebo medsebojne podpore naprednih slovanskih strank ter si želi čim najbližjih stikov med napredno Ljubljano ter reprezentanti češkega naroda.

Beseda primatorja naše prestolice zasluži, da se jo dvakrat in trikrat podčrta. Slovanska vzajemnost je bodila le prepogostokrat po čudnih potih in novoslovanska ideja, po svojem bistvu kulturna in napredna, se v praksi ni mogla uveljaviti tako, kakor bi bilo to odgovarjalo njenim namenom.

Prava slovanska politika v Avstriji mora stremeti predvsem za tem, združiti delo slovanskih strank za kulturni in gospodarski napredek slovanskih narodov in mejah naše monarhije. Za tako delo pa so morda dana gotova programatična naziranja ne le glede poti, temveč tudi glede ciljev. Moderna slovanska ideja hoče napredek slovanskih plemen v duhu svobodomiselnosti in demokratičnosti, mora torej podpirati pri posameznih slovanskih narodih vse kulturne, gospodarske, pa tudi politične akcije, ki stremijo po udejstvovanju njenega naprednega programa.

Baž v tem pa so slovanske stranke le premnogokrat grešile. Iz objeta onega starega meglenega veselovanja, ki »vse enako ljubi« in ki vidi v vsakem slovanskem človeku »brata«, se dostikrat tudi oni ne morejo opravičiti, ki zastopajo napredne programe in se takorekoč ex offo zavzemajo za idejo novega slovanstva.

Odkrita beseda ne more razzlatiti. Jugoslovanske napredne stranke so v parlamentu pogostokrat doživele razočaranja, da njihovo delo in njihov boj ne najdetja med ostalimi naprednimi slovanskimi skupinami pravega razumevanja in prave podpore. Mnogi odlični slovanski politiki stojijo na stališču, da jim baš ideja slovanske vzajemnosti preprečuje se vmešavati »v notranje spore« med posameznimi narodi in da morajo v konsekvenci tega naziranja stati tudi v političnem gibanju takorekoč »nad strankami«.

Temu naziranju je treba pravčasno oporekati. Res je, da spadajo tudi na slovanskem polju gotove za-

deve v »avtonomijo« posameznih narodov in da bi bilo nevarno priznati bratskim sosedom pravico vmešavanja v te notranje zadeve. V sporu dveh naprednih kulturnih organizacij, v boju dveh raznih taktičnih naziranj ne bomo pripustili sodbe tretjemu in tretji ne bo smel ponuditi niti enemu niti drugemu izmed nas svoje pomoči. Kadar pa gre za velike razvojne cilje skupne ideje, takrat gotovo oživi nam pravica se sklicevati na dolžnosti, ki jih nalaga praktična slovanska vzajemnost. S kulturnim in gospodarskim razvojem v najožji zvezi je politika. Novoslovanska misel hoče duševno neodvisne, gospodarsko trdne narode, mora torej tudi hoteti napredno narodno politiko. In ker so pri danih razmerah medsebojni stiki med avstrijskimi slovanskimi narodi baš na političnem polju najčestjeji in najožji, se mora praktično slovanstvo, ako je konsekvenco, udejstvovati predvsem v medsebojnem razmerju posameznih slovanskih strank.

Po našem mnenju je treba posebno v avstrijskem parlamentu, v kolikor je tam mogoče delati slovansko politiko, ožje zveze med naprednimi slovanskimi elementi. Nismo tako fantastični, da bi prezrli velike interesne difference, ki vladajo med zastopniki posameznih slovanskih narodov, zlasti v gospodarskih vprašanjih in realistično načelo »najpoprejši narodni pot« šele slovansko politiko tudi mi brezpogojno priznavamo. Toda preko teh difference, ki predpisujejo slovanskim strankam razna pota, obstoja nebroj skupnih vprašanj, v katerih je vzajemno postopanje omogočeno, ako se snidejo k skupnemu delu po programih si sorodne stranke. Negativno povedano: prava slovanska politika je nemogoča, ako vladajo med strankami, ki jo naj proizvajajo, globokosegajoče programatične razlike. Naprednjak in klerikalec se bodeja tudi na tem polju težko sporazumela. Tako je napredna slovanska vseučiliška akcija kot predmet vzajemnih slovanskih stremiljenj že naprej onemogočena, če se brez izbire kliče vse slovanske poslance k sodelovanju; naši klerikalci perhoreseirajo edino praktično in za bodočo našo visoko šolo najboljšo pot preko praške univerze. Obstoja torej v naziranju na to največjo našo kulturno zadevo globok razpor med slovansko napredno in klerikalno javnostjo, oziroma njenimi reprezentanti. Po nauku onega

komodnega slovanstva, ki hoče povsod in za vsako ceno stati »nad strankami« bi bilo torej vmešavanje slovanskih strank prepovedano, vsaka podpora tozadevnih naprednih stremiljenj izključena; v drugimi besedah pa se pravi to, da bi bila na ta način naša vseučiliška stvar baš vsled pasivitete slovanskih strank znatno oškodovana, da, docela v nasprotju z napredno slovansko idejo, izročena numerično močnejši klerikalni struji. Tako postaja »slovansko nadstrankarstvo« indirektni podpornik gotovih reakcijskih stremiljenj, ogrožajoč tako uspehe in ugled slovanske misli.

Zal, moramo konstatirati, da je v parlamentu naša klerikalna delegacija dostikrat tudi direktno podporo baš od slovanskih strank, katere bi najostreje protestirale proti temu, če bi se jim očitalo, da niso radikalno napredne. Tudi to je bila posledica onega nejasnega pojma o »slovanskem nadstrankarstvu«, pa tudi posledica nezadostne informacije o naših razmerah. Slovenski klerikalci so v parlamentu tolikrat zažigali nacionalni umetni ogenj, da so marsikateremu naprednemu slovanskemu politiku onemogočili natančni pogled na svoje prave lastnosti. Le tako si moremo razlagati, da je novi kranjski deželni glavar našel v svojih boljših časih baš pri naprednih čeških agrarcih, ki doma klerikalizem najostreje pobijajo, in pa pri socialističnih radikalnih toliko podpore ter da navzlic vsem dogodkom zadnjega časa te nekdanje zveze še do danes niso popolnoma pretrgane.

Le po malem spoznavajo tudi Čehi pravi obraz našega klerikalizma in njegovih zastopnikov. Vstop ljubljanskega poslanca v mladočeški klub, odkrite simpatije, ki so jih izrazili najodličnejši češki napredni politiki nad izvolitvijo dr. Tavčarja za ljubljanskega župana in s tem nad zmago narodno - napredne stranke nad klerikalci ter mnogi posamezni slučajji uspešne sopolmoči pri raznih naprednih akcijah obljublja, da se tudi tukaj pripravljajo razsvetlivi obrati. Zlasti češka javnost čim dalje bolj spoznava, da se bo slovanski jug razvil v krepko in močno »bašto slovanstva« le, če se po možnosti ojači zdrava napredna politika.

V tem smislu treba zabeležiti tudi Masarykove besede, ki se glase, kakor odgovor na prošnjo, ki se na-

haja v pismu ljubljanskega župana. Prof. Masaryk je pred nedavnim na zboru češke napredne stranke s kratkimi besedami označil pravo vsebino praktičnega slovanstva: »Napredni človek bo šel in konkretno vedno z naprednimi slovanskimi strankami.« To načelo naj bi postalo mero-dajno za taktiko slovanskih strank na Dunaju. Čim več simpatije in dejanske podpore najdemo med slovanskimi brati, tem veselejše in uspešnejše se bomo borili doma proti režimu, ki škodi razvoju našega naroda in s tem tudi slovanski ideji.

Klerikalna strahovlada v Kamniku.

V Kamniku je začel klerikalni občinski odbor s svojim plodonosnim delom. Nobene stvari pa niso imeli nujnejše, nego odpraviti vse olajšave gostilničarjem pri policijski uri in darovati vampastemu Weibelnu 100 K, kajti revež je imel menda toliko škode pri mitnici radi oblastveno prepovedanega sejma.

S tem je sedaj rešen Kamnik, da se šikanira že itak komaj dihaajoče gostilničarstvo, ki je največja davčna moč v Kamniku. Sedaj vidijo oni kimoveci — ki so šli v ogenj za to moralno popolnoma propadlo stranko, kaj so storili. Čuje se pa, da snujejo še druge lumparije, da s tem uničijo in zatrejo gostilničarstvo. Če jim je gostilna tako sovražna, zakaj pa sami presedajo cele noči po zakotnih gostilnah pri zaklenjenih vratih? Ali imajo morda drugi kake predprave? Svetujemo Kolmannu, da posveti s svojim debelim nosom tudi tja, kjer se mu večkrat za železnimi vrati okrepča nikdar siti želodec. Dobrota vseh dobrot nove klerikalne strahovlade je pa dični Maier, ki je menda najiznajdljivejša glavica v črnem taboru. Ko je nedavno sedel, v pozni nočni uri (v družbi našega somišljenika gospoda, čigar ime radi prizanesljivosti zamolčimo) globoko ginjen od zavžitih štamperlekov, se je na široko ustil, da bode po njegovi komandi še ves Kamnik plesal. No, pa mislimo, da ples bo že dekan sam prepovedal, da čevljanje tega jetičnega mlečnika se pa bolj malo zmenimo. Mislimo, da si bode svoje vroče možgane kmalu ohladil »hinter Rigel und Schless«. Ali pa ga bodo ostri nohti pekove Mare poučili, kdaj se

ima priguncati domov. Kajnega Marica sedaj so zopet dolgi večeri? Pa svetujemo Maierju, da ne stresa svojih modrosti tam, kjer ni za to vernih slušateljev. Davkoplačevalci vprašujemo: Kako more dopuščati finančno ravnateljstvo v Ljubljani, da preseda Maier trd, kakor kanon cele noči po kavarnah, ko živa bolniški dopust. Če je dovolj zdrav za krokarijo, potem naj tudi izpolnjuje svojo službo. Če pa ne mara delati, naj ga pa redi dekan, ki vleče za svoje postopanje in brezdelnost na dan več nego obrtnik cel teden v potu svojega obraza zasluži.

Sedaj si boš dekan lahko napolnil svojo nikdar polno bisago, ko ti je padel tako lep plen v črne kremplje. Seveda, najprvo je treba nekoliko mazila svojim backom. Weibel dobi 100 K, ta dolgi Jur bo delal nove štante in tako pridejo počasi vsi lepo na vrsto. Tako so tedaj začeli gospodariti z občinskim preženjem ti vzor - gospodarji. Občinski proračun izkazuje velikanski deficit in vendar se denar tako razsipava. Kdo pa bode dal drugim obrtnikom kaj odškodnine, katero imajo radi sejma? Le ne imejte upanja, obrtniki.

Dekan si bode preje zidal nov farovž, ki bode preaegal luksurioznost orientalskih haremov. In svoj hotel-konzulat vam bo tudi še obelisl na vrat. Občinske seje se ne vršijo nič več v občinski hiši, ali v gasilnem domu temveč na »Herberga«.

Res, žalostni časi so nastopili za ubogi Kamnik. Kje s'e oni ponosni in zavedni meščani? Kje ono ponosno mesto? Izginila je zadovoljnost in blagostanje. Mračnih obrazov hodijo stanovalci po mestnih ulicah. Veličastni vrhovi kamniških planin zro žalostno na nekdanje veselo mesto, ki žaluje sedaj pod črnim jarmom. Med meščani vlada nezaupnost in hinavščina, ker nikdo ne govori tega, kar nosi v sren. Sovražijo se nekdanji prijatelji, ne pogledajo se soderodniki. Korupcija je v polnem cvetu. Policija postopa nasproti meščanom, kakor s prognanci v Sibiriji. Slišijo se zadušene kletvice, pesti se atiskajo. Iz cerkve je pregnana vera. Kdo je povzročil toliko gorje? Dekan pod krinko božjega namestnika je oni zli duh, ki je zasejal s svojim napuhom in častilakomnostjo sovražstvo med nas. Nikdar ni bilo tako napetih razmer v Kamniku, dokler ni stopila na nekdanj svobodna tla Kamniškega mesta noga dekanova. Pri prihodu v Kamnik je rekel pri

LISTEK.

Plazilci ali plezavci?

Napisal dr. Gvidon Sajovic.

V 7. številki »Slovenskega Naroda« t. m. se nahaja zoologična notica, v kateri omeni poročevalec takoj v začetku, da je za reptilije bolj slovenski izraz plezavci, kakor plazilci. Nikakor bi ne opozoril na to notico, ako bi ne šlo za nekatere principijelne točke. Vprašanje slovenske terminologije je že itak dovolj zamotano, čemu torej izpodirati stare znanstveno veljavne in edino pravilne izraze z nepotrebnimi in obenem napačnimi novotarijami?

Plazilci (nemško: die Kriechtiere — znanstveno: reptilia, od latinskega glagola repo, ere = plaziti se) so vretenčarji, ki imajo poleg drugih osebnih lastnosti vsi slabo razvite noge, nekateri jih pa sploh nimajo. Zato se morajo posluževati pri premikanju iz mesta trebušnih mišic in se dotikajo pri gibanju s trebušno stranjo tal ali kakor pravimo: plazijo se. Plazenje je značilno za vse poedince imenovane skupine, ki se prav zato nazivljejo s skupnim imenom: plazilci (die Kriech-

tiere — reptilia). Res je, da znajo nekateri plazilci (posamezne vrste kač in kuščarjev) tudi plezati, to pa še nikakor ne daje povoda, da bi prekrstili vse plazilce, katerih večina ni zmožna plezanja, v »plezavce«. Tudi med sesalci najdemo izvrstne plezavce kakor n. pr.: opice, mačke, kune, veverice itd., kljub temu pa so vsi ti plezavci sistematično porazdeljeni v znanstveno ute meljene redove. Le v razredu ptič imamo poseben red plezavcev (die Klettervögel — scansores od latinskega glagola scando, ere = plezati), v katerem je za vse zastopnike značilna zanimiva razvita plezalna noga z naprej obrnjenim 2. in 3. nazaj obrnjenim pa 1. in 4. prstom. Navedli bi lahko še mnogo zgledov, toda zadostuje naj! »Plezavci« ne bodo izpodrinili plazilcev, neumestno je le, da se s takimi netočnimi in docela napačnimi izrazi moti občinstvo.

In sedaj k posameznim vrstam. Z veseljem sem povzel iz omenjene notice, da je našel g. poročevalec s svojim tovarišem nabrežno kuščarico (lacerta flumana Werner) že leta 1885. Škoda le, da jo je poslal rajši — trgovski trdki, kakor znanstvenemu zavodu n. pr.: zoologičnemu zavodu dunajske univerze, dunajski zoologično-botanični družbi ali pa domačemu zavodu, kranjsemu

deželnemu muzeju v Ljubljani, ki ga je vodil takrat vešč domač prirodoisec Deschmann. Ko je prinesel leta 1910 iz Vipave muzejski preparator g. Fr. Dobovšek prvo nabrežno kuščarico, sem jo takoj poslal veljavnemu evropskemu herpetologu dr. Fran Wernerju, vseučiliščenemu profesorju na Dunaju, po katerem se ta vrsta tudi imenuje. Pošiljatev ga je zelo razveselila, kakor mi je takoj sporočil in obenem naznanil, da je to prvi eksemplar, ki ga znanstveni svet pozna iz Kranjske. In omenjeni nčenjak je na glasu kot prvi poznavalec naših plazilcev.

Navedeni slučaj nam kaže bolj kakor marsikateri drugi, kako potrebno je, da se obračajmo pri nenavadnih pojavih na znanstvene zavode, ne pa na — kupčijske firme, ako hočemo koristiti znanstvenemu delu.

Krasno smaragdno zeleni kuščarji, velike postave in bojaželjnosti, so res v Vipavski dolini izredno zanimivi po svoji živi barvi, velikosti in živahnosti. Toda tej vrsti velja posebno ime zelence (lacerta viridis Laur. — die Smaragdeidechse), nikakor pa ne algeroides (!) negro (!) punctatus. Črnoptičasta gaščerica (algiroides nigropunctatus DB.) je približno tolikšne velikosti kakor pozidna kuščarica (lacerta muralis Laur. — die Mauereidechse). Torej

mnogo manjša od smaragdno zelenih kuščarjev. Po zgornji strani je zamazano rjavkasto ali rumenkasto olivne barve (nikdar smaragdno zelena!) z mnogoštevilnimi črnimi pikami (odtod ime). Spodnja stran je r. r. azurno višnjeva, po trebuhu in pod repom pa ognjeno rdeča; pri samicah je spodnja stran popolnoma zamazano bela. Tudi je omenjena kuščarica v svojem vedenju zelo plaha in oprezna živalca. Sovražnika začuti precej in takoj pobegne, zato je lov na njo zelo težaven, kakor sem sam skusil na letošnjih ekskurzijah. Živi pa najraje po grobljah, ki ji nudijo varna skrivališča. Tako torej ne bo težko ločiti male in plahе črnoptičaste gaščerice od velikih in smaragdno zelenih kuščarjev.

Črni gož (coluber longissimus Laur. var. subgrisea mihi. — die schwarze Aeskulapnatter) dosedaj iz Kranjskega še ni znan. Kolikor sem imel v roki velikih »črnih kač« iz Vipavske doline, vse so pripadale vrsti črnica (zamenis gemonensis Laur. var. carbonarius Bonap. — die schwarze Zornnatter); tudi belkasto zelena ali sivkasto riava belica (zamenis gemonensis Laur. — die Zornnatter) se mora ločiti od navadnega goža (coluber longissimus Laur. — die Aeskulapnatter), ki se pa na haja po vsem Kranjskem, torej tudi

ni izključen za Vipavsko dolino. Po velikosti sta si približno obdedve kači enaki. Ločite se pa zlasti po tem: belica, oziroma njena črna varijacija ima podočni (subocularni) črte, po telesu 19 podolžnih vrst lusk, trebušnih črtov 190—227, trebušni rob je pa le slabo ali pa sploh ni razvit, — gož oziroma njegova črna varijacija pa nima podočnega črte, luske so razvrščene v 21—23 podolžnih vrst, trebušnih črtov je vedno nad 200, trebušni rob je izrazit. Po navedenih različnih se torej omenjeni kači vrsti lahko ločita. Samoočehi umevno sta obe navedeni kači nestrupeni.

Obvodne rjave kače, ki jih navaja poročevalec v notici pod znanstvenim imenom »coluber austriacus«, so najbrže kobranka (tronide, motus tessellatus Laur. — die Würfelnatter), kajti poleg belcuške živi pri nas le še ta obvodna kačja vrsta. Kobranka je po vsem Kranjskem splošno razširjena obvodna kača in prekaša po mnogobrojnosti na več krajih belcuško. Smokulja ali rjava kača (coronella austriaca Laur. — die Glatt-Schling- oder Kurfelnatter) živi le na suhih, prisojnih in peščenih krajih, nikdar ob vodi. Hrani se s kuščaricami, sleniči, miši itd., nikdar pa ne lovi rib!

Modras-gadov ne poznamo; zastonj sem iskal ta izraz po Erjavcu

prejemu zastopnikom kamniškega mesta: »Mir vam bodi!« Hinavec! To naj bo tvoj mir, ki si ga nam ti prinesel! Namesto, da bi nas počeval v krščanski veri, nas je gonil iz cerkve. Vtikači se je začel v interne zadeve meščanov ter ruval toliko časa, da je med nekdanj mirne in zadovoljne Kamničane za ej l ogenj sovraštva. Ali je to tvoje bo- je poslanstvo? Ali se ne sramuješ, da si tako ostudno oskrnil svoj vzvišeni poklic? Plačilo zato ti ne izostane. Sejal si veter, žel bodeš vi- har. Ako je res oni Bag, ki ga uči sv. vera, mora priti njegova jeza nad tebe, ki izrablja njegovo poslanstvo v svoje umazane namene. Le delaj tako naprej! Razdiraj prijateljstva, uničuj rodbinske sreče, odjedaj kruh trudečim se obrtnikom; ura obračun pride prej ali slej. Tresel se bo- deš še pred našim evanجيلjem zatiranega meščanstva, kateremu si vzal svo- bodo in samozavest!

Glas iz Železnikov.

Pogled v zadnje številke »Domoljuba« nam kaže, da je naš znani »Lažljub« odprl svojo tabakirno, si nabasal v preobilne nošnice »ta drobnega« ter kihnil. Zbodel je hudo tega ponesrečenega docenta Z. trikovke so- ciologije v našem trgu zadnji čla- nek v »Slov. Narodu«. Stopila sta skupaj z bodočim krakovskim »ta mrtvim« docentem in načrnela — kaj? Prepisala sta nekaj odstavkov iz dopisa »Slov. Narod«, jih lepo po liguirjansko zavila, prečete nevar- nosti opustila in stal je vaš domišnik osramočen — narobe res! Laž med poštenjaki ostane laž, to naj si za- pomnita docenta in osramočenje spoštovanja vrednih oseb je sramo- čenje sebe in »selesca«. Da pa si ne bo kdo domišljeval v svojih nadutosti morda kak uspeh, zato pribijemo od- krito še nekaj podatkov; čitatelji pa naj potem sodijo, kje je resnica in poštenje doma.

Se je znano, kako je prišel »sin- tar« po kravo v konsum. Sala je bila sicer neumestna; vendar pa za naše razmere karakteristična. Kon- sum, »žulji delavcev«, je prešel v ro- ke sedanjega župana. On je bil nek- kak neomejeni trgovec v nem, proti kateremu je zastojal tolkel vulgo »Strajnar« ob svoj »pankelje«, za- stonj se posvetovala vulgo Petrič in Martink, kako bi ga odstranila iz konsuma in podjetje rešila. A lista je zvitejša od zača. Zepel je beben. stavba s prodajalno je bila prodana in kupil jo je — no, poslovodja kon- suma, naš župan, kakor se ponosno sam imenuje, Milo je tarnal med ko- liko je izgubil, a ko mu je nekdo po- nujal 100, 500, 1000 K več n' go je on dal; je previdno odnesel pete. Ka- ko previdno je poslovanje »selesca« se razvidi iz tega, da so porabili šol. fond za stavbo nove šole in šele e. kr. okrajno glavarstvo je temu nare- dilo konec s tem, da sedaj dotične vsote samo nalaga. Zaupnica »sele- sca!« Najlepši prostor, ki pa je seve kot javni prostor tudi tem možem nedotakljiv in vreden med brati 7000 kron, so meni tebi nič med služni- nostmi obitneke se predli župni- ku za 200 K. Gospod so hoteli in do- bili so — a kaj — nos od e. kr. okr. glavarstva, da občina z javnim pro- storom nima kupčevati! No, pa po- glejmo še županovega Tončka. Fan- tiček stopa ponosno, brez »štelece« ga hitro nosi iz kraja v kraj, kjer je njegov raj! Za vsako pot po trgu s konjačem si previdno vpiše v stro- škovnik 1 K, dasi to traja dober četr- ur. Če pa pride »cemntir« na

kar 2 K. Ni čuda torej, če ne doseže v kratkem predsedniško mesto trez- nomisličih čokoladarjev. To bo men- da zadostovalo, da lahko vsak sam napravi zaključek o obč. gospodar- stvu, ki ga vodi diplomirani absol- vent trgovske akademije Tonček! No, pa boste rekli: saj j.m. nič ne morete! Počasi prijatelj! Res je, da so gotove malenkostne osebe izrekle, da bo vsa dolina preje »v luft« pred- no bo župan sojen radi krivega izpo- vedovanja pred e. kr. sodiščem v Škofji Loki. Mi pa pravimo, da se od takih »čeneč« e. kr. državno pravni- štvu, ki ima zadevo v rokah, ne bo in ne sme dati ugnati, ker imamo v njega svoj popolno zaupanje, da do- žene stvor zakonitim potom čimpre- je. ne oziraje se, ali je to Peter ali Pavel. Da pa se ne boste hvalili, da je bilo e. kr. okr. glavarstvo glede volilnih imenikov nalagano, vam po- vemo v brk še enkrat, da so se godi- le od vaše strani take nepravilnosti, da je e. kr. okr. glavarstvo uvidelo to kot nedopustno in na našo željo vedelo rok za pritožbo. In ker z zavijanjem ne nehate, povemo tudi, da sta župan in njegov sin po prete- ku postavnih rokov brez vlozene re- klamacije in tozadevne rešitve po- pravila ime neke volike v prid last- ne stranke in dala v navzočnosti pri- potrdilo, da sta res onadva to samo- voljno naredila! Nadalje se mi v stvar ne bomo spuščali, ker je nalo- ga e. kr. državnega pravništvu šči- titi zakon! Dpisun pa naj sedaj le bo »interesantno« pogleda, ker to je pa vendar več vredno ko 50 K! Pa naj ne misli nobedeč, da se bo to do- lo morda zaviti. Tako se je zgodilo in prav tako in nič drugače; magari če tudi župnik na prižnici dementi- ra in razbije od nas plačano prižni- co. Ne zamerimo mu, saj vemo kje je doma. Čudno se nam pa vendar zd, da se je pri zadnjih obč. volitvah res unikum obč. volilnega imenika naenkrat izgubil in da je bil letošnji tako vzorno sestavljen, da je bilo med dobrimi 200 volilci od napredne strani treba nad 70 reklamacij in da e. kr. okr. glavarstvo še d. sedaj ni rešilo pritožb. Gotovo je le, da bi mi v enakem slučaju že davno imeli gerenta. Pa bo že šlo, parkrat bo treba še »štruce plačati«, kakor pravi »Strajnar« ali pa »advokatu suk- njo narediti«, kar trdi »Prevka« in resnici ter pravici pridemo do dra in če se naše jasli pomakemo za ped višje, boste pa lahko peli v sne- gu po dolini »Abzugmarsch« v Sel- cih pred Tavčarjem pa še lahko udo- rite »Rakozy marsch«, vam bo že napil, da boste mogli naprej v Tri- politanijo, saj vas mož baje že 14 dni pričakuje. Čudno je le, da ta pleme- nita dopisunska duša neče nič sliša- ti, kako svare za vero vneti katoliški škofje svoje duhovnike, naj se ne vmešavajo v volitve; ker se to ne njema z njihovim dušnim pastir- stvom in vendar je tudi to sveta re- nica. Pa kaj — ptiča poznas pot nerju — naš ga lažljuba v »Domoljubu« pa po njegovih izrekih. Nagraje za to uganko ne razpišemo, ker jo bo vsak zadell! Ta močnejši ježičenč se nade- laje širčkonsti, da se bodo Železnikar- ji držali načel »S. L. S.«, ki ima moč in denar v rokah. Pozabili pa je po- vedati, da želimo leta in leta pod tem srečnim jermom na istem me- stu, da sam obč. odbor niti z mezin- cem ni gnil, da bi zboljšal neznesni položaj ubožnega delavstva in vendar zahteva novo zaupanje. Še osel se na istem kraju spodtakne le enkrat, to si zapomnite! Volili so vas, volili va- šega dež. in drž. poslanca, a vsi sku- paj za naš trg storili niste nič, ničar- sar nimate pokazati in takim ljudem naj ljudstvo še nadalje zaupna svojo

bedno usodo; zaničuje naj one, ki edini lahko in morejo pomagati, ter narediti mir in red! Za naš trg ste gluhi vi, gluhi poslanci, po njegovi krivdi pa tudi dežela in država, izro- čeni smo nemili usodi in pomagati si bomo morali sami. Delavstvo vam lahko z mirno dušo zakliče: Prosim! smo, pa nam niste dali kruha in če hočete še nadalje iz nas norce briti, si jih morate kupiti! Uvideli smo, kje je za nas resna volja in moč nam pomagati in tega se bomo držali, ker smo vaših obljub pri lačnih družinah že davno siti.

Ker radovedno vprašuje, koliko je g. J. Globočnik dal nagrade »Na- rodovemu« dopisniku mu povemo, da obramba resnice ne zahteva plačila, po krivici kradeni čest, pa je brani- ti prčtenjaku dolžnost in to tembolji, ker je »Domoljubova« dopisnik v ko- likor že od narave ni, vsaj vsled svojih laži, v trgu postal že komično interesanten! Da pa ne bo mislil, da tudi mi ne znamo staviti vprašanj, ga vrnemo:

Ali je res, da si je župnik iz Za- lega Loga grede v pozni nočni uri pri svetilki zvil roko in da mu to je Leašarca zacementil? Kondoliramo! Ko- liko je dobil župnik zato, da se je udeležil dne 4. t. m. zaupnega shoda »S. L. S.«? Kdo je kriv, da je ravno v noč nato umrl Potokarjev Fran- cek, neovredn, ki je želel biti pre- vident? Ne odgovori on, bomo smi! Pa drugič spet kaj novega, snovi je dostil!

Krinko proč!

Po verni naši deželi se je začelo novo g'banje. Derviši v črnih haljah se pehajo neč in dan, da pribere svo- jemu udanemu narodu, katerega lju- bijo nad vse, novo d'broto s sijajno zmago nad zatiraleci in tirani. Res ganljivi so prizori, ko se dvigne vsa cerkvena gosposka kot en mož za pravice naroda in ta narod mora bi- ti pač hvaljen tej rodoljubni gos- poski. Lepe so fraze, mamjive za nevedneže, a resnici bijejo v obraz!

Toda: krinko proč! Nikdar še niso stopili klerikaleci naši v boj vroti napredni ideji z od- prtim vezirjem, kajti obraza se ne upajo pokazati ljudstvu! Krinke ne ljubi ljudstvo, Slovenec hoče le re- snico — a te se naši dični S. L. S. pri- straši boje! Zakaj se poslužujete le zahrbnosti, zavijanj, sumničnej in slenarji, zakaj ne greste počeno v boj? Z kaj? Sram vas je, kajti na- rod bi vas vsem kamenjal, strah in groza, ker bi vas spoznal kot svojega zatiraleca in uničevalca! Ni je še bilo volitve v Sloveniji, da bi klerikaleci ne intrigirali, goljufali in terorizirali! Nobenih nestrnosti se ne bojte, ker zastirale pregled masi s črnimi haljami in svetinjami vere, pred ka- terimi trepete slovensko ljudstvo! Bojite se boja kot svobodni člani člo- vštva, bojite se jeze ljudstva in ob- sodbet!

Tudi za bodoče volitve v trgov- sko in obrtniško zbornico se je že pričelo pehanje s strani klerikalecev. V zadnjem članku glede nakupa Waldersteinove palače smo pokazali resnico, a »Slovenec« od srede se za- letava v članarja, ki je blizu zbor- nice« z vidnimi nameni zapeljati ljudstvo v zmotu. Zopet in zopet pri- poroča zidavo nove hiše, ki bi stala »le kakih 200—300.000 K« in je od- ločno proti nakupu izvanredno pri- pravne Waldersteinove palače za 120.000 K. Kdor bi mislil, da igra v tem oziru pri klerikalnih res inters obrtnikov in trgovcev kako vlogo, bi se zelo zmotil. Čisto navadna kleri- kalna špekulacija! Nakup te palače

je aklenila zbornica, v kateri imajo napredni elementi in trezni Nemci večino! V javni plenarni seji meseca grudna preteklega leta je glasoval glavni steber klerikalcev v tej insti- tuciji, Ivan Kregar za nakup te pa- lače! Ostali klerikaleci so se odtegni- li glasovanja. Da bi postal Kregar kar čez noč »liberalce« ne verjame nihče, pač pa si lahko vsak sam tol- mači nasledni manevar: Zbornica ima več dobrodelnih zakladov, kojih denar je plodonosno naložen. V slu- čaju, da kupi zbornica sedaj hišo, mora priti nekaj denarja v roke pro- dajalca. To hočejo klerikaleci prepre- čiti! A ne v korist obrtnikov, temveč sebi v korist. Če zbornica ne kupi hiše (da bi jo zidala, to niti sami ne verujejo!) ostane denar doma in do- tedaj se polaste zbornice. Da okrađe- jo potem v drugi slovenski narod potrebnih predpogojev za ustanovo trgovske akademije, da uničijo slov. obrt in trgovino, ne dvomi pač nih- če! Klerikalni »Dom« in pa zadr- ge ter mlekarne so vse falitne, gos- podi v črnih haljah manjka denar- ja in ta se mora dobiti. In če propa- de vsa obrt, če se ubije vsa trgovina, to je našim klerikalcem vseno, da le žive parasiti na račun ljudstva! Vsaj bode potem v vsaki drugi hiši »konsum in mlekarne«, kar je spravi- lo že nebroj naših posestnikov na bobni! In kar je glavno! Ne, da bo- do rbiti obrtniki, v njih bo ubit na- predni element na deželi! To hočejo doseči, ubiti vse, kar čuti napredno, za sredstvo v desego tega cilja se ne vpraša! In če tudi s krampom ali ra- z nožem, kašneda gospoda črna, sa- mo proč z liberalci!

»Slovenec« pravi, da vladajo v zbornici liberalci, da je paševal prejšnji »ajnik in da kraljujeta seda- nja tajnika nad denarnim obrtnikov. Predstaviti hoče tudi bivši režim v svoji krči, hlati sedanjega in psuj. Da bi branili osebne napade, nam ne pride na misel, kajti g. tajnika go- tovo odgovorita na svoj način na podle napade. Braniti pa hočemo in- stitucijo samo kot tako pred infami- nimi napadi! Odkar se je posrečilo naprednjakom iztrgati zbornico iz rok Nemcev, vladati tu poštenost in vestnost; dvoje svojstev, ki sta kleri- kalcem tuja! Boli jih, da zbornica ne posluje pristransko, da ne pozna osebnega protežiranja in koritar- stva! Boli jih, da se člani zbornice ne prodajajo, da se izjalovi vsak kle- rikalni atentat na pravice trgovcev in obrtnikov, katerim so sovražni do »krajnosti! Jezi jih, da voli zbornica v deželni zbor napredno in ne kleri- kalno, jezi jih, da izgube na ta način dvoje delnozborskih mest in kar je glavno, jezi jih, da se ne morejo po- lastiti nemoteno zborničnih denar- jev! Vsa klerikalna ljubezen se prične injenja z denarjem! Našeste nam dični »Slovenec« le en slučaj, v katerem bi zbornica grešila zoper svoje osnovne dolžnosti, pove le en slučaj, v katerem ne bi ravnala po- šteno in vestno, zroč na osebnost in ne na korist obrti in trgovine!

Proč s krinko! Na dan z besedo! Povejte nam moške, kaj je vzrok va- še momentane ljubezni do obrt- nštva? Vemo, da boste molčali, kajti resnice se bojite! Povejte masi kdo da ste! Povejte, da hočete okra- stiti ljudstvo, ubiti obrt in trgovino, in zreti z veseljem na propad Sloven- cev! Da, propast naroda vas ne bi ustrašila, samo da si napolnite nena- sitne malhe! In kadar je rabil narod vaše ponoci, kje ste bili metadorji? Kdaj ste storili v prosneh obrtnišva le en korak? Kdo je zidal vaše hiše, vaše cerkve in palače? Tuje! Takrat ne poznate slovenskih obrtnikov in magari če se poišče v zadnjem kotu

čifutske Galicije ali pa v rajhu kaj Neslovan, dobi delo pri vas! Kdaj ste se potegovali za interese sloven- skega obrtnika? Nikdar! Le pred vo- litvami ga poznate, kajti dišijo vam noveci — davki teh poštenjakov. In tedaj so pijavke tu, da oropajo ne- vedno maso, in bodisi z zlorabe cerkve, vere in zakramentov, s tero- rizmom, bojkotom in ubojem, z vsa- kim sredstvom in najsibo še tako ostudno in izdajalsko!

Prebitke izkušnje ima sloven- ski narod z zastopniki izdajalske S. L. S. Narodnostno hočejo ubiti Slo- venca, gnotno so jih spravili na rob propada. Še v vsaki instituciji so do- segli njeno smrt in to hočejo tudi v trgovski in obrtni zbornici. Interesov ljudstva hočejo poznati, pač pa po- znajo svoje osebnosti! Kako krasno bi tudi bilo, da bi se živelo nekaj (reci- mo vsaj 10) črnuhov na račun obrt- nikov, da bi se zidala hiša za »sa- mo« 200—300.000 K in bi bila na razpolago vsem društvom, ki bi jih priporočal »Slovenec«. Je tudi škand- al, da se drzne »tisti člankar iz bli- žine zbornice«, ki je na precej daleč od Kresije, vtikati prste v zadevo, ki ga »najmanj briga« in reči, da je bolj rentabilno, če se kupi hiša, ki vstreza v vseh ozirih zborničnim za- htevam za 120.000 K, kot da se zida nova za »samo 200—300.000 K«. V veliki dvorani bi imeli shode »Dani- čarje«, Marijine device. Orli in še kaka »Sveta Neža« bi se dala upri- zoriti! To je za obrtnike vitalnega pomena, ne pa njih strokovne za- deve!

Lepe so želje »Slovenca« in na- šim parasitom že dišijo denarji, na- brani iz žubel slovenskih obrtnikov. Toda med temi željami in resnico stoji močan mejnik in to je: obrtnik in trgovec! Na lastni krči sta poiz- kusila napade, po klerikalno: »lju- bezen« naših črnuhov, ko so ju za- neštokrat hoteli ubiti le sebi na korist. Zato bodo vedeli slovenski obrtniki tudi ravnati z kandidati stranke ljudskih sleparjev kot jim gre.

Krinko proč! Pokažite resnico in resnico bo- ste čuli! Slovenski obrtnik pa ostane napreden, če tudi se znae čola Slo- venija, če tudi se nam obetajo nasi- lja od vseh strani in nam groze sto- teri pekli. Mi smo življenjski del so- venskega naroda in doseči hočemo in moramo zani zmago nad črno go- loznoj! V boj gremo za narod, za se- be in svoje, za čast in resnico in ob- volitvah naj čuje čola Kranjska, da smo Slovenci, napredni in svobodni, ne pa izdajalci!

Italijansko - turška vojna.

S tripolitanskega bojišča. Tripolis, 11. januarja. V Tripolisu. Tadjuri in Ajnzari je po- ložaj neizpremenjen. Kavalerija, ki rekonosira, in poizvedovalci poro- čajo, da je situacija sovražnika neiz- premenjena. V Sidi Benu se je men- da zbralo par sto Arabcev, da tam branijo dohod v oazi Tadjuro in Sahel onim Arabcem, ki bi se hoteli tja vrniti. V Ajzaro neprenehoma prihajajo neoboroženi domačini, ki hočejo priti v oazo Sahel. Iz Bengha- zija poročajo z dne 10. t. m., da se tam ni nič novega zgodilo in da se zopet začeli z izkrcavanjem. Isto po- ročajo tudi iz Derne. V Tobruku je popolen mir.

Carigrad, 12. januarja. Tur- ško vojno ministrstvo je dobilo brzo- javko, da so poskusili Italijani 6. t. m. izvršiti izpad iz Homsa. V odda- ljenosti enega kilometra od Homsa so naleteli na Turke in Arabce in so

in Pieteršniku. Pač pa so znane vr- ste: modras (vipera ammodytes L. — die Sanfviner), gad (vipera be- nus L. — die Kreuzotter) in njegov različek črni ali planinski gad (vie- ra beatus L. var. prester — die Höl- lenotter). Prva dva sta v Vipavski dolini bolj redka, zadnja vrsta pa je na Vipavski skalnatih pobočjih precej p'g sina.

Vse zanimive metulje iz Vipav- ske doline je omenil naš odlični me- tuljar g. I. Hafner, poštni nadkon- trolor v Ljubljani, v svojem znan- nitim delu, ki je izhajalo v »Car- nioli« štiri leta (1908—1912). Vse- lilo nas bo, ako nam bo prinesel od g. poročevalca obljubljeni podlistek kake novosti, želimo pa natančne determinacije in pravilne rabe znan- stvenih imen, kar je pri metuljih še veliko težje kakor pri plazilcih, kajti iznišljena in napačna znanstvena imena samo motijo.

Iz navedenega je razvidno, da moramo biti pri dolocovanju natanč- ni in oprejni; nikakor se ne sme po- vršno opazovanje postaviti za temelj novi terminologiji. Vsekakor je pa priporočljivo v dvomljivih ali ne- zavadnih slučajih obrniti se na kak »manstveni zavod. V ta namen služi ri nš predvsem kranjski deželni muzej »Rudolfinum« v Ljubljani, katerega ravnateljstvo daje radevo- je vse potrebne informacije, spraje-

ma objekte in jih na željo tudi po vrednosti honorira. Znanstveno pre- iskavanje d' mače zemlje pospešuje le pravilno in sistematično delova- nje; vsak, kdor hoče tem smislu de- lovati, mora biti v zvezi z znanstve- nimi krogi. Dotičniki pa, ki z znan- stvenimi objekti samo tržijo, ne mo- rejo reklamirati zase znanstvenega dela.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Prva knjiga.

(Dalje.)

Toda poleg teh manjših in na- vadnejših plenilcev je bila nastala v Italiji še vse strošnejša vrsta gusar-jev. Neki Nemec, ki si je dal ponosni naslov vojvode Wernerja, je nekaj let pred časom, kateremu se bližamo, zbral in organiziral precejšnjo moč, imenovano »velika kompanija«, s katero je oblegal mesta in pust-šil države samo z namenom brezstidne- ga ropanja. Nj gov izgled je kmalu našel posn' movalce; brez števila, na podoben način zbranih »kompanij« se je ropajoče klatilo po vseh krajih dežele. Nenadno, kakor pričarane, so se pojavile pred zidovi kak ga ma- sta in za objubo, da bodo dale mir,

zahtevale ogromne vsote. Niti samo- držci, niti svoboda mesta niso bila dosti močna, da bi se jim mogla upreti, in če so proti njim poklicala druge najemnike s severa, so na ta način le z beguni pomnožila gusar- ske tolpe. Najemnik se ni bojeval proti najemniku — Nemec ne proti Nemcu. Večja plača in dovoljeno ro- panje je dajalo šotorom »kompanij« dosti večjo privlačnost, kakor jo je imela redna plača kakega mesta ali neprijazna trdnjava in obubožana blagajna kakega poglavarja. Wer- ner, najbolj divji in grozoviti med temi pustolovci, ki je šel v svoji propalosti tako daleč, da je na prsih nosil srebrno ploščo z napisom »So- vražnik boga, usmiljenja in milosti«, je pred kratkim divjal z ognjem in mečem po Romagni. Bodisi iz de- narnih ozirav ali ker ni mogel vla- dati smelih razbojnikov, ki jih je bil zbral, je pozneje jedro svoje armade odpeljal na Nemško nazaj. Vendar so ostali majhni, po celi deželi raz- treseni oddelki, ki so samo čakali na spretnega voditelja, da jih zpet zbere. Med najposobnejšimi za to nalogo, je bil Valter Montreal, vitez svetega Ivana in plemič iz Proven- ce, čigar hrabrost in vojaški duh sta navzile njegovi mladosti pridobila njegovemu imenu strahovit glas; njegova častihlepnost, njegova iz- kušenost in njegova ostroumnost, podpirana od nekaterih viteških in

plemenitih lastnosti, so ga vsposob- ljale za večja in važnejša podjetja, kakor so bila nasilna in ostudna ro- parstva Wernerjeva.

Nobena država ni od te šibe božje toliko trpela, kakor Rim. Deda- noma posestva papežev, ki so se jih de- loma polastili mali tirani, deloma j'h je opustošila tuja razbojniška dr- hal, so le malo prispevala k potreb- ščinam Klementa VI., najpopolnej- šega plemiča in najrafiniranejšega razkošnika svoje dobe; ta d'brti oče je napravil načrt, po katerem je ho- tel naenkrat obogatiti Rimljane in njihovega papeža.

Skoro petdeset let pred časom, o katerem govorimo, je Bonifacij VIII., da bi napolnil papeške skrinje in zadovoljil stradalajoče Rimljane, ustanovil sveto leto, kar je bilo v resnici oživljenje paganske ceremo- nije. Objubiljen je bil popoln odpis- tek vsem katoličanom, ki obiščejo v tem ali onem prvem letu sledečih vekov cerkvi sv. Petra in sv. Pavla. Velikanski dotok romarjev iz vsih kristjanskih krajev je pričal, da je bila misel pametna; in dva farja sta stala dan in noč z grabljami v rokah da bi grabila, ne da bi štela kupe zlata in srebra, položene na altar sv. Pavla.

Ni se čuditi, da se je razumne- mu papežu, še predno je potekla le polovica naslednjega stoletja, zdelo to dobičkanosno slavlje preveč od-

daljno. Oba, papež in mesto, sta so- glasila, naj se s'avlje v krajšem ro- ku obnovi. Vsled tega je Klement VI. leta 1350. torej tri leta potem, ko se začne v prihodnjem poglavju mo- ja povest, razglasil drugo sveto leto pod imenom obletnice Mozosa. To je vzbudilo med ljudstvom veliko ne- voljo proti plemstvu in je priprav- ljalo dogodka, o katerih bom poro- čal; zakaj, kakor je bilo že zgoraj rečeno, razbojniki, orodje ali zavez- niki plemičev so delali ceste nesig- urne. Če se ceste ne zasigurajo, ni bilo pričakovati tujecev. Papežev na- mestnik, Raimundo, škof v Orvietu — slab politik, a dober cerkveni učenjak — je imel nalogo, odstrani- ti s pota vse ovire med žrtvami po- božnosti in blagajnico sv. Petra.

Tako je bilo, na kratko poveda- no, stanje Rima ob času, ki ga na- meravamo popisati. V obeh Italije in Evrope še ni trpela veljava Rima. Vsaj po imenu je bilo to mesto še vedno kraljica sveta; iz njegovih rok so severni vladarji dobivali krono in oče cerkve klinče. Njegov položaj je obetal trdni častihlepnosti velik, si- jajen trumf — navdušujoč, četudi žalosten pogled patriotizmu, oma- hujočemu proti grobu — primerno kazališče za vzvišeno tragedijo, ki išče med slučji in grehi narodov meddejanj, izbira iz njih svoje oseb- je in prikazuje na njih svoje nauke. (Dalje prihodajke.)

se morali z velikimi izgubami umakniti.

Eritrejski orožniki v Tripolisu.

Rim, 12. januarja. Včeraj je došel v Tripolis prvi oddelk eritrejskih orožnikov, ki bodo prevzeli v Tripolitani pod poveljstvom italijanskih karabinerjev varstveno službo. Orožniki so arabsko govoreči Mohamedanci. Upajo, da bodo ti pomirjevalno vplivali na tripolitanske Mohamedance.

Boji v Rdečem morju.

Rim, 12. januarja. »Agenzia Stefani« poroča: Z rekonosciranjem so dognali, da se pripravljajo ekspedicijske ladje, ki naj bi odšle z arabske obale Rdečega morja z oboroženimi četami skozi Egipt v Cirenajko. Da so to preprečili, so začele italijanske vojne ladje križati po Rdečem morju. Komandant Cerrina je poslal iz Massarah sledečo brzojavko: »Ponosen sem, vaši ekscelenci poročati, da je ravnokar došla vojna ladja »Garibaldino« prinesla poročilo, da so vojne ladje »Piemonte«, »Garibaldino« in »Artigliere« 7. t. m. srečale pred Korfudo sedem turških topničark in eno oboroženo jadrnico. Po dolgem odporu so bile vse topničarke uničene, jadrnica pa zaplenjena. Na naši strani nismo utrpeli nikake škode. Tu pričakujejo dohod jadrnice, ki jo eskortirajo naše vojne ladje, z vpletenimi turškimi topovi, zastavami in drugim vojnimi plenom.«

Zaplenjeni zrakoplovi.

Rim, 1. januarja. Carinski urad v Cagliariju je ukazal, naj se zaplenijo zrakoplovi francoskega aviatika Emila Obré, ki je že došel v Tunis. Oreja je turška vlada angažirala kot aviatika za vojno službo v Tripolitani. Vsi t. m. Italijani zaplenili njegove zrakoplove kot vojni konterbande.

Flandrski konji za Tripolitanijo.

Bruselj, 12. januarja. Italijanska komisija dvanaestih članov je nakupila 6000 flandrijskih tovornih konj za nameravano ekspedicijsko v gotranost Tripolitanijske. Konje, ki bodo pred vsem nosili provijant, bodo odpeljali po železnici v Neapoli.

Štajersko.

Dr. Korošec in — dr. Šusteršič. Mariborski »Straža« piše o imenovanju dr. Šusteršiča za kranjskega deželnega glavarja med drugim: Nas je vest presenetila. Želim in smo uverjeni, da bo to imenovanje samo mimoidelo. Dr. Šusteršič je namadomestljiv kot voditelj vseslovenske (!) parlamentarne delegacije v državnem zboru. Tu se vrše sedaj veljavni, odločilni dogodki, naša delegacija stoji v težkem boju in nujno rabi tako dalekovidnega in spretnega moža in izurjenega parlamentarca kot je dr. Šusteršič, za voditelja. Vse druge stranke stoji pripravljene s svojimi najmočnejšimi močmi, da izidejo zmagonosno iz sedanjega zamotanega položaja, a mi naj bi ne imeli več celoga dr. Šusteršiča, vseh njegovih izrednih moči v areni dunajske zbornice. Somišljeniki na Kranjskem nam morajo že pritruditi, če pravimo, da se nam zde bližnji časi za usodo Jugoslovancev tako odločilni da smo pomirjeni samo tedaj, če vidimo dr. Šusteršiča z vsemi njegovimi silami na čelu naše parlamentarne delegacije. Zato izražamo še enkrat upanje, da je sedanje imenovanje samo mimoidelo. Za dr. Šusteršiča je Kranjsko premalo, njega rabi cela Slovenija. »Somišljeniki na Kranjskem« bi morali sedaj dr. Korošcu pritruditi, da je dr. Šusteršič

sicer res nenadomestljiv na Dunaju, da pa ostane tam še vedno — dr. Korošec, eden izmed najmočnejših Jugoslovancev, ki se bo v vladnem taboru zmagonosno vojskoval v bližnjih za žepo avstrijskih davkoplačevalcev odločilnih dneh. Dr. Korošcu je — spodletelo, z vodstvom na Dunaju ne bo nič. In za gori navedenimi dolgoletnimi Koroščevimi frazami se ne skriva ničesar drugega ko — razočaranje, da je obdržal dr. Šusteršič svojo državnozborsko pozicijo.

Blamirani Janko. »Vabilo na shod ustanovitve nove skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze« bilo je dne 6. januarja t. l. čitati na nekaterih oglih potrpežljivih ruških hiš. Nikdo ni vedel, kaj naj to pomeni, seboj ker ni bil na vabilu nikdo podpisani, izvzemši tukaj popolnoma neznan firmo: »Načelnništvo Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani«. Te »jugoslovanske« listjake v črni kutah izdala pa je drobotiskana tiskarna »Katališka tiskarna v Ljubljani«. Takoj so bile cele Ruše pokoncu. Sumljivo bilo je že dalj časa, da prihajata tako pogostokrat v Ruše dr. Bohinjec in znani »Ščinkovec« mariborske kaznilnice. Še bolj pa so postali Rušani pozorni, ko so imeli preteklo nedeljo čast videti prihajati celo visokorodnega dr. Korošca. Da se nekaj kuha, je bilo pričakovati. In res je prišlo dne 6. januarja. Proti vsemu pričakovanju razkrinkal se je kot sklicatelj tega shoda domači kaplan Janko Ile, to je tisti Ile, katerega je bilo do zdaj vedno polna napredna slovenska družba v Rušah, to je tisti Ile, kateri je imel vedno polna usta, da se je treba v Rušah obvarovati vsakega strankarskega nastopa. In ta sladka hinavščina dobila je na Kraljevo pošteno plačilo. Shoda udeležila se je ogromna večina delavcev in posestnikov, ki so do zadnjega kota zasedli dvorano pri Novaku. Kako se je zaračunal Ile in z njim Korošec et tutti, kazala je koj volitev predsednika. Na skromni predlog neke ovčice, da se naj izvoli za predsednika kaplan Ile, dvignile so se komaj štiri roke. Vsa ostala množica izvolila je z navdušenjem predsednikom gospoda Viktorja Glaserja, veleposestnika in župana na Smolniku. S tem pa je bila usoda Ile in njegove se nerodne stranke zapečateni. Mirno je pustil gosp. predsednik govoriti došlega klerikalnega govornika. Ko je isti končal, pobijal mu je g. Viktor Glaser v spretnem, dovršenem govoru točko za točko ter dokazal prisotnim, da ni namen te takozvane jugoslovanske organizacije skrbeti za materialno stanje, kakor narodnost nje članov, marveč da je nje edini cilj, sestaviti za duhovnike bojevne brez lastne volje, ki bi se dali slepo izkoriščati proti slobodomiselnim sodržavljanom. Nesvobodnih delavcev — farovške podrepanke — hoče ta organizacija, in za to ste vi predobri. Krepko in burno pritrdjevanje je sledilo tem besedam in vedno je bilo videti, kako je slavni lovec Ile zamenjal svojo vlogo z ono zajca ter se potegnil za grm. Takih od svojih prijateljev ni pričakoval. Hvaležni smo g. Ileu, da se je še pravočasno razkrinkal. Pri vsej zvitosti je pa le vendar neroden. Vse pač ni tako lepo, kakor špoganje z lepimi Madžarkami in pa mali durek. Kajne lepi Janko!!

Poziv gosp. dr. Fr. Jankoviču, državnemu in deželnemu poslanecu itd. v Kozjem. Časniška poročila pravijo, da ste na javnem shodu v Bučah dne 31. decembra l. l. rekli, naj si raje kmetje kupijo za tisti denar, ki bi ga dobili učitelji, tobaka. Ker ste poleg raznih drugih dostojanstev tudi član okrajnega šolskega sveta kozjanskega, zato Vas kot predsednik kozjanskega učiteljskega društva prosim:

1. da se izjavite, ali ste res govorili gori navedene besede; 2. ako ste jih govorili: kako hočete to brezmejno sramotjenje vsega učiteljskega opraviti.

V. Pulko.

Iz Celja. »Straža« je pisala te dni, da hočejo klerikalci na vsak način nove volitve v deželni zbor, ker upajo doseči lepe uspehe, »odeti« sedaj v nacionalno togo in v veličastni pozici boja proti zvišanju deželnih dolič. »Zato ne bodo poznale naše zahteve nobenih mej,« je pisala »Straža« dalje — in faktično, na Dunaju so te dni pravili klerikalni voditelji, da hočejo administrativno delitev dežele. »Proč od Gradca« — doni zopet iz klerikalnih vrst, kakor ob začetku obstrukcije. A je razlika: danes pravijo Nemci, da gre klerikalcem zgolj za taktičen manever, v naprednem taboru na Spod. Štajerskem pa našim črnuhom itak nikdo več ne verjue, četudi pridejo »odeti« v nacionalno togo. Saj je že značilno, da morajo »Stražarji« tako samoobsebi umevno stvar še posebej poudarjati. Zahteva po delitvi Štajerske je postala vsled brezvestnega klerikalnega igranja s to načelno točko slovenskega narodnega programa v očeh vlade in Nemcev smešna in diskreditirana. Klerikalcem je začelo postajati vroče pod nogami in vedno bolj prihajajo do spoznanja, da so jo — zavozili. Prejšnji »liberalni« deželni poslanci so izposlovali s svojim bojem proti nemški večini veliko in lepo šentjursko kmetijsko šolo, klerikalni pa se bodo imeli boriti proti nevoljnemu in gospodarsko sestradanemu slovenskemu ljudstvu trdo za svoje mandate. To je zaslužena in trda kazen za ošabnost in strankarsko zagrizenost, ki gleda le na politične dobiček lastne stranke, pravzaprav samo gotove črne klike, ne pa na korist celote.

Koliko dijakov obiskuje štajerske gimnazije in realke. Gradec: I. državno gimnazijo 431. II. državno gimnazijo 329. Srazedno realno gimnazijo 561. zasebno gimnazijo v kneževski škofijski dijaškem semenišču 328. zasebno Scholovovo gimnazijo 108 dijakov. Maribor: državno gimnazijo 577 dijakov. Ptuj: deželno gimnazijo 195 dijakov. Celje: višjo nemško gimnazijo 300 in 4 slovensko - nemške gimnazijske razrede 183 dijakov. (Primerjajte število dijakov na ptujski viš. in celj. slovenski nižji gimnaziji!). Gimnazijec je tedaj v šolskem letu 1911/12 na Štajerskem 3246. — Realke izkazujejo sledeče število dijakov: I. državna v Gradcu 421. II. državna v Gradcu (6 razredov) 197. deželna realka 330. zasebna realka Marijinega zavoda 226. Realke v Brucku ob Muri (5 razredov) 149. Fürstentfeldu 161 in v Mariboru 290. Vseh realcev je torej 1848. Vseh gimnazijcev je to leto na Avstrijskem 105.002 (med njimi 3534 deklic in vseh realcev 49.065).

Iz Slovenjgradca. Te dni so izšli v znanem graškem »Schnittenblattu« (spomni se na afero Egger-Mitteregger) trije dopisi iz našega pseudonemškega mesteca. Trdi se, da jih je pisal neki dr. Petriček, trd »Nemec«, kakor že kaže ime. V prvem napada dopisnik slovenjgradskega župnika, češ, da pridiga proti nemški šoli. Če župnik slovenske starše svari pred nemškimi šolami, ki nimajo drugega namena ko vzgajati renegate in barabe brez poštenja in časti, ima čisto prav. Gotovo je, da ne bode šel Petričkov, ki so, zdi se nam, ravno tako pristni protestantje kakor Nemci, praprat za dovoljenje, kaj sme pridigati in kaj ne. V drugem dopisu pa hvali ravno isti dopisnik nemško-nacionalnega svojega somišljenika

Güntherja, katerega gotovi slovenski listi za dober denar še hvalijo in priporočajo. K tej hvali pravimo samo, da gliha vkup štriha. Čedne duše se najdejo povsod, čemu ne v Slovenjgradcu? Günther pomenja za slovenjgraški okraj pravo nesrečo — a tega noče v slovenskem taboru nikdo uvideti! V tretjem dopisu pa je »značajni« sotrudnik in somišljenik »Schnittenblattov« denunciral slovenskega davčnega uradnika Blažona. Na to denunciacijo, s katero je najbrže tudi v zvezi c. kr. orožniški stražmojster Vouk, ne bomo odgovorili za sedaj obširno. Obračun s prenapetimi nemškimi nacionalci, in četudi so c. kr. orožniki, že se pride!

Upravitelj deželne bolnišnice v Celju, Temmerl, je tudi, kakor se nam piše, načelnik celjske »Wach- und Schliessgesellschaft«. Seve, saj ima moč časa dovolj! Kar trije pisarji mu pomagajo pri težkem delu, svoje dni je bil eden dosti. Med temi pisarji se nahaja tudi oče, po raznih škandalih proslulega »študenta« — Hrena. Ta neki opravlja agende gori omenjene družbe. Ga li plača Temmerl iz svojega žepa ali pa iz deželnega, nam ni znano. — Vsekakor pa zahtevamo, da se »delovanje« Temmerlovo temeljito preišče, da se bode vsaj vedelo, koliko je na vsem istine, kar v Celju o njem že davno kurzira kot javna tajnost. Temmerlov intimus je »amtsvorstand« dr. Ambrožič; to ga tolaži in — ohrabljuje. No, vederemo!

Napad radi ljubosumnosti. Piše se nam: V mariborski okolici biva na 30dnemvsem dopustu g. Korošec Karel, stavbni vodja v Trbovljah. Ker omenjeni že več let ni bil doma, obiskuje po stari navadi svoje sorodnike in znance v tukajšnjem okraju. Tako se je tudi podal dne 9. t. m. v Jarenino k sorodnikom. Med potjo sreča svojo nekdanjo ljubico, sedaj omoženo posestnico Amalijo Neubauer, ki ga je spoznala in ga tudi nagovorila, da je šel na njen dom, ter se z njim tam pol ure pogovarjala. To je zapazil njen mož, ki je vedel za staro ljubzensko razmerje, ter bil že od nekdaj sovražnik g. Korošca. Ko se je ta vračal zvečer ob pol 8. proti svojemu domu, ga počaka Neubauer na neki pešpoti s 30 cm dolga nožem. Korošec ni hudega slutel gre mirno svojo pot naprej, ga sreča ter pozdravi s prijateljskim pozdravom »Dober večer sosed«. On na to reče: »Kaj se imaš ti z mojo zakonsko ženo pogovarjati.« Korošec reče: »Pogovarjal sem se z vašo ženo o navadnih rečeh, ter je sploh ona me povabila v hišo, jaz je še sploh spoznal nisem. Prosim, pustite me pri miru, da grem svojo pot naprej; kar sem imel z vašo ženo, to je bilo pred več leti, ko je bila ona še deklica.« Neubauer pa prime Korošca za desno roko, potegne iz škornja nož, ter mu ga hoče zasadi v srce; Korošec se hitro umakne ter vrže napadalca v globoko jamo, ki je bila kakor nalašč zraven poti, kjer obleži Neubauer nezavesten. Korošec je bil le lahko ranjen nad komolecem leve roke ter je tako srečno ušel gotovi smrti. Vsa stvar se je javila tamošnjemu orožništvu.

Iz Celja. Zadnje tedne so se naši magistratovci krčevito trudili, da bi našli vsaj kako malo nerednost v lokalnem občinskem gospodarstvu, katera bi se dala napram nerazodnim okoličinam agitatorično izrabiti. Lansko leto so celo izposlovali revizijo občinskega denarnega gospodarstva v okolici po deželnem odboru. A revizija je imela za okolico le časten uspeh in nemškutarji so bili grdo blamirani. Pri magistratu v resnici nimajo vzroka, da bi pome-

tali pred tujim pragom. Se ni dolgo tega, kar se je izkazalo, da je občinski sluga Planinc poveril 1400 K. Mož je ušel preiskavi in kazni s tem, da se je obesil. Na njega tudi ne pada toliko krivde, kolikor na magistrat sam, ki pušča, da pobirajo občinski sluge po mestu denarja za občino; zatrjuje se nam, da Planinc ni imel z občino po 3 do 4 tedne obračuna. To je vendar skrajna lahkornost, ali ne, g. Ambrožič? Zato si je treba poklicati pri kritiziranju drugih vedno v spomin latinski pregovor: Medice, cura te ipsum, posebno še, če si z grehi obložen celjski magistratovec!

Iz Vojnika nam poročajo: Dne 2. februarja se vrši pri Canku v Škofji vasi ustanovni občni zbor naprednega gospodarskega in političnega društva za občino Škofja vas, Šmartno, Vojnik, Vošnjo vas, Dobro, Novo cerkev in Frankolovo. Opozarjamo svoje somišljenike, naj se z ozirom na važnost novega društva pripravijo za dobro udeležbo na ustanovnem občnem zboru.

Iz Kozjega nam poročajo: Na kaki stopinji izobrazbe stoje naši duhovniki, kažejo tako drastično sledeča resnična zgodba, za katero vedo vsi Kozjani. V nekem katoliškem bralnem društvu je prišlo do spora med kaplanom in zmernejšimi elementi v društvu. Kaplan se je vsled tega nad društvom originalno »maščeval«. Šel je nekega jutra na vse zgodaj v društven lokal, zložil vse časopise nakup in ga potem z lastnimi ekskrementi kronal. In take sorte »izobraženja« ljudje širijo po okraju »katoliško izobrazbo« in imajo prvo besedo v našem javnem življenju.

Iz Polzele v Savinski dolini. Drugi smo priredili letos pri nas slovensko božičnico, ki se je vršila 28. pr. m. Ta dan so vprizorili otroci tudi božično igr »Palčki«, ki se je izborno obnesla ter so otroci prav lepo nastopili. Po prireditvi so se razdelila božična darila. Obdarilo se je vseh 260 otrok in sicer posebno otroci ubogih z obleko in drugimi potrebščinami. — Da smo pa lahko obdarili toliko otrok, se imamo zahvaliti slavnemu dobrotvorstvu občinstvu, ki so nam z denarjem in drugim blagom k temu pomagali. Darovali so sledeči gg.: Franjo Roblek, veleposestnik v Zalcu 10 K; Peter Majdič, Celje 10 K; napredni akademiki, Celje 25 K; Jakše Babič, nabrala na Vranskem 14 K; Jezovšek, notar na Vranskem 5 K; Vit. Červinka, zdrav., Polzela 20 K; Žigan Julij, trgovec, Polzela 10 K in blaga za 15 K; Posojilnica v Celju 10 K; okr. zastop vranski 30 K; Petrovec Anica, Jarše (Kranjsko) 2 kroni; Slokarjeva Milka, Domžale 2 kroni; Vydrova tovarna hranil 2 K; Kolinska tovarna v blagu za 6 K; Atteneder, župnik, Polzela 6 K; Leber, župnik v pok., Polzela 4 K; dr. Juro Hrašovec, Celje 4 K; dr. Janko Serneč, zdrav., Celje 3 K; Kolenc Anton, trgovec, Celje 3 K; Radivoj Tušak, nabral 20 K. Darovalci sledeči: Paner, trgovec, Braslovče 5 K; Plaskan, gostilničar, Braslovče 5 K; Vogrinec, kaplan, Braslovče 5 K; po 1 K pa: Kramar J., učitelj, Celje, Ravnihar J., trgovec, Celje; Krašovic in Vrankovič v Braslovčah ter J. Cajhen, gostilničar, Polzela; Drago Korošec, učitelj v Reki nad Št. Pavlom 5 K. mesto venca na grob vrliga tovariša R. Vrabla. Dalje so darovali: Gril Juri, Velik Val-Luč 2 K; Kac Juri, pek, Polzela 2 K, skupaj torej 195 K — dohodkov. Skupni stroški so znašali 360 K 71 v, torej primanjkljaja 165 K 71 v, ki se je pa pokrili s preostankom iz lanskega leta. Izven tega so darovali še v blagu: Josip in Toni Cizel, Polze-

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohlina.)

(Dalje.)

Borčevi in Mrkač so se odpeljali. Na prvem vozu sta sedela oba gospodarja in Borec je moral ves čas poslušati hvalo in slavo, pet Mrkačevima konjema, na drugem pa Borčevi gospa in gospodična ter Sedmič. Ljubosumnemu Boreu ni bilo nič kaj všeč, da je moral spolniti Mrkaču željo, a sojega ljubosumnja ni hotel pokazati. Tolažilo ga je, da je hči navzoča, da si žena ne bo upala vpričo nje napravljati kakih posebnih poskusov in zabav z mladeničem.

Borčevka je sedela v vozu z Justino zadaj, Sedmič pa nasproti. Katinka kri je bila vsa v ognju, tako da je gorela v lice, z očmi je pa vedno skušala vjeti Davorinovo oči. S kolonom se je pritiskala njegovim nogam, z rokavicami pa tolkla po njegovih rokah. Dasi je tudi njega prevzelo vino, vendar se ni izpozabil, ampak brzdal svoje strasti.

»Tu strašno vleče!« zavzdihnila je Katinka, videč, da se Sedmič ne odzove njeni vabi, »še trganje dobim po ušesih.«

»Tu pa nič!« odvrnil je on, a se

takoj pokesal svojih besedi, kajti Katinka je bila takoj poleg njega.

»Saj res ne!« dejala je in se pritisnila k njemu.

On je hotel proč, a ona ga ni pustila.

»Ne, ne, le tu sedite, zakaj bi dobivali trganje po ušesih!« branila je. Sedmič ni ugovarjal, ampak se vdal.

Katinka je zgrabila njegovo roko in jo močno stiskala k sebi. Nič je ni brigalo, da vidi to Justina, ki vse lahko pove svojemu očetu, njenemu možu. Katinka bi se tudi vpričo svojega moža ne bila čisto nič drugače obnašala, kajti vino ji je razbrzdalo vse strasti. Zato je tudi vpričo dekleta govorila docela brezdvomno:

»Ali verjamete, gospod Sedmič, da je uprav peklenko življenje zraven takega le starega dedca? Saj ni za nobeno rabo več! Pije, je, se smeje in je vesel, da sme sploh živeti. To je vse. Ali je to kakšen mož? Kar videti ga ne morem, zmirom bolj se mi stadi!«

»Gospa!« opomnil je Sedmič, videč, kak vpliv ima alkohol na žensko, »ne zametajte gospoda Borca, ki je dober in pošten mož!«

Justina je hvaležno pogledala Sedmiča, kajti tudi ona je bila prepričana, da njena mačeha svojem možu dela grdo krivico.

Borčevko so pa Sedmičeve besede še bolj užjele.

»Vi ne veste nič, prav nič!« vpila je skoraj. »Ko bi bili na mojem mestu, potem bi pa drugače govorili. Za nič ni, zapomnite si, da ni za nič.« rekla je nekoliko tiše, misleč, da govori tako tiho, da ne čuje Justina, a ta je slišala vsako besedo; »tako je za nič kot mrtvak, saj me razumete! In pri takem človeku naj bi bila jaz zadovoljna in srečna!«

Sedmič ni odgovoril nič, ker se je bal, da še bolj razbudi strasti divjajoče, življenja polne in željne ženske. Ta pa je nekaj trenutkov zrla topo pred se, potem pa znova stisnila Sedmičevo desnico in jo nesla k svojim ustnicam. On je pa, videč njeno namero, krepko potegnil roko k sebi rekoč:

»To si prepovedujem, gospa!«

A nje to ni streznilo.

»Kako ste malenkostni!« dobrikala se mu je in lovila njegovo roko. »Saj smo vendar ljudje, ki hočemo življenja in veselja!«

Vjela mu je desnico in ga hotela objeti. Strasti so bučale v njej. Vroča sapa je puhala v svojo žrtvo, oči so se ji pabale v demoničnem ognju. Pripravljala je usta na poljub, a okoli njih je strast istočasno začrtala dve globoki črti, v katerih je bila iz-

ražena neka divja ostudnost. Sedmič je videč ti potezi in vedoč njih pomen, začutil v sebi tolik gnjus pred to žensko, da jo je mahoma sunil od sebe, vstal ter se vsedel na sedež poleg Justine.

Oni so se pa porosile oči. Debele kaplje so se ji vdrle po licu, globoko vzdihovanje so pa spremljale otožne besede:

»Kako sem nesrečna! Vse me sramuje v moji nesreči! O Bog moj, kaj sem zakrivila, da me tako tepeš? Kaj naj revica še počnem na svetu? V prvi prepad skočim, da končam to trpljenje ali pa me naj pogoltno voda, da ne bom nikomur več na poti! Se nikdar nisem ničesar dobrega užila na svetu; zdaj ko sem mislila, da se mi obrne na bolje ta križev pot, zdaj me pa tepe šiba božja najbolj! O jaz nesrečnica!«

Sedmič je videl, da igra Borčevka komedijo, zato se ni brigal za njo. Z Justino je začel pogovor o najrazličnejših rečeh in deklica je bila prav zgovorna. Čim več sta govorila, toliko zanimivejše in vnetejše je bilo govorjenje. Sedmič je uvidel, da je tej punici treba samo človeka, ki zna z njo obdrevati kot z osemnajstletnim dekletom, pa bi napravil iz nje zabavno in morda še prav živahno deklico, ki bi se ji kislal resnost, ki jo

zda navadno kaže v družbi, docela poizgubila.

Sedmičevo prijazno govorjenje z Justino je Borčevko zelo jezilo. Ko je videla, da njene solze in vzdihovanje ne izda nič, jela je godrnjati in ker se Sedmič se tudi za to ni zmenil, videč da je Katinka pijana kot kak možki, ki mu je nestalen korak, zamahnila je z roko, stisnjeno v pesteh, proti Justini in Davorinu in zavpila:

»Tega ne trpim, pa ne trpim! Pred mojimi očmi ne bosta eklepal nobenega zakona, prav nobenega! Ali imate tako malo časti, da se menite s tako le smrklo?«

Sedmič in Justina sta molčala. Kaj sta pa hotela odgovoriti bedastim besedam pijanke!

Oddahnila sta se oba, ko je par minut na to zavil hlapec z vozom na domače dvorišče in sta bila rešena hude vožnje. Ko sta pa bila za trenutek sama, šepnil je Sedmič dekletu: »Prosim vas, ne pravite o vsem tem nič očetu, mene bi bilo tako sram, da ne bi mogel več spregovoriti z gospodom Borecem!«

Justina mu je obljubila, da ne bo nič pravila.

Katinka je opotekaje šla v vodo, tam pa je padla in se po obrazu pabala, da se ji je poznalo ves teden da ni šla nič iz hiše ta čes.

(Dalje prihodnje.)

la; Stefan Strašek, čevljar v Celju 6 parov finih čevljev; Anton Naglič, trgovec v Misljini tudi zimске čevlje; Prica & Kramar, Leskovšek & Goričar in R. Stermečki, trgovci v Celju ter Zeliska pivovarna sodeček piva. Domače gospodinjice so pa darovale mleko in jajca za pecivo. Hvala na tem mestu stotera slehernemu darovalcu bodisi v denarju ali blagu in vsem, ki so kaj pripomogli k tej prireditvi, posebno pa še celi čislani obitelji Repičevi, ki je pomagala pri igri in razdeljevanju ter je pekla brezplačno pecivo. Končno se imamo zahvaliti še Andr. Skulju, šol. vodji v Trzinu na Kranjskem, ki nam je dal vse potrebno za »Palčke« na razpolago. Bog plati!

Na delo za »Slovenski Narod«! Z Novim letom se je število naročnikov »Narodnega lista« vsled pridne agitacije pomnožilo za skoraj tisoč. Veseli nas gotovo lep razvoj našega tednika, a za naše politične potrebe nam »Narodni list« sam ne more zadostovati. Mi rabimo dnevno glasilo, in to je za nas »Slovenski Narod«. Število njegovih naročnikov bi se lahko na Štajerskem še zdatno dvignilo, ako bi si bili naši ljudje nekoliko bolj svesti tudi svojih dolžnosti napram časopisu! Koliko je še gostiln, bralnih društev, kavarn, trgovin i. t. d., kjer ni »Slovenskega Naroda«! In ne le materialno, tudi duševno je treba podpirati naše dnevno glasilo. Dopolnite nam pridno! Naslov dopisov je: Štajersko uredništvo »Slovenskega Naroda«, Celje.

Slovensko gledališče v Mariboru. »Betelemski pastirje« je naslov češke otroške spevoigre, ki je privabila 6. t. m. množično občinstvo v Narodni dom. Prišli so malčki, starši in prijatelji mladine in bil je zares lep trikratjevski popoldan. Poslušajte samo naš slovenski drobiž, ki se vrača od predstave! Kako izražajo jezički svoje veselje, navdušenje in drobne opazke! »Kako lepa sta bila angelčka! Kako pa sta prišla v tistem oblaku med pastirje! Ali je bila kamela tudi živa, kakor slon, ki je dvigal rilec proti jasicam!« Nova scenerija in lepi kostumi so napravili lep vtisk, posebej pa še na otroke. Ob narodnih čeških in slovaških melodijah je postalo marsikateremu poslušalcu mehko pri srcu. Koliko poezije in čuta je v pesmih, ki jih prepeva slovensko ljudstvo ob božičnih praznikih! Mični prizori in ljubki napevi so nam klicali v spomin poezijo mladih let, ko je zgodba o Kristusovem rojstvu še tako močno vplivala na naša srca. — Vsa čast in pohvala gre malim pevcom in pevkam. Težko je primerno oceniti trud vseh onih, ki so naučili toliko (25) otrok toliko pevskih točk. Nemornemu g. S. Stegnarju je občinstvo izražalo hvaležnost in zadovoljnost. Otroci so peli glasno in dovolj razumljivo. Tudi intonacija je bila povsem dobra, spremljevanje orkestra »Glasbenega društva« tiho in nežno. Edina disonanca se je pojavila v prvem dvospevu angelov. — Po precej dolgem odmoru nam je kazalo drugo dejanje prizore ob jasicah. Pastirski odpojo svoje pesmi, polagajo svoje skromne darove pred jasilice in zdaj pridejo Trije kralji s svojim odličnim spremstvom. Bogastvo se blišči v njihovih opravi, spremstvo, kamela, slon, konj itd. so predmeti splošnega občudovanja, zlasti mladega občinstva. Nastop kraljev nam je zelo ugajal, njihovo petje, ki so ga spremljali s kraljevskimi kretnjami, je napravilo močnejši vtisk. Uspeh igre bi bil še večji, če bi naše občinstvo poznalo posamezne napeve in če bi zlasti zaključni zbor »Narodil se je Gospod« imel pri Slovencih isto veljavo, kakor na Češkem (»Narodil se Kristus Pan«). Slovenci nimamo primerne božične pesmi, ki bi bila tako priljubljena, kakor je ta na Češkem. Nemška »Stille Nacht« se ne more s tem priprostim krasnim zborom primerjati. Zato želimo, da bi se ta češka božična pesem udomačila v slovenskih družinah. Zanimiv je bil »Slovan od Trenčína«, mlad slovaški piekrovec. Njegova otožna pesem, v kateri se spominja mamke slovaške in se veseli vrnitve v rodni kraj, je bila cudovito lepa, slovanska. Slovenci nimamo tako otožnih napevov, a vendar čutimo, da je ta pesem tudi naša. Otroška opereta »Betelemski pastirje« ima le malo besedila v prozi in obsega 23 raznih pevskih točk, samih narodnih motivov. Predstava je trajala nad poludrugo uro L. P.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Učitelstvo tukajšnje šole je priredilo 26. decembra 1911 božičnico za šolsko mladino, katere se je udeležilo tudi mnogo odraslih. Po govoru g. nadučitelja Zunkovića in g. župnika Alojza Šuta je prednášala nadučiteljeva hčerka krasno božično pesem. Nato so zapeli učenci dvoglasno pesem: »Sveta noč«. Po končanem petju so se razdelila darila. Vsi navzoči učenci, okoli 340, so bili obdarovani z raznimi slaščicami, razven tega pa še 86 ubogih otrok z obleko. Blagi darovalci, katerim se tem potom

iskreno zahvaljujemo, so sledeči: 110 K: Posojilnica za župnijo Sv. Marjeta; 25 K: Krajni šolski svet, Sv. Marjeta; 20 K: g. baron Kubeček; 6 K: g. dr. Fermevc, Ptuj; 5 K: g. župnik A. Šuta, g. nadučitelj J. Zunkovič, ga. pl. Tschelbulz - Szereday, g. Tomaž Mikl, gđ. Elza Novak, g. Senčar, trgovci v Ptuj; 3 K: g. dr. Fr. Jurtela, Ptuj; g. dr. Bratkovič, c. kr. notar v Ptuj; 2 K: ga. Al. Schugmann, Sv. Marjeta, g. učitelj Čeh Ivan; 1 K: g. Rižnar Franc, župan v Gajeveh. Razen imenovanih so prispevali za božičnico še g. Franc Mikl in g. Jernej Ozvaldič ter nekateri ptujski trgovci. Bodi izrečena vsem skupaj še enkrat najsrčnejša zahvala!

Ormoško učiteljsko društvo si je izvolilo na vsomem zadnjem običnem zboru za tekoče leto sledeči odbor: Predsednik: g. Josip Rajšp, nadučitelj v Ormožu, podpredsednik: g. Anton Porekar, nadučitelj na Humu, tajnik: g. Adolf Rosina, učitelj v Ormožu, blagajnik: g. Martin Šalamun, nadučitelj pri Sv. Miklavžu, odbornika: gg. Ludovik Šijanec, nadučitelj pri Svetinjah, in Jakob Preindl, učitelj pri Veliki Nedelji.

Zadruga gostilničarskih in krčmarskih obrti v Slov. Bistrici ima v ponedeljek, dne 15. januarja dopoldne ob pol 10. pri zadržnem predstojniku svoje zborovanje.

Izvenakademski podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu vabi na svoj redni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 21. t. m. ob 6. zvečer v prostorih Čitalnice, Garten-gasse 18, I. nadst.

Drobne novice. Imenovanje. Deželni odbor je imenoval deželnega inženirja I. razreda gosp. Jurija Eichkitzja za deželnega nadinženirja. — Ljudsko gibanje v celjski župniji leta 1911. Rojenih je bilo (v mestu in okolici) 365 otrok, umrlo je 475 oseb, poročenih je bilo 108 parov. Število smrtnih slučajev je tako visoko zaradi bolnišnice. — V Mariboru je umrla hišna posestnica Marija Seidl v 56. letu starosti. — Preter pri kvartah. V Kasazah blizu Zaleca sta fanta Janez Rom in Franc Fabjan »ferb'alac«. Pri tem sta se stepla in Rom je Fabjana z nožem težko ranil na vratu. — V Trbovljah je napadel rudar Blej iz ljubosumnosti svojega tovariša Lesjaka, ker je imel ta pri neki Faniki Hribar več sreče ko on. Lesjaku je prišel na pomoč rudar Dernovšek. Temu je Blej sunil pri plečih nož v oprsje in mu ranil pljuča. Ljubosumnega pretepača so zaprli. — Na Vranskem so zaprli 68letnega prevzitarja Jožefa Grošlja zaradi prestopa proti pravosti. Zapečal je tri šolarice, od katerih se boja čuti ena mater. — V Ptuj se vrši v ponedeljek dopoldne obravnava v kazenski zadevi Malik kontra Ornič v sobi št. 2 na okrajnem sodišču. — Konec klerikalnih veselja. Pri Sv. Lovrencu na Dr. polju se je vršila ob praznikih neka katoliška »mladinska« slovesnost, katere se je udeležilo tudi nekaj Zorkovih gojencev iz Cirkove. Ti so se domu gredle v Zupečji vasi stekli. Izobrazba naše katoliške mladine torej vrlo napreduje. — Pri Sv. Florjani pod Bočem so bili izvoljeni pri občinskih volitvah v I. razredu naprednjaki, v II. in III. pa klerikalci. Ločitev duhov napreduje tudi na Štajerskem do zadnjih hribovskih vasi! — Gornjeradgonski okrajni zastop je imel te dni svojo plenarno sejo, v kateri se je vršil proračun za leto 1912. Izdatkov je 38.940 K, dohodkov 1647 K 16 v; primanjkljaj se bo pokrila s 54% okrajno določen. — Ljudsko gibanje leta 1911 v Trbovljah. Rojenih je bilo 531, umrlo jih je 322 in poročenih je bilo 75 parov. Število porok se je znižalo, pač pa je število smrtnih slučajev naraslo.

Koroško.

Deželni proračun Koroški. Na prvem mestu se je pečal koroški deželni zbor z deželnim proračunom. Skupne potrebe znašajo za l. 1912 so proračunane na 6.661.479 K. Kritje znaša 947.098 K tako, da bi morale kriti deželne naklade, pristojbine in razne deželne takse znesek 5.704.381 kron. Ker pa so te proračunane le na 4.842.991 K, ostane v proračunu nepokrit znesek 861.390 K. Z zvišanjem deželnih naklad se ta znesek ne more kriti, ker bi se morale zvišati najmanj za 28 do 30%, ker 1% deželne določe znaša šele 35.700 K. Zato bo tržkotne Koroške vzel okroglo 1 milijon nefundiranega dolga, katerega upa plačati iz svoječasno višjih nakazil države.

Predzrne tatvine. K zlatarju Wagenpfellu v Celovcu je prišel sluga tvrdki dobro znane gospe nekega rudniškega nadsvetnika in zahteval za več kot 500 K razne zlatnine, češ, da nese dragocenosti na ogled svoji gospe. Blago je dobil in odšel — in

šele popoldne je Wagenpfell zvedel, da je bil žrtev predrznega goljufa, ki ga še do sedaj niso našli. — Mestni stražnik J. Klug v Beljaku je spal v svoji sobi. Naenkrat začuti pri vratih sumljiv šum. Radoveden kaj bo, zatise na pol oči in mirno kot bi spal pazno poslušal. Vrata so se odprla in vstopila je neka ženska. Tiho se je plazila k postelji, segla v predal nočne omare in smuk, zgnila je v njen žep ura in denarnica. Predno pa je predrzna tatvica dosegla zopet vrata, je vstal Klug in aretiriral. Pri njej so dobili še več ukradenih stvari. Dognali so, da je bivša natakarka 27letna Marta Wunder iz šentviškega okraja.

Sumljiva požigalec. Pri Sv. Urbanu je pogorelo v noči od 10. na 11. decembra l. l. posestvo Moserjevo z vsemi gospodarskimi poslopi. Kako je ogenj nastal, niso mogli dognati, pač pa so sumili, da je bil ogenj podtaknjen. Predvečerašnjem pa so nadomoma aretirali posestnika in njegovega sina, ker sta na sumu, da sta požgala posestvo, da bi dobila visoko zavarovalnico.

Zmrznili je pri Brežah neznan potujoči rokodelski pomočnik. Dobili so ga v četrtek zjutraj v nekem odprtem praznem skladišču za slamo, ki je last tamošnje pivovarne Hirt.

Primorsko.

Goriški deželni zbor. Pri drugi popoldanski seji deželnega zbora goriškega so se najprvo prečitale razne prošnje. Nato je bila potrjena na predlog poslanca Fona Gregorinova izvolitev. Glede volitve veleposredstva pa je bil sprejet predlog, glasom katerega se odstopijo protest in vsi spisi verifikacijskemu odseku, ki naj o tem poroča tekom 8 dni. Prihodnja seja bo 15. t. m. ob 4. popoldne.

Inozemske cigarete v Avstriji. Neki odvetnik v Trstu je naročil pri tobačnici režiji v Srbiji 3000 komadov cigaret. Carinski urad v Trstu pa odvetniku poslanih cigaret ni hotel izročiti. Sklicevali so se carinski uradniki na neko pred kratkim uveljavljeno odredbo, glasom katere se mora pri sličnih naročilih prositi pred naročbo za dovoljenje. Odvetnik je tožil in pri večerajšnji obravnavi v Trstu je bil erar obsojen v povračilo stroškov, ker je bil zadržek neopravičen.

Tatvine na železnici. Kakor smo že večeraj poročali so odkrili v Trstu obširno tatvino, ki so jo izvrševali uslužbenci na železniških skladiščih že več let. Aretirali so do sedaj Josina Suligaia in Alojzija Ceconija iz Sežane. Albina Erbežnika iz Novega mesta. Al. Prihika iz Plzna in Franca Coterja iz Škrbine.

Ogenj. Večera je se vnelo v neki kuhinji hiše št. 3 na Andrejevi cesti v Trstu skladišče drv in premoaga, ki je bilo v večjem zaboju. Ogenj se je silno hitro razširil in užgala se je že streha. Po enournem napornem gašenju se je posrečilo ogenj ustaviti. Škoda znaša čez 1000 K, ki je nepokrita. Vzrok ognja je bržkone neprevidno ravnanje s tlečim pepelom.

Čez 12 let. Kakor smo že večeraj poročali se je zglasil v Buzetu kmet Burzič, ter se ovadil, da je umoril pred 12 leti svojo ženo. Natančneje priveduje, da se je s svojo ženo večkrat prepiral, ker sta bila oba precej ljubosumna. Po nekem sličnem prepiru mu je ušla žena v bližnji gozd. On je šel za njo, pri sebi je imel koso, začel se zopet pripraviti in jo končno s koso udaril. Žena je padla, on pa jo je v jezi razsekal na kose. Nato je šel domov. Čez par dni se je vrnil v gozd. Na mestu umora so ležali še kosi ženinina trupla, toda že objedeni od živali. Pustil jih je ležati, in nesrečno žrtev so živali popolnoma pojedle, in tako je bilo tudi mogoče, da mu uboja že takrat kljub strogi preiskavi niso mogli dokazati.

Policijska na konjih. Reka je dobila oddelek policije na konjih. Stražniki imajo popolnoma slično uniformo, kot jo imajo stražniki v Budimpešti. Konje za policijski oddelek je dal vojni erar.

Deželni zbori.

Deželni zbori zborujejo v znamenju protesta proti klerikalnemu gospodarstvu.

V nižjavstrijemskem deželnem zboru je prišlo med debato o najnem predlogu poslanca Stickerja, ki zahteva od vlade, da prepreči ustanovitve doma za tuberkulozne na Semmeringu, do burnih prizorov med krščanskimi socijalci in socialnimi demokrati.

Poslanec Renner je opozarjal na to, da je v Engadinu mnogo domov za tuberkulozne, da pa nadvojvoda Fran Ferdinand vendar poseča te kraje.

Poslanec Seitz (k poslancu Spalowskemu): »Ne smejte se! Prepovedujem si to!«

Poslanec Spalowsky: »Vi mi ne boste ničesar prepovedovali!«

Poslanec Schuhmeier: »O uboga reval!«

Poslanec Spalowsky: »Napihnjena žaba! Pojdite k Židom v Leopoldstadt!«

Schuhmeier: »Gospod deželni maršal! Ali je tu sedaj poduk v živalstvu!«

Predlog Stickerja je bil sprejet z glasovi krščanskih socijalcev. Proti je glasovalo 41 poslancev in tudi dunajski krščanski socijalci so glasovali proti, izvzemši župana dr. Neumayerja in podžupana dr. Porzerja. Po seji se je spravil dr. Heilinger nad bivšega ministra dr. Weiskirchnerja. Ko je ta zapuščal dvorano, mu je zaklical poslanec Heilinger: »Tak človek, kakršen je Weiskirchner, se tudi še upa v deželni zbor! Saj je že zdavnaj mrtev, politično mrtev! Kot mož bi bil moral izvajati konsekvence in odložiti svoj mandat!«

V gornjeavstrijskem deželnem zboru stoji, kakor navadno v Lincu, socijalni demokrati v vprašanju volilne reforme na strani klerikalcev proti naprednjakom. Socijalni demokrati so poskusili večeraj zvečer demonstrirati pred deželnim zborom proti napredni obstrukciji. Deželni zbor je tekom 12 ur, ko so napredni poslanci obstruirali, rešil samo t izmed 96 paragrafov občinskega reda.

V solnograškem deželnem zboru je stavil poslanec Hueber predlog na priznanje draginjske doklade učiteljem od 1. januarja t. l. naprej in predlog na končno regulacijo učiteljskih plač v zvezi s sanacijo deželnih financ.

Petdesetletnica Narodne čitalnice v Ljubljani.

Brzjavno so pozdravili Narodno Čitalnico ljubljansko:

Maribor. Žal zadržani se udeležiti slavnosti, pošljamo bratskemu društvu, ki si je pridobilo v 50 letih svojega delovanja neveljive zasluge za politični in kulturni napredek Slovenstva, najskrenejše čestitke. Slovenska čitalnica v Mariboru. — Podgrad. V petem desetletju stoječa čitalnica v Podgradu pozdravlja prisrčno svojo starjšo posestrimo in ji kliče k njeni petdesetletnici navdušenju živio. Odbor. — Ilirska Bistrica. K 50letnici čestita najskrenejše čitalnica v Trnovem na Kranjskem. — Vipava. Materi čitalnici kličemo krepek naprej, vsem udeležencem na zdar. Narodna čitalnica Vipava. — Tolmin. Prisrčujemo z duhom današnjemu Vašemu slavlju, želeči nadaljnega procvita. Rok. Bralno društvo Tolmin. — Gorica. Bratskemu društvu kličemo za obletnico krepki živio! Člani Slovenske čitalnice v Gorici. — Ormož. Pozdrav zbranim, čestitke slavljeniki pošilja ormoška čitalnica. — Slov. Bistrica. Dvigaj ponosno prapor kulture in prosvete, bodi vsikdar zaščitnica narodnih svetinj! Čitalnica Slovenije - bistriška. — Slov. Gradec. K petdesetletnici občanka in plodonosnega delovanja čestita Narodna čitalnica Slov. Gradec. — Idrija. K petdesetletnemu občanku čitalnice čestita ter želi dosejanja uspeha tudi še v bodočnosti. Idrijska narodna čitalnica. — Litija. Slava buditeljski narodne zavesti, nositeljski prosvete, nazsvetljaj še nadalje in vodi narod k srečnejši bodočnosti. Bralno društvo Smartno pri Litiji. — Ajdovščina. Ob redkem jubileju prve narodne trdnjave smo v duhu z Vami in kličemo: Naprej, dokler vremena Kranjecem se zjasne. Za društvo Edinost v Ajdovščini Hinko Rebolj, predsednik. — Celje. Kulturnemu delu Vaše čitalnice želi najlepših uspehov klub naprednih akademikov v Celju. — Dunaj. Obuditeljski slovenske napredne Ljubljane kličemo ob njeni petdesetletnici: Le naprej po začrtani poti. Sava. — Metlika. Zadržani se slavnosti osebno udeležiti, sprejmite ob priliki 50letnice presrečne čestitke. Narodna čitalnica v Metliki. — Pazin. Prigodom petdeset godišnjega jubileja šalje za narodni napredak i prosvetu vrlo zaslužnoj družici iskrene čestitke. Hrvatska čitalnica.

Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico. Iz obrtniških krogov se nam piše: Z velikim začudenjem smo zapazili, da klerikalci ne kandidirajo več v trgovsko in obrtniško zbornico Globelnika. Možno se je vendar vedno z veliko vnuemo pehal za klerikalce, mož je bil celo za klerikalce tepen, zdaj so ga pa vrgli meč staro šaro. Tega pač ni zaslužil. Pa pri klerikalcih je že tako: čim so se izrabili, pa ti dajo breco. Namesto Globelnika kandidirajo klerikalci v trgovsko in obrtniško zbornico srepogledega zidarskega mojstra Ogrina, ki hoče veljati za stavbinskega mojstra in prisega, da bo Lončariča ubil ali pa postal njegov kompanjon. Zmožnosti za stavbinskega mojstra si je Ogrin pridobil na visoki šoli pod mostom na Vrhniki.

Klerikalna tožba. Klerikalcem se res hudo godi. Pridobili so si veliko moč; mnogo mandatov imajo deželni odbor imajo v rokah, z javnim denarjem delajo, kakor hočejo; brezštevila društev imajo in brezštevila časopisov; kneta imajo na vrvi, tudi nekaj nezavednega delavstva in vse polno bab — pa vendar ne morejo priti do resne veljave. Na svetu je namreč že tako, da tudi največja politična moč še ni vse in da je tudi najmočnejša stranka v družabnem in gospodarskem oziru lahko prav brezpomembna. Le pomislimo, kako je bilo v Luegerjevih časih na Dunaju. Luegerjeva stranka je bila tako močna, kakor še nobena stranka v Avstriji. Vse politično moč je imela izključno v rokah, a čim je zapustila politično torišče — kaj je bila? Pilbarska družba. Nič ni imela družabne veljave, nič ni štela v kulturnem in v gospodarskem oziru. Krščanski socijalci so gospodarili nad Dunajem, a veljali niso nič in zato so tudi takorekoč v enem dnevu propadli. Ravno tako je z našimi klerikalci. Moč imajo in nesramno jo zlorabljajo, pa vendar — nič ne veljajo. Je vse zastoj — kjer ne pride v poštev politična moč, tam klerikalci nič ne šteje in nič ne tehtajo, ne v znanosti, ne v literaturi, ne v umetnosti, ne v družab-

Na shodu zaupnih mož Narodno-napredne stranke sklenilo se je ustanoviti samostojni finančni odbor, ki ima skrbeti za denarna sredstva v kritje strankinih stroškov, ki jih zahteva sistematična organizacija in okrepitev Narodno-napredne stranke.

Tudi s ustanovitvijo kmetke pisarne, ki je za deželo gotovo velikega pomena in koristi, naraščajo strankini novi stroški. Polagajoč pa veliko

važnost na izobrazbo in razširjanje obzora prostega naroda, skušala bo Narodno-napredna stranka premagati vse težkobe, ne strahčeta se niti truda, niti žrtve, da dano nalogo v polni meri izpolni.

V dosegu stavljenih namenov potrebuje pa Narodno-napredna stranka tudi gromnih podpor od svojih pristašev.

Podpisani odbor obrača se torej tem potom do vs-h somišljenikov, da po močeh prispevajo k »Narodnemu skladu« in tako pomorejo Narodno-napredni stranki do nadaljnjih uspehov; ta uspeh pa je zagotovljen, ako stori vsak izmed nas svojo dolžnost.

Za izvrševalni odbor Narodno-napredne stranke:

Dr. IVAN TAVČAR,
predsednik.

Dr. ALOJZIJ LAVS,
blagajnik.

Prispevki za »Narodni sklad« pošiljajo naj se na naslov blagajnika: dr. Alojzij Lavš, Ljubljana, ali pa na upravništvo »Slov. Nar.« V Ljubljani, izročajo naj se nabiralcem.

Dnevne vesti.

+ Volitve v trgovsko in obrtno zbornico bodo, kakor čujemo, v petek, 9. februarja, in v ponedeljek, 12. februarja, torej čez mesec dni. Klerikalci bodo seveda porabili vsa sredstva, da bi si izvojevali zmago; kakor pri zadnjih volitvah, tako se tudi to pot ne bodo izogibali niti sleparstev, niti prevar, da bi dosegli svoj cilj. Opozarjamo somišljenike v Ljubljani in po deželi, naj klerikalcem krepko gledajo na prste in naj bodo pripravljeni na mabinacije in volilne maneuvre s klerikalne strani. Naši pristaši se naj ne dajo premotiti, marveč se naj strogo drže navodil, ki so jih dobili od naprednega volilnega odbora, čegar predsednik je dr. Novak. S sleparijami in prevarami so klerikalci že pričeli. Zadržje je priobčil »Slovenec«, da bi napravil zmedo med naprednimi volilci. Neke brzjavke, ki jo je podtaknil dr. Novak. Vkljub temu, da smo kategorično izjavili, da dr. Novak ni poslal nobene, niti take, niti enake brzjavke, kakor mu jo podtikajo klerikalci, vendar »Slovenec« še vedno trdi, da je ona brzjavka avtentična in da jo je res odposlal dr. Novak. Pač neče priznati svoje lopovščine, ker se boji, da bi potem nihče ne verjel njegovim nadaljnim volilnim manevrom. Če je ona brzjavka avtentična, zakaj ne pove »Slovenec«, na koga, od kod in kdaj je bila odposlana! Na dan s temi podatki, potem pa bomo takoj vedeli, kdo je bil odposilatelj one brzjavke, in dognalo se bo, da je bila ona brzjavka falsificirana po klerikalcih!

+ Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico. Iz obrtniških krogov se nam piše: Z velikim začudenjem smo zapazili, da klerikalci ne kandidirajo več v trgovsko in obrtniško zbornico Globelnika. Možno se je vendar vedno z veliko vnuemo pehal za klerikalce, mož je bil celo za klerikalce tepen, zdaj so ga pa vrgli meč staro šaro. Tega pač ni zaslužil. Pa pri klerikalcih je že tako: čim so se izrabili, pa ti dajo breco. Namesto Globelnika kandidirajo klerikalci v trgovsko in obrtniško zbornico srepogledega zidarskega mojstra Ogrina, ki hoče veljati za stavbinskega mojstra in prisega, da bo Lončariča ubil ali pa postal njegov kompanjon. Zmožnosti za stavbinskega mojstra si je Ogrin pridobil na visoki šoli pod mostom na Vrhniki.

Klerikalna tožba. Klerikalcem se res hudo godi. Pridobili so si veliko moč; mnogo mandatov imajo deželni odbor imajo v rokah, z javnim denarjem delajo, kakor hočejo; brezštevila društev imajo in brezštevila časopisov; kneta imajo na vrvi, tudi nekaj nezavednega delavstva in vse polno bab — pa vendar ne morejo priti do resne veljave. Na svetu je namreč že tako, da tudi največja politična moč še ni vse in da je tudi najmočnejša stranka v družabnem in gospodarskem oziru lahko prav brezpomembna. Le pomislimo, kako je bilo v Luegerjevih časih na Dunaju. Luegerjeva stranka je bila tako močna, kakor še nobena stranka v Avstriji. Vse politično moč je imela izključno v rokah, a čim je zapustila politično torišče — kaj je bila? Pilbarska družba. Nič ni imela družabne veljave, nič ni štela v kulturnem in v gospodarskem oziru. Krščanski socijalci so gospodarili nad Dunajem, a veljali niso nič in zato so tudi takorekoč v enem dnevu propadli. Ravno tako je z našimi klerikalci. Moč imajo in nesramno jo zlorabljajo, pa vendar — nič ne veljajo. Je vse zastoj — kjer ne pride v poštev politična moč, tam klerikalci nič ne šteje in nič ne tehtajo, ne v znanosti, ne v literaturi, ne v umetnosti, ne v družab-

nem življenju. Ves naš kulturni in socialni razvoj gre čez klerikalno svojo pot, nikjer ne igrajo klerikalne nobene vloge. Fabricirajo sicer knjige in revije, a pri vseh teh je škoda papirja. Ušeničnik in Lenard, reprezentanta klerikalne znanosti, ravno tako nič ne štejejo, kakor Silvij Sardenko in Finžgar. Klerikalna inferiornost je sicer bridka resnica, a je resnica, gola resnica. Klerikalci se sicer trudijo na vso moč, da bi ubili svobodno znanost in svobodno umetnost in jo zasmehujejo in blate po svojih močeh, a kaj, ko to vse skupaj nič ne zaleže in ne more zaleži, ker je vse inferiornost, kar je v zvezi s klerikalizmom. V politiki se glasovi samo štejejo, in ima sto klerikalnih tepcev več veljave, kakor 99 učenjakov, v znanosti in umetnosti pa še glave tehtajo in odvaga ena pametna glava tisoč tepcev. V tem tiči vsa skrivnost klerikalne brezpomembnosti na vseh nepolitističnih poljih.

— »Z dovoljenjem — opozicijonalec.« Hrvaški Pokret priobčuje pod tem naslovom o imenovanju dr. Susteršiča za kranjskega deželnega glavarja članek, v katerem pravi med drugim: »Nam ni šlo in nam še sedaj ne gre v glavo, da bi avstrijska vlada na to visoko birokratsko mesto imenovala svojega — protivnika, nasprotnika dualistične ureditve monarhije, iskrenega opozicijonalec, pravega obstrukcijonista, ki bi vsako obstrukcijo vodil v resnici zgolj zato, da izvojuje svojemu narodu koristi. Radi tega trdimo kakor ves ostali neklerikalni svet, da je to imenovanje čisto navadna politična kranjska kupčija. Susteršič si je v zadnjem času — po svoji obstrukcijonistični prošlosti pridobil pri Stürgkhovi vladi tako vrlo povoljne konduite, da ni bilo njegovemu imenovanju ničesar več na potu. V zadnjem času je bil namreč Susteršič strašen »opozicijonalec«. On je Stürgkhovi vladi tako »oponiral«, da ji nedavno tega pri proračunskem provizoriju ni delal prav nobenih neprilik — niti on, niti njegov klub. Poleg tega je spravil vlado v strah in paniko s tem, da je v svoji silni »opoziciji« zagovarjal ono, kar je zahtevala tudi Stürgkhova vlada — vojaške predloge. Takšen silni »opozicijonalec«, ki se zavzema za ono, kar je treba vladi, seveda ni mogel in ni smel ostati brez nagrade in plače... Vlada je sprva mislila imenovati za glavarja Povšeta. Toda na razne direktne in indirektno migljaje dr. Susteršičeve je vlada naenkrat iztaknila, da je Povše, moč nestrarski in neekspozicioniran, zmeren, brezstrasten, za to mesto — prester, dasi je v monarhiji na enakih mestih dovolj še starejše gospe. Obenem je Stürgkhova vlada našla, da je za to mesto najprimernejši mlajši, strastni, ekspozicioniran in skrajno netolerantni politik Susteršič. Pred tako logiko vlade se res moramo globoko pokloniti: na mestu deželnega glavarja kranjskega, kjer je treba zmernega, objektivnega, na nobeno stran ekspozicioniranega moža, ima vlada raje svojega najljubljenejšega »protivnika«, »obstrukcijonista«, kakor zmernega, za to mesto sposobnega moža... Pravijo, da je Susteršič postal po parlamentarnih principih deželni glavar. Kakor da bi ne bil Hribar izvoljen po parlamentarnih principih za ljubljanskega župana! A vendar ga vlada ni potrdila, ker je bila njegova opozicija drugačnega kova kakor Susteršičeva, ker je bil on v resnici opozicijonalec!«

— Kdo ima dovoljenje, da sme čitati napredne liste? V zadnjem »Škofjskem Listu« je javil škof Anton Bonaventura, da je v vsaki dekaniji izbral po enega duhovnika, kateremu je dal dovoljenje, da je naročen na napredne liste in da jih čita. Vsem drugim duhovnikom in vernikom pa je čitanje naprednih listov pod kaznijo ekskomunikacije iz katoliške cerkve prepovedano. Ali se kdo izmed klerikalcev in »prepričanih katolikov« zmeni za to škofovo prepoved? Pojdite v kavarno »Union«, kjer se zbirajo razni klerikalni veljaki višjih in nižjih vrst in kamor prihajajo tudi duhovniki iz mesta in dežele, pa se boste prepričali, kako veljajo in kakšen uspeh ima škofova prepoved. Lajk in duhovnik, vse vprek, čita napredne liste! Če je škofova čitanja to, da je vsakdo izobčen iz katoliške cerkve, ki čita liberalne časopise, potem so vsi takozvani katoliški inteligentje in večina duhovnikov prenehali biti člani edino zveličavne cerkve! Duhovniki, kakor lajki, se toliko brigajo za prepovedi škofa Antona Bonaventura, kolikor za lanske sneg. Samo eden je na vsem Kranjskem, ki mu je škofova prepoved sveta — prepričani katoliški vzornik Anton Dokler, gimnazijski profesor v Kranju. Sicer ima Dokler vedno v rokah napredne liste, kadar se ga vidi v kavarni, in jih pridno čita, toda vsakokrat pripoveduje vsakomur, ki ga boče poslušati: »Veste, imam dovoljenje od gospoda škofa.« Vprašamo, kdo je še tak med nami? — Ni ga, pa ga ni! Zato je naše mnenje to, da je mož vreden plačila. Postati mora najmanj

ravnatelj, ako še ne deželnoobmočni nadzornik.

— Is Megja. Kaplan Kajdiž ima zdaj veliko časa, da se odpošiva in obenem pripravja za prihodnje obč. volitve. Zato mu damo nekaj ugank in vprašanj v razmišljanje in rešitev, v trdnem prepričanju, da jih edino on najbolje reši. 1. Zakaj je bila kaplanija namazana ravno za časa kajdiževanja? 2. Kdo je proizročil razpor v Mengšu, Loki in sploh po bližnjih občinah? 3. Kdo je preprečil zidanje obč. ubožne hiše v Mengšu? 4. Kdo je kriv, da bo morala menška občina sama plačati novoovzrajeno sejmšče in je torej občino pripravil ob lepe denarje? 5. Kdo ima slabo vest, kadar sliši pesem: »O jaz sem en reven kaplan...« 6. Kdo zna priklicati mrtvece, da pridejo iz groba podpisat pooblastila in grede volit? 7. Kakšna je zveza med protialkoholizmom in volilno politiko? 8. Kaj in kakšno je plačilo za pridno agitacijo? 9. Kdaj bo Mengš rešen velike nadloge? 10. Kakšno bo slovo Kajdiža in kakšne posledice njegovega delovanja? Kadar bo izvolil kaplan rešiti ta vprašanja, povabi naj svoje verne pomagače, jim odgovori in pojasni vseh desetere, da bodo imeli jasno sliko o svojem dušnem pastirju. Če pa bo že pred nedeljo obveščen o vprašanjih, opraviči naj se kar v nedeljo v cerkvi iz prižnice. — O ponovnih volitvah pa prihodnjik.

— Klerikalci in demokratična ideja. Pred sodiščem v Kranju se je večer vršila kazenska razprava, ki je takozvani demokratizem naših klerikalcev pokazala v vsi nagoti. Povod kaz. razpravi je dal dogodek iz zadnjih občinskih volitev v mestu Kranju, pri katerih je bila vsemogočna klerikalna stranka tako sramotno poražena. Povodom teh volitev je čakal osivel volilec pristroga stanu, toda naprednega mišljenja, že dobre dve uri v volilnem lokalu, da bi oddal svoj glas. Davno za njim je prišel šele v volilni lokal Fr. K. ml., veleposestnik in klerikalni kandidat ter se preril potem pred poprej omenjenega osivelega naprednega volilca. Pozneje je neki drugi volilec, ki je to opazil, osivelega volilca — naprednjaka spravil pred klerikalnega veleposestnika in kandidata. Sedaj je bil pa ogenj v stehi. Klerikalni kandidat in veleposestnik Fr. K. ml. je bil razburjen in razžaljen ter se je nad priprostim stareškom volilecem znošil v javnem volilnem lokalu s sledečimi prostaškimi besedami: »Takale baraba naj čaka, saj ima cel dan čas!« Seveda so te prostaške besede razburile vse navzoče volilce, ki so tudi takoj ponudili mladega klerikalnega velmoža, kako se mu je vesti na takem kraju, kot je volilče. To se je večeraj tudi ugotovilo pred kranjskim sodiščem, pred katerim je pa klerikalni velmož igral vlogo skesanega grešnika. Da si bode pa mladi klerikalni velmož zapomnil, kako se ima na volišču vesti proti osivelim volilecem pripristega stanu, moral se je zavezati, da bode plačal 50 K v prid godbe gasilnega društva v Kranju in pa vse stroške ljubljanskega odvjetnika, ki je zastopal razžaljenega naprednega volilca. Iz tega slučaja se pa razvidi, da si klerikalni veljaki po deželi še vendar ne smejo vsega dovoliti in ne brez kazni posnemati fine manire n. pr. kakšnega deželnega premier-ministra.

— Gerent Čebulj na Jesenicah je vpeljal prav turške navade v občinsko upravo. Vodilno načelo svojega uradovanja je zadržje pred sodiščem v Kranjski gori razodel z besedami: »jaz sem gerent in imam pravico ljudi zmerjati kolikor hočem, mene pa ljudje ne smejo zmerjati.« Po tem načelu se je ravnal, ko sta prišli v njegovo pisarno dve posestnici s Save, o katerih je vedel, da sta napredni volili. Ravnal je z njima tako surovo in žaljivo, da sta ga tožili. Pri obravnavi se je Čebulj zviljal na vse načine, pa ni vse skupaj nič pomagalo. Sodnik je Čebulja podučil, da ljudi ne sme zmerjati in žaliti, četudi je gerent na Jesenicah, in da si bo Čebulj ta nauk bolje zapomnil, mu je sodnik naložil še 15 dni zapora in plačilo vseh naraslih stroškov, ki bodo znašali približno 400 kron. Tako se bo jeseniški paša gostal Čebulj na svoje stroške pokoril v kranjskogorski šepkarni, župnik Skubic, njegov zaveznik in prijatelj, pa bo sanj jokal. Jeseničani so prav veseli, da bodo imeli vsaj 15 dni mir pred Čebuljem. Župniku Skubicu svetujemo, naj da Čebulju za kratkocoenje v šepkarni tisto pismo, ki ga je Čebulj pisal ljubljanskemu škofu Bonaventuri. Najbolj bi pa Jeseničane veselilo, če bi Čebulj ostal kar čez vso zimo v kranjskogorskem zdravilišču, imenovanem šepkarni. To se še zna zgoditi, ker ima zopet tožbo na vratu. Kaj ta človek počenja na Jesenicah, presega že vse meje. In koliko škode je napravil občini. Lansko leto je dal ob cesti v Plavke Rovte napraviti zid, ki je veljal 420 kron, danes pa ni več sleda o temu zidu. Če vlada ne

napravi kmalu konec Čebuljevemu pačevanju na Jesenicah, pridejo še stvari na dan, za katere se bo sodišče v Kranjski gori moralo prav resno zanimati. Gerent Oražem v Mostah pri Ljubljani in gerent Čebulj na Jesenicah — res, deželna vlada ima srečno roko!

— Nekdaj in sedaj. Maribor je dandanes mesto najzagrizenejših nemških nacionalcov in strupenih sovražnikov vsega, kar je slovensko. Ako bi si danes kdo v Mariboru upal na svoji hiši razobesiti slovensko trobojnico, bi nemški mob brezdvomno demoliral poslopje in magistrat bi dal z oboroženo silo odstraniti slovensko zastavo. Toda tako ni bilo v Mariboru vselej. Bili so časi, ko so v Mariboru še znali ceniti prijateljstvo slovenskega prebivalstva. Ob binkoštih 1. 1862. je bilo, torej pred 50. leti, ko so imeli Nemci v Mariboru veliko pevsko slavnost. Na to slavnost so tudi povabili Slovence. Mesto je pevec postavilo pri kolodvoru velik slavolok in na tem slavoloku je ponosno vihrala tudi slovenska trobojnica. In na svečanostnem banketu je veljala ena izmed prvih napitnic mlademu, a krepko se razvijajočemu slovenskemu narodu. Tako je bilo takrat. A sedaj? Sedaj je Maribor ognjišče vseh protislovenskih teženj.

— Veljavnost novega zakona ločenih katoliških zakoncev. Doslej je bilo v Avstriji veljavno načelo, da se nobeden katolik, ako je tudi zakonito ločen od svoje zakonske polovice, ne more znova veljavno poročiti, dokler živi ona zakonska polovica. To načelo je bilo absolutno veljavno. Zgodil pa se je ta-le slučaj: Avstrijski državljani A se je po rimsko-katoliškem obredu poročil z avstrijsko državljanko B. Zakonca sta bila na to sodno ločena od mize in postelje. A se je potem hotel znova poročiti z avstrijsko državljanko C. V to svrhu je naznanil politični oblasti, da izstopa iz avstrijske državljanske zveze. Ne da bi zapustil avstrijsko ozemlje, se je dal na to adoptirati od nekega na Ogrskem stanujočega ogrskega državljanca. Na podlagi te adoptacije je A. postal ogrski državljani in je kot tak izposloval pri ogrskih sodiščih ločitev svojega z avstrijsko državljanko B. po katoliškem obredu sklenjenega zakona. Med tem si je nevesta C. na enak način kakor ženina A. pridobila ogrsko državljanstvo. Nato sta se ženina A. in nevesta C. na Ogrskem poročila. O veljavnosti tega zakona je sedaj razpravljalo najvišje sodišče. V svoji razsodi je priznalo veljavnost tako sklenjenega zakona tudi za Avstrijo.

— Prečitane politične časopise. Prijatelj nam piše: V zadnjem času se ponavljajo prošnje in pozivi, naj bi se odpošiljali prečitani politični listi (tudi »Kmetovalec« in »Ilustrovani Tehtnik« bi dobrodošli!) redno vsak četrtek od preteklega tedna na določena mesta. To je vse lepo in v redu; a vprašanje nastane, kdo naj pobira po velikih hišah, n. pr. Količju, kjer bi se dobilo morebiti več sto komadov na teden, te liste in jih prenaša na pravo mesto?! Ker imajo vse večje hiše in poslopja svoje hišnike ali hišnice in npravitelje, ki so vsi prav gotovo v kaki organizaciji unčlanjeni — bi bil najnaravnejši način pobiranja in prenašanja prečitanih novin ta-le: »Prosveta« ali oni činitelj, ki skrbi za pošiljatev raznih listov na deželo in na mejo, naj prične te organizirane hišnike k podrobnemu delu za »prosveto naroda« s tem, da preskrbi za vsako večjo hišo s slovenskimi strankami, čitajočimi napredne slov. liste po ene platnice (mapo), kamor bi hišniki med tednom zbiral liste! Ti hišniki bi oddajali zbrane razne liste onim najbližjim nabiralnim mestom, katera je za okraj določila »Prosveta« t. j. tobakarnam ali pa političnim in izobraževalnim društvom za posamezne mestne okraje v Ljubljani! Ker bodimo odkritosrčni, vsak človek ima nekoliko »inertiacije« v sebi in gotovo bode storil vsak hoče-nočeš narodno dolžnost, ako ga bode k temu opominjal hišnik s svojo »mapo«.

— Berlitz - šola za jezike. Snoči je priredil g. L. Duffort v hotelu »Union« poskusno lekcijo. Zbralo se je 104 dam in gospodov. Gosp. Duffort je najprej podal lekcijo za začetnike. Bistvo nove metode je, da govornik učitelj in učenec od prve ure samo v tistem jeziku, ki se ga hoče učence naučiti. Koj nato je bila podana lekcija za tiste, ki že nekaj znajo in je g. Duffort debatiral z nekaterimi damami in gospodi o temi »Kako se potuje«. Razgovora se je udeležilo več udeležnikov in pokazalo se je, da se tuje jezika ni mogoče naučiti iz knjig, marveč samo potom govornika. Oglasilo se je takoj več udeležnikov kurza. Gosp. Duffort bo v ponedeljek, dne 15. januarja dal v »Unionu« od 2. popoldne do 9. zvečer pojasnila in sprejemal oglase za poduk, ki se začne takoj.

— Slovenskim ženam. V torek, 16. t. m. izide prva številka »Sloven-

ske Zene«. Slovensko žensstvo se opozarja, naj vpošlje svoje naslove, oziroma naročnino na upravnistiho »Slovenske Zene«, Spodnja Šiška št. 208. Naročnina znaša za celo leto 8 kron, za učiteljice in dijakinje 6 kron.

— Poroči se jutri trgovec g. Josip Maček z gospico Julija Širca. Čestitamo!

— Elektrodlograf »Ideal«. Spored za soboto 13., nedeljo 14. in ponedeljek 15. januarja 1912: Senzacijski spored! Pri vseh predstavah! Vojni posnetki iz Tripolisa. Serija II., III., IV., V. (Velikanmivo). V smrtnem boju s leopardom. (Velika afriška senzacijska drama z leopardi, sloni itd. — Mnogo boljši nego »Kapitan Katica«). V tej poslednji in najboljši ter z velikanskimi stroški ter težavami vpriporjeni džunglski dramati igra znamenita igralka Miss Kathryn Williams burško deklico Meto Kruga v družbi s krasnim afriškim slonom. Maks in Ivanka bi rada postala igralca. (Velikomična privlačnost: igra Maks Linder.) Od torka 16. do četrta 18. januarja učinkovitost Nordiskfilm Co.: Sreča je. Pripravlja se malomestna satira: »5375 prebivalcev«.

— Zlato zapestnico ukradla. Pri nekem tukajšnjem trgovcu je 1 mesec služila 21letna služkinja Marija B. iz brežiškega okraja. Minuli teden je trgovčeva žena pogrešila 100 K vredno zlato zapestnico, katere je imela za obesek zlat vrč in zavezo ovadila policiji, ki je na podlagi raznih indicij naposled služkinjo aretirala. Lahkomišljeno dekle je tatvino priznalo in pravi, da je zapestnico prodala neki svoji prijateljici za — 3 K. Izročili so jo sodišču.

— Pozor! V mestu se je pojavil indidiv, ki se ponosi vtihotaplja v stanovanja ter vse prebrskane, da bi bil dosedaj še kaj odnesel. Iz vsega je razvidno, da vtihotapec išče denarja ali dragocenosti, nakar naj bo de obšinstvo pozorno.

— Pogon. Danes jutraj je policija po vsem mestnem okrožju preiskala temnejše kota ter izsledila in aretirala nekega Tomaža Pečnika, ki je na sumu, da je ukradel dve konjski odeji. Močakar pa tatvine noče priznati, marveč trdi, da je odeje našel.

— Delavsko gibanje. Večera se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 22 Hrvatov, 3 so prišli pa iz Afrike. Le-ti pripovedujejo, da so tam za našo ljudo silno neznosne razmere.

— Izgubljen in najdeno. Dijak Henrik Steckler je izgubil zlat prstan. — Delavec Anton Polešek je našel srebrno žepno uro. — Neka dama je našla dva prtiča in komad rumenih čipk.

— V izloži tukajšnje tvrdke Adolf Hauptmanna nasl. A. Zanklneri sinovi, e. kr. dvorni založniki, Marijin trg 1 so razstavljene surovine, ki veljajo kot najdražje v izdelovanju lakov in koje uvažajo gorenja tvrdka naravnost iz prekmorskih dežel, kot Afrike, Amerike in Avstralije. Za te vedno redkejšje kopale, t. j. okamenelne smole se morajo že danes plačevati visoke cene in služijo največ za izdelavo finih lakov za pohištva, tla in vozove. Interesantom je ogled najboljše priporočati.

Narodna obramba.

— Odborova seja društva »Brani-bora« bo v ponedeljek 15. t. m. ob 6. zvečer v prostorih družbe sv. Cirila in Metoda v Narodnem domu v Ljubljani. Na dnevnem redu je konstituiranje odbora, to je volitev predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika ter slučajnosti. Gospodje odborniki se vljudno prosijo, da se te seje zanesljivo udeležijo.

— Občni zbor šentjakobsko - trnovske Ciril-Metodove družbe bo v nedeljo 21. t. m. ob 10. dopoldne v gostini pri Leonu, Florjanske ulica št. 6. Vabijo se nanj vsi člani in prijatelji naše šolske družbe.

— Jutri v nedeljo, dne 14. januarja ob 4. se igra »Brat Martin« v Škofljici pri gosp. Ogorelcu ponovi. Vabimo k obilni udeležbi z zagotovilom, da ne bo žal nikomur, kakor ni bilo nam preteklo nedeljo. Na svidenje!

— Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Škofljici je priredila preteklo nedeljo v prostorih gosp. Ogorelca prav prijazno veselico. Uprizorili so rodoljubni diletantje igro »Brat Martin« tako izborna, da je mnogobrojno občinstvo v najživahnejšem pleskanju izražalo svoje popolno priznanje in svojo zadovoljnost. Te veselice so se udeležili tudi mnogi Ljubljanci, iz vodstva družbe sv. Cirila in Metoda pa gg. prvomestnik vladni svetnik Senekovič in blagajnik notar Hudovernik, ki sta s prav lepimi besedami pozdravila in bodrila podružnico in občinstvo k pospeševanju družbenih namenov. — Glavni govor o družbeni važnosti in koristi je govoril pisarniški tajnik g. župnik Berce, reko pa se je še mnogo pravih narodnih budilnih besed. Hvala vsem marljivim sotrudnikom, hvala cenjenim udeležencem, hvala

delavni podružnici, hvala pa tudi častiti hiši Ogorelčevi, ki je postregla gostom z najboljšo hrano in izbranim vinom s pravo gostoljubnostjo.

— Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Litiji je poslala odkupnino od novoletnih voščil raznih rodoljubov 40 K, kar je bilo v zadnjem mesečnem izkazu objavljeno med podružničnimi prispevki. — Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Cirknem je poslala 7 K 60 v, katere je nabrala za družbo gdc. Julka v Gasi na Silvestrovo za licitirano »Regalitas«. — G. Janko Fürst, učitelj v Gornji Radgoni je nabral pri Kapeli v veselili družbi tamošnjih učiteljic »Hrvatove družine in g. učitelja 4 K za Ciril - Metodovo družbo. — Socijalni odesk »Zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic« v Celju — gg. Cilenšek, Mavrič, Tomažič po 2 K — darovali Ciril - Metodovi družbi 6 kron. — Mesto novoletnih voščil je podaril družbi gosp. Milan Guštin, trgovec v Metliki, 20 K. — Vsem dobrim rodoljubom hvala!

— Čudna narodna kavarna! V neki tukašnji, v ogromni večini od samih naprednjakov obiskani napredni (!) kavarni leži Ciril - Metodov nabiralnik na omari skrit. Ko ga je dne 9. januarja nekdo izmed gostov zahteval, so mu ga vzeli raz omare, ali bil je čisto bel samega prahu. Ko je gost potem zahteval, da naj ostane na mizi pri blagajni, je službenka nabiralnik zgrabila ter ga zopet skrilala na omaro in postala rdeča kot kuhinjski rak, ne vem, ali iz jeze, ali iz sramu, zraven pa dejala, da na mizi ni prostora zanj. In pri tem je tudi ostala, čeravno ji je gost zatrdil, da ga ne bo več v to kavarno in da bo to sporočil v časopise. — Da ne bo kake zmore, omenim, da se to ni zgodilo v »Narodni kavarni« gosp. Krapeža.

Društvena naznanila.

— Petdesetletnica Nar. čitalnice. Slavnostno zborovanje. Pri navedbah čitalnic, katere so bile zastopane pri slavnostnem zborovanju, se je pomotoma prezrlo, da je bila zastopana tudi Čitalnica v Sežani. Zastopala sta jo predsednik g. Matko Kante in tajnik g. Anton Perzine.

— Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 21. januarja 1912 ob 10. dopoldne v restavraciji »pri Anru«, Wolfova ulica št. 12 redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— »Sokolski raj« pod imenom »v sladkem zavetju pod rosniki« priredi Sokol I. danes zvečer v Mestnem domu. Društveni salonski orkester, ki je že na Silvestrovem večeru Ljubljanskega Sokola žel mnogo pohvale, bo nastopil s celo vrsto krasnih skladb. Tudi petje bo vsem, ki se bodo zatekli v sladko zavetje pod rosniki, gotovo ugajalo; saj sodele tudi g. Bukšek, član slov. opere. Na novem odru Sokola I. se bo igrala spevoigra »Čevljarski vajenec«. Krasne proste vaje bo izvajal br. Stane Vidmar. In še nekaj novega bo na letošnjem »Sokolskem raj«: žive slike: VI. Vsesokolski zlet v Prago. — Gostilna je v društveni rezi; preskrbljena so izborna vina (iz kleti g. Stepic), češko pivo in razne delikatese. Seveda se ni pozabilo na kavarno, kjer si bo lahko vsak prepodil zaspanec s »šalco« črne kave, in na običajni šotor za sladčice in evetke. Vstopnina je jako nizka (za člane 60 v, sicer 1 K); zato pa upa na obilno udeležbo in vabi na »Sokolski raj« — Odbor Sokola I.

— Sokol I. in Sokol II. pričneta z začasno telovadbo v torkih in četrkih zvečer v Narodnem domu v telovadnici br. društva Sokola v Ljubljani. S članstvom ob istih urah telovadi pod galerijo obrtni naraščaj obeli društev. Pričetek telovadbe je prihodnji torek 16. t. m. ob 8. zvečer. — Vaditelji Sokola I. in Sokola II. imajo na predvečer v ponedeljek v društvenih prostorih Sokola I. sestanek glede vodstva, razdelitve vrst itd. Načelnika obeh društev naj prinese-ta s seboj imenik vseh telovadcev. Po skupnem sestanku imajo vaditelji Sokola I. razgovor glede društvenega obnovega zbora. — Načelnistvo Sokolske Zune Ljubljana I.

— Pisateljsko podporno društvo. Odbor vabi vse člane »Pisateljskega podpornega društva« na občni zbor, ki se bo vršil dne 22. prosinca 1912. ob 3/4, na 8. zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo. 2. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev. 3. Eventualia.

— Društvo slov. profesorjev bo imelo v sredo, dne 17. januarja 1912 ob pol 8. zvečer pri »Tratiniku« na Sv. Petra čisti svoj redni sestanek. Ljubljanski športni klub vabi svoje člane na svoj redni občni zbor, ki se vrši dne 29. t. m. ob 8. zvečer s običajnim dnevnim redom v gornjih prostorih restavracije pri Roži. V slučaju neekleptičnosti se vrši pol ure pozneje istotam in z istim dnevnim redom.

nim redom drugi občni zbor brez ozira na število navzočih članov.

XI. redni občni zbor slov. trg. društva »Merkur« bo v nedeljo 28. t. m. ob 10. dopoldne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so sledeče točke: Pozdrav predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo preglednikov računov, volitev odbora in slučajnosti. Gospode člane vabimo k prav obilni udeležbi.

Planinski ples, ki ga priredi osrednji odbor Slov. planinskega društva dne 3. februarja t. l., bode vsekako največja plesna prireditev letošnjega predpusta in bode obenem prava ljudska veselica. Za ples bosta prirejena velika dvorana Narodnega doma in velika sokolska telovadnica; okrepila se bodo dobila pri številnih paviljonih v stranskih prostorih velike dvorane, v mali dvorani in sokolski telovadnici. Društvo preskrbi v lastni režiji izborna domača pijača in mrzle jestvine. Oskrbo paviljonov prevzame damski odbor pod načelstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve; vsi paviljoni bodo krasno opremljeni in okinčani z zelenjem, najlepši kras bode pač mnogoštevilni krog sodelujočih dam in mladenk. Zbirajo se šaljive skupine, domači godeci in vršil se bode tudi nastop planincev. Ker je glavni namen ta, da naj bode planinski ples nepriljudna ljudska veselica, je želeli, da pride kar največ gostov v narodnih in planinskih nošah. Podrobnosti se objavijo v kratkem.

Avstrijsko mornarično društvo, krajevna skupina Ljubljana. Kakor smo že poročali vrši se elitni ples tega društva, ki se je v kratkem po vsej širni monarhiji tako priljubilo, v soboto dne 20. t. m. v veliki dvorani hotela Union. Za ples vlada v krogih vseh narodnih in političnih strank veliko zanimanje, saj se bode na tem večeru zopet enkrat po dolgi letih sešla vsa družba k prijatelji, skupni nepriljudni zabavi, in bode vsaj na tem večeru pozabljena vsa nasprotstva, ki sicer razjedajo našo družbo v mestu in na deželi. Plesni večer bode tudi razven plesnih točk donesel prijatelji udobnosti, ker je veselični odsek tukajšnjega društva skrbel za marsikakega iznenadenja. Odbor je razposlal že nebroj vabil in iste še vedno razpošilja, ker imajo dostop na ples le povabljeni. Pri ogromnem delu pri razpošiljanju vabil so se že zgodile neprijetne pomote, kar ni čuda, ker društvo vsled kratkega obstanda še nima nobene liste vabljenec. Izpostavile so se že doslej nekatere visokostojne osebe, ki so pa uvidele težavni položaj društva, vsled tega na pomoto opozorile, na kar se jim je seveda takoj dostavilo vabilo. Odbor prosi, da tako stori vsakdo, ki bi morda po neželji pomoti ne bil dobil vabila, a bi želel udeležiti se te redke prireditve. Oglasiti naj se blagovolji vsakdo v pisarni g. ces. svetnika I. Matjana na Dunjski cesti, kjer mu bode dragovolje ustrezno. Ponavljamo še, da znaša vstopnina za učlane 5 K, rodbinska vstopnica 10 K; za člane pa za one, ki se že pristopili in za one, ki pristopijo še pred plesom, stane osebna vstopnica 2 K, rodbinska vstopnica 5 K.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega deželnega gledališča. Danes zvečer poje gospa Ana Horvatova, operna pevka iz Zagreba, naslovno vlogo opere »Carmen«, v kateri je po hrvaških kritikah izborna tako v pevskem, kakor v igralskem oziru. Njen izredno obsežni, pastozni mehki glas in njena živa igra resničnega južnega temperamenta dosežata v vlogi Carmen najlepši uspeh. Ta pevka - umetnica je pravzaprav kontra - altistka, a ima pri tem jako izdatno in prijetno višino. Predstava se vrši za neparabonente. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra zadnjič pri zelo nizki vstopnini ljudska drama »Naša kri« (za lože nepar); zvečer ob pol 8. prvič Engel-Horstova burka »Vražji Rudi« (za par), ki je obenem satira na štreberstvo.

Gostovanje gospe dr. Horvatove. Spričo izredno velikega zanimanja za sijajno altistko Anko dr. Horvatovo naprosilo je ravnateljstvo gospe, da gostuje še enkrat za par - abonente. Ravnateljstvu se je posrečilo, pridobiti odličnega gosta še za torek, dne 16. januarja zvečer. Opozarjamo sli občinstvo na to zadnje gostovanje fenomenalne kontra - altistke - umetnice in izborne igralkice; opozarjamo pa tudi ljubitelje slovenske opere na deže lina to poslednje gostovanje ge. dr. Horvatove in obenem na zadnjo predstavo opere »Carmen«.

Umetnost.

Koncert »Glasbene Matice«. Razbirja se po Ljubljani neresnična vest — ne vemo s kakšnim namenom —

da so vstopnice za koncert »Glasbene Matice« dne 14. januarja že vse rasprodane. Naznanjamo občinstvu, da je to neresnica in da je še dosti sedev in stojišč na raspolago, katerih naj se glasbo ljubite občinstvo blagovolji poslužiti. Take, dobri stvari škodljive vesti trošiti okoli in spetljavati občinstvo, je vsega obsojanja vredno in se obsoja tudi že samo. V koncertu se bodo izvajale naše pristne, izvršne skladbe, ki so reane in velike vrednosti za našo glasbeno literaturo. Poleg zadnjih omenjenih najnovejših zborovskih skladb, prideta do veljave tudi Lajovičeva, globoko zamišljena, simfonična stavka in Parmova poljudna, velezanimiva Prešernova balada »Povodni mož«, ki je za naše razmere izredne vrednosti in kakršne smo v prejšnjih letih zaman iskali v naši glasbeni literaturi. Dosedaj je bil vsak koncert »Glasbene Matice«, posebno kadar so se izvajala domača dela, praznik slovenske glasbe in tako upamo, bo tudi sedaj. Od simfoničnih stavkov Lajovičevih se bo najprvo izvajal Andante in potem Capriccio; ne narobe. — Slov. občinstvo naj upošteva veliki trud in idealno, požrtvovalno delovanje »Glasbene Matice« in njenega pevskega zbora in naj počasti koncert z mnogobrojnimi obiskom. Resno delo naj najde resen odziv!

Pri koncertu »Glasbene Matice«, ki se vrši dne 14. januarja v veliki dvorani hotela »Union«, se bo igrala tudi Parmova balada »Povodni mož«. Izvleček te skladbe za klavir je izšel v založništvu Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani in je za ceno 4 K dobili v vseh knjigarnah.

Rnjževnost.

— »Slovenska Matica« je izdala za lansko leto naslednje knjige: 1. Zbornik; 2. Slovenski spomini in jubileji; 3. Slovenske narodne pesmi; 4. Hrvaška knjižnica (Dinko Šimunović: Tudišine); 5. Knezova knjižnica (dr. J. Lah: Brambovič, II. del); 6. Zabavna knjižnica (Fr. Vl. Meško: Črna smrt — Milan Pugelj: Gregor); 7. Dr. Janez Mencinger: Izbrani spisi.

— Ivan Cankar: Lepa Vida. Založil L. Schwentner. Cena broš. 2 K, eleg. vez. 3 K, po pošti 10 v. več.

— A. Aškerc. Poslednji Celjan. Epska pesnitev. Natiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Za Novo leto je izšla izpod peresa A. Aškercer epska pesnitev »Poslednji Celjan«, opisujoča velike cilje poslednjega celjskega grofa Urha in njega tragično smrt. Pesnitev ima prolog in 19 slik ter opisuje v prvi sliki žetev na polju teharskega župana, Pengarja, v drugi sliki življenje na Celjskem gradu in kako se vračajo Teharjani z gradu v vas. To je prva skupina slik, ki tvorijo nekako enoto, uvod v naslednje dejanje. Dasiravno Celjan ni bil nikakor ljudomil vladar, je vedel Aškerc svojega Urha opisati tako, da nam vzbuja vsaj nekoliko simpatije. Drugi del pesnitve obsega slike IV. do X. in opisuje življenje v križarski vojski ob Donavi, ki se zbira, da v Belem gradu počaka sovražnika Turka. Urh je bil izvoljen v Futaku za namestnika slabotnemu kralju Vladislavu, toda Ogrji mislijo na njegovo pogubo. Carovnica razodene Celjanu njegovo usodo, toda on, dasiravno ga je pretreslo, kar je izvedel, ne mara verjeti v vraže in se zanaša na svojo moč, zlasti ker mu prinese srbski pop Sava ugodna poročila od srbskega kneza. Znano je, kako globoko je tičal ves srednji vek, tudi plemstvo, v praznoverju, zato tvori grof Celjski v tem oziru izjemo. Tretji del, XI. in XII. slika opisuje potovanje križarske vojske v Belgrad in kako se pripravljajo Ogrji na izdajstvo, ki je izvrše na belgradskem dvoru. To zadnje dejanje v veliki tragediji grofa Celjskega opisujejo slike XIII. do XVI. Velika sova je priletela pred Celjski grad in naznanila grofici Katarini smrt njenega moža, ki pade izdan od Ogrin in prevaran v Belem gradu. Vitez Janoš, škof, je nositelj najgršrega hinavstva. Dočim je hinavstvo pri drugih Ogrih razumljivo, se zrcali v Janoševih besedah vsa korupcija srednjeveške duhovščine. Slike XVII. do XIX. rišejo dogodke po Urhovi smrti. Zavratni umor ogrskim izdajcem ne prinese sreče. Teharjani poneso svojega grofa domov. Katarina in srbski knez jim očitno sporočita svoje zaničevanje in Turki sami zasmehujejo Ogre. V Celju se vrši pogreb.

Da, grofi celjski — pa nikoli več! Poslednjega zaklal je tuji meč.

Pengar, teharski župan, se vrne k svoji ženi Marjetici. Dogodkov polni čas je končan in življenje teče enakomerno naprej.

»Poslednji Celjan« je kot pesnitev dete smelega duha. Verzi so polnodoneči in slike so plastične.

— Dr. Ljudevit Pivko: Telovadne igre. Prvi del. Z dvanajstimi načrti. Založil mariborski Sokol. Mladinskim igram gre med vzgojevalnimi sredstvi zelo odlično mesto. Staršem in učiteljem je dobro znano, kako pospešujejo telovadne igre telesni in duševni razvoj mladine. Doselej smo občutno pogrešali priročne zbirke mladinskih iger, ki bi obsegala vse lepše igre, kar jih je znanih po Slovenskem, in ki bi seznanjala našo mladino tudi z najboljšimi telovadnimi igrami, ki so že udomačene po tujih igriščih. Zato je priredil dr. Pivko zbirko 60 takalnih, borilnih in metalnih domačih in tujih iger, ki bo dobro došla učiteljem in vaditeljem. Na podlagi te knjižice pa bo olajšano delo znanstvenih in knjižničnih delavcev. Tako knjižice, kakor jo je spisal dr. Pivko, so si telovadni vaditelji, učitelji in vobče vzgojitelji mladine že dolgo želeli. Lična knjižica obsega v lahkomem besedi 60 takalnih in borilnih iger, opremljenih z 12 lepimi načrti. Cena 70 v. s poštino 75 v.

Razgled po slovenskem svetu.

— Jugoslovanska umetniška razstava. »Obzor« poroča iz Beograda: Letos se priredi velika umetniška razstava jugoslovanskih umetnikov v Belgradu. Namerava se prirediti razstavo v večjem obsegu, kakršne že od leta 1906. ni bilo v Belgradu in ki je takrat ostala v najboljšem spominu ter prinela ne samo mnogo moralnih, temveč tudi precejšnjih gnutnih uspehov. — Za razstavo se vrše že vse potrebne priprave. Narodna skupščina je že votirala 60.000 dinarjev za nakup umotvorov na nameravani umetniški razstavi in brezdvomno bo tudi občina beogradske prestolice sledila temu in dala primerno vsoto za nakup umotvorov na tej razstavi!

»Umetniški dom« — v Belgradu. Javlja se nam: V Belgradu se je začela akcija, da se tam postavi »Umetniški dom«, ki bode služil za prirejanje umetniških razstav in za razne umetniške prireditve. Kot temeljno vsoto 10.000 frankov je že daroval gosp. Ljubo Kosmanović. — Njemu je tudi sledil begradski industrije gosp. Vajfert, ki je že tudi daroval precejšnjo vsoto 10.000 frankov v ta namen. Gotovo bo sledilo imenovanima še več požrtvovalnih posnemovalcev in srbski narod bo kmalu imel svoj, vsem modernim potrebam ustrežajoči »Umetniški dom« v svoji prestolici, na katerega bo lahko z veseljem ponosen in Slovanom sovražni tuji bode morali uvideti, da so tudi — Srbi kulturni narod. Ali bi ob tej priliki ne bilo dobro premisljevati o vsem, modernim potrebam ustrežajočem slovenskem »Umetniškem domu« v Ljubljani? Gotovo bi se tudi pri nas dobili razni agilni ljudje in korporacije, ki se zanimajo za umetnost na Slovenskem in bi bili pripravljeni po svojih močeh podpirati tako akcijo. — Brezdvomno se bode pro ali slej treba resno pečati s to mislijo in uresničiti idejo, da dobi tudi naš narod svoj »Umetniški dom« v Ljubljani, kjer bode osredotočena in se razvijala ter predstavljala vsa naša umetnost v ponos celoga slovenskega naroda!

Razne stvari.

• **Nezgodna na morju.** Odesa, 11. januarja. Na potu v Odeso se je potopil grški tovorni parnik »Antonios« z vsem, petindvajset mož broječim moštvo.

• **Pol milijona za dijaške ustanove.** Plzen, 11. januarja. Pred kratkim umrli višji okrajni zdravnik dr. Hellmuth je v svoji oporoki zapustil svoje posestvo v vrednosti pol milijona kron za dijaške ustanove.

• **110.000 mark za staro knjigo.** London, 11. januarja. Pri razprodaji slavne knjižnice veleindustrijalca Hoeja so prodali Gutenbergovo sv. pismo, ki obsega 42 listov in izkira iz leta 1453, za 110.000 mark. Sv. pismo je kupil neki londonski antikvarij.

• **Samomor na odru.** Varšava, 11. jan. Subreta tukajšnjega narodnega gledališča, Marija Orzechowska, se je na odru neposredno pred predstavo ustrelila v desnico sence. Zgrudila se je mrtva. Samomorilka je bila že 22 let stara. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubezen.

• **Iz obupa.** Sobotica, 11. jan. Železniški praktikant Jožef Fogačas je moral, predno je bil imenovan za adjunkta, predložiti izprijelovalno okrajnega zdravnika. Ko mu je zdravnik povedal, da je bolan na pljučih in vsled tega nezmožen za znanjsko službo, je celo noč blodil naokoli. Drugi dan je hotel zdravnika ustreliti, ker ga pa ni dobil doma, je ustrelil samega sebe.

• **Zastrupljenja v Kansasu.** London, 12. januarja. V Leavenworthu

v Kansasu je v velikem mestnem azilu za starce zbolelo 150 starcev na znakih zastrupljenja. Pet jih je že umrlo. Mnogo se jih nahaja v smrtni nevarnosti. Do zdaj še niso mogli dognati vzrokov zastrupljenja.

• **Šestnajstletna deklica dobila milijon kron.** Iz Budimpešte poročajo: Glavni dobiček konvertovanih ogrskih hipotečnih srečk je dobila 16letna Adela Reis. Dobitek znaša milijon kron. Deklica je dobila srečko od svoje tete kot dar k rojstnemu dnevu.

• **Grozeča stavka na Angleškem.** London, 12. januarja. Glasovanje v premogokopnih revirjih o splošni stavki premogarjev, ki jo nameravajo pričeti meseca marca, je izpadlo v veliki večini za stavko. Če pride do stavke, tedaj hočejo stavkati tudi pristanišni delavci. Računati je treba tudi še s stavko železniških delavcev. »Trade Unions« so sklenili z ozirom na položaj v industriji za bombaževino podvojiti tedenske doneske članov. — Okrepitev sredstev za stavko bo povzročila, da bo ta stavka, če se prične, ena najhujših in najdalgotrajnejših, ki bo ustavila vse gospodarsko življenje angleško.

• **Španski revolucionarji pomiloščeni.** Madrid, 12. januarja. Kralj je pomiloštil šest mornarjev, ki so bili vsled udeležbe pri revolucionarnem gibanju v Culleri obsojeni na smrt. Le enega bodo torej usmrtili.

• **Odvetnik pobegnil.** Berolin, 12. januarja. Odvetnik dr. Heilliant se je danes sam javil državnemu pravdniku.

• **Velika povodenj na Tarskem.** Carigrad, 12. januarja. V vilajetu Alepo je velika povodenj. V Kasa Tarsusa je voda razrušila 24 hiš. Trideset vasi je pod vodo.

• **Zrakoplovi za srbsko armado.** Zagreb, 11. januarja. Srbska vojaška uprava je pri tukajšnjem konstrukterju zrakoplovov Mercepju, tovarniku ponesrečenega Rusjana, naročila tri aeroplane. Aeroplani bodo najbrže do konca tega meseca gotovi in potem prepeljeni v Srbijo.

• **Španski revolucionarji obsojeni na smrt.** Madrid, 11. jan. Kakor poročajo časopisi, je najvišje mornariško sodišče obsodilo na smrt sedem mornarjev, ki so bili obtoženi zaradi revolucionarnih dogodkov v Culleri. Republikansko in liberalno časopisje zahteva, da se obsojeni pomilošte.

• **Požari.** Gdanjsko, 11. januarja. V bližini svobodnega pristanišča je v pretekli noči iz dozdaj neznanih vzrokov izbruhnil požar, ki se je hitro razširil. Kmalu je bilo v ognju kakih 5000 kvadratnih metrov, na katerih so barake skladišč. Zgorelo je 120 vagonov sladkorja, velike množine solitra, nadalje veliko blaga iz ovčje volne, kakor tudi večje število poljedelskih strojev. Škodo cenijo na več nego poldrug milijon mark.

• **Ponesrečena goljufija.** Pariz, 11. januarja. Pri zadnji železniški nesreči na vzhodni železnici je hotel neki zlikovec izvršiti prav originalno goljufijo, ki se mu pa ni posrečila. Neki Osvald Coisman je napadel poštne voze. Voznik se ga je pa vendar obranil, ker ni imel drugega orožja, mu je vrgel v glavo škatljo od konzerv ter ga precej ranil. Da bi Coisman dokazal svoj alibi, je šel na mesto, kjer se je zgodila železniška nesreča. V resnici so ga smatrali za ponesrečenega. Nameraval je tako tudi od železnicega ravnateljstva prositi odškodnino. Slučajno ga je pa videl in spoznal napadeni voznik ter ga izročil policiji.

• **Madžarska kultura.** Budimpešta, 11. januarja. Gojenci internata Franca Jožefa, sinovi madžar aristokratov, so zapeljali hčer strojnika v zavodu, ko njeni starši niso bili v Budimpešti. Deklica je iz obupa skočila v Donavo, vendar so jo pa rešili. Ko je šlo za plačanje alimentacij, niso mogli dobiti krivca, ker so poštenjaki povedali deklici nepravda imena. Ko je pa sodišče obsodilo barona Liptaya, očeta enega od gojencev, da mora plačevati alimente, je ta to odklonil. Deklica se je vsled tega umorila. In sicer ravno tistega dne, ko je bila imenovana za pošto manipulantinjo. Naučno ministrstvo je uvedlo strogo preiskavo, ki pa menda ne bo imela hudih posledic, saj so bili sinovi — madžarskih aristokratov.

• **Konfiscirani škof.** Na Dunaju so ta teden konfiscirali javen govor pravega katoliškega škofa. List, ki je bil konfisciran, ker je priobčil ta govor, je »Neues Wiener Tagblatt«, škof, ki ga je zadel ta nesreča, pa je dr. Otokar Prochazka, škof v Stolnem Belgradu na Madžarskem. Škof Prochazka je na nekem javnem zborovanju napadal nadvojvodinjo Avgusto. Kaj si ti škofje že vse dovolijo! Če škofje o članih cesarske hiše tako govorijo, da morajo njih govore konfiscirati, potem si je pač lahko misliti, kako šele govore o svojih političnih nasprotnikih!

• **Nagajivi in pretkani Žid.** »Kuryer Warszawski« piše: Moj sosed, jako imovit vlastelin, je v jeseni leta 1910. pri nekem Židu naročil 50 voz slame. Žid pa se ni držal dogovorjene dobe in je šele prihodujo pomlad pripeljal nekaj malega naročenega blaga. Naročitelj mu izjavi, da sedaj ne potrebuje več slame, ker se žival že lahko pase. Židek je bil v zadregi, kam sedaj s pripeljano slamo ter je prosil bogatega posestnika, naj mu dovoli, da zloži slamo na prostem za skednjem. — Gospodar mu pravi: »To lahko uiniš, ali slamo bodo sosedje pokradli!« — »Če bode slama kaj zmanjkalo, za to ostane jaz odgovoren!« odvrne ravno dušno židovski prekupec. — Dobivši dovoljenje, odloži pripeljano slamo na določeni mu kraj — in polagoma pripelje v teku enega tedna vseh naročenih 50 voz slame ter jo zloži v veliko kopo. — No, kakor mu je prokoval bogati posestnik, slame je bilo vedno manj, ker so jo kradli obžni sosedje. Žid, prišedi nekega dne pogledat kaj počne njegova »zložena slama« in videvši, da jo je vedno manj, zahteva od gospodarja, da mu mora škodo povrniti ter kriči svoj običajni »gvalte«. — In kaj se je zgodilo? Štiri mesece pozneje je moral naš gogospodar po opravih v okolišno mesto, ki je oddaljeno do 30 km. Idoč po mestni ulici vidi, da se dva židovska »kavalirja« prav pošteno klotutata. On preide na drugo ulično stran. Čez nekaj tednov pa dobi povabilo, da ima priti k okolišni sodniji kot priča »židovskih klotut«. Pot je dolga in blatna — pa naš juvak ostane rajši doma in noče iti pričat. Zopet dobi drugi poziv, v katerem izve, da je bil kaznovan na 5 rubljev in ako še sedaj ne pride za pričo, bode moral plačati 50 rubljev globe! — Ni bilo nikake odpomoči: naš bogati gospodar se je sicer jezil na Žida in parkrat zaklel — da bo le moral potovati po blatnih potih v okrajno mesto, oddaljeno 30 km! No, pred naznačenim dnem pa javi se premeteni Žid, kojemu so veliko slame pokradli in ga še zadnjič prosi, naj mu poplača pripeljano slamo! Gospodar pa noče nič slišati o plačilu — in zanikava z glavjo majaje. Tu pa pristopi na lahko Žid k njemu in mu zašepeta na uho: »Hočem vam nekaj povedati, dragi moj: Ako ne dobim denarja za svojo slamo, boste vi, v kateremkoli mestu našega okraja se pokažete, vedno kot priča morali gledati, kako se klotutata in bičeta dva od mene najeta Žida!«

Telefonska in brozjavna poročila.

Imenovanje dr. Šusteršiča za deželnega glavarja.

Dunaj, 13. januarja. Današnja »Wiener Zeitung« prinaša imenovanje dr. Šusteršiča za deželnega glavarja kranjskega.

Dunaj, 13. januarja. Cesar je izrekel odstopišemu deželnemu glavarju pl. Sukljevu svoje priznanje.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 13. januarja. Hrvaški sabor bo sklican 17. februarja in najbrže takoj odgoden ker ne more omogočiti nobena stranka delazmožnosti sabora in je tudi izključeno, da bi se strnile obe največji stranki, hrvaško-srbska koalicija in stranka prava do delavne večine. Najbrže bo sabor kmalu po odgoditvi tudi razpuščen.

Zagreb, 13. januarja. Saborska volitev je razpisana v okraju Korenica za 27. t. m., med tem ko razglaš vladni list, da bodo volitve v orajih Karlovc in Vrbovske šele tedaj razpisane, če bo odstranjena nevarnost požiga, zaradi katere so bile volitve baje preložene. V Korenici so bile volitve že 15. decembra, ko pa je voditelj Srbov Svetozar Pribičević imel že večino, so vdrli baje neznani ljudje na volišče in raztrgali volilni protokol. Brez dvoma bo Pribičević kljub nasilju zopet izvoljen.

Državnozbornske volitve na Nemškem.

Berolin, 13. januarja. V prvem berolinskem volilnem okraju, kjer so liberali pri zadnjih volitvah, seveda tudi šele pri ožjih volitvah, zmagali, pride zopet do ožjih volitev med liberalnim kandidatom in socialnim demokratom. V drugih 5 volilnih okrajih v Berolinu so zmagali socialni demokrati.

Aachen, 13. januarja. V Aachen in Koblenzu so zmagali kandidati centroma.

Hamburg, 13. januarja. V vseh treh hamburskih volilnih okrajih so bili izvoljeni socialno-demokratski kandidati, med njimi Bebel.

Saarbrücken, 13. januarja. Ožja volitev med nacionalno-liberalnim kandidatom Basermannom in kandidatom centroma. Zmagal bo najbrže Basermann.

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar rabimo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbaro in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite! Te tudi uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštine prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg šte. 238 na Hrvaškem

Stuttgart, 13. januarja. Zmagali socijalni demokrati.

Frankofonisti ob M. 13. januarja. Ožja volitev med kandidatom napredne stranke in socijalnim demokratom.

Draždane, 13. januarja. Izvoljena dva socijalna demokrata. V Starem mestu ožja volitev med nacionalno-liberalnim in socijalno-demokratskim kandidatom. V Lipskem istotako ožja volitev. V Strassburgu izvoljen socijalni demokrat.

Devin, 13. januarja. Zmagal socijalni demokrat. Prva znana pridobitev socijalnih demokratov. Odvzeli so mandat nacionalnim liberalcem.

Erlangen, 13. januarja. Ožja volitev med nacionalnim liberalcem in socijalnim demokratom.

Essen, 13. januarja. Ožja volitev med kandidatom centra in socijalnim demokratom.

Moguncija, 13. januarja. Zopet izvoljen socijalni demokrat.

Berolin, 13. januarja. V vseh večjih mestih so zmagali pri prvih volitvah socijalni demokrati, tako v Monakovem, Kraljevem gradu, Vratislavi, Hamburgu, Devinu, Lipskem in Draždanih. Do sedaj je znanih 175 rezultatov. Izvoljenih je 100 poslancev in sicer 2 konservativci, 1 član državne stranke, 1 član gospodarskega združenja, 48 kandidatov centra, 1 Poljak, 1 nacionalni liberalci, 1 član zveze poljedelcev, 43 socijalistov, 1 prista alžaske stranke in 1 Danec. 75 ožjih volitev se udeležijo 13 konservativci, 14 kandidati centra, 3 Poljaki, 33 nacionalnih liberalcev, 20 kandidatov ljudske stranke, 50 socijalnih demokratov in 2 Welfa.

Berolin, 13. januarja. Včerajšnje državnozbornske volitve še niso dale definitivnega rezultata. Treba je 200 ožjih volitev, vsled česar je slika bodočega državnega zbora še meglena. Naprednim strankam se ni posrečilo razbiti črno-modri blok; narobe boj se je vršil zlasti ljuto med naprednimi strankami. Med njimi je zlasti številni socijalni demokrati naraslo. Posebno se opaža neuspeh napredne ljudske stranke, ki s svojimi kandidati niti v enem slučaju ni prodrli. Tudi njih voditelj Naumann je propadel. Tudi Centrum je oslabilen in konservativci so izgubili več mandatov, poraženi so antisemiti. Napredni berlinski listi upajo, da se posreči pri ožjih volitvah ojačati napredne vrste ter strmoglaviti nazadnjaško večino. Ožje volitve se vrše 20., 22. in 25. t. m.

Berolin, 13. januarja. Do 11. dopoldne je znano 395 rezultatov. Definitivno izvoljenih je 205 poslancev, med njimi 27 konservativci, 5 članov državne stranke, 2 člana gospodarskega združenja, 81 članov centra, 14 Poljakov, 4 nacionalni liberalci, 1 član zveze poljedelcev, 64 socijalnih demokratov, 2 Alžasani, 1 alžaski član centra, 1 Lotarinčan, 1 Danec, 1 član kmetijske zveze in 1 divjak. Ožjih volitev je treba 190 in sicer pride v ožjo volitev 41 konservativci, 16 članov državne stranke, 3 člani nemške reformne stranke, 13 članov gospodarskega združenja, 31 članov centra, 10 Poljakov, 64 nacionalnih liberalcev, 4 člani zveze poljedelcev, 53 članov napredne stranke, 122 socijalnih demokratov, 3 bavarski liberalci, 1 Alžasan, 1 alžaski član centra, 2 Lotrinžani, 6 Welfov, 3 člani zveze kmetovalcev in 5 divjakov.

Izpememba turške ustave. Carigrad, 13. januarja. V debati o izpemembi člena 35. ustave je govorilo doslej šele 5 govornikov, za beleženih pa je še 45 govornikov. Predsednik se trudi skrajšati debato, opozicija pa se temu kar najodločnejše upira. Sedi se, da se posreči mladoturkom doseči konec debate v prihodnji seji, ki se vrši danes. K tej seji pride baje tudi veliki vezir.

Kriza na Francoskem.

Pariz, 13. januarja. Ker Bourgeois in Delcassé nista hotela prevzeti sestave novega kabineta, je ponudil predsednik Fallières sestavo kabineta Poincaréju ki bo odgovoril tekom današnjega dne.

Pariz, 13. januarja. Uradno se poroča, da je Poincarre sprejel sestavo novega kabineta.

Pariz, 13. januarja. Sodi se, da bo v novem kabinetu prevzel zunanje ministrstvo Dupui.

Revolucija na Kitajskem.

London, 13. januarja. »Daily Telegraph« poroča iz Šangaja, da nameravajo revolucionarji začeti 15. t. m. prodirati proti Peking, če se do tedaj dinastija ne odpove prestolu.

Peking, 13. januarja. Mandžuški princji so imeli shod, na katerem so sklenili umakniti se v trdnjavo Jehol.

Kuldža, 13. januarja. V Novem Suidunu je bila 9. t. m. proglašena nova revolucionarna vlada, na katero čelu stoji general Husanfu. Vlada pozivlja prebivalstvo, da obrani red in ščiti tučce. 10. t. m. je prestopil tudi Stari Suidun na stran revolucije.

Lucijonarjev. Tujci so popolnoma varni. Nova vlada ne zaupa mandžuškim vojakom in je vojaštvo odpelala v Dunganen. V Kuldži je vse mirno.

Dota princeze Helene.

Belgrad, 13. januarja. S-beska skupščina je dovolila princezi Heleni poldrugi milijon frankov dote. Trdi se, da kralj te vsote ni hotel sprejeti, ker je bila od skupščine dovoljena samo s 3 glasovi večine.

Belgrad, 13. januarja. Kralj ne bo sankcioniral zakona, ki določa doto princeze Helene, to pa na izrecno željo ruskega carja.

Tatvine v tržaškem skladišču.

Trst, 13. januarja. V tržaškem skladišču so prišli na sled velikanskim tatvinam kave in drugega specerijskega blaga. Predstojništvo skladišča je sumilo, da krađejo nastavljeni Južne železnice. Tozadevna preiskava pa je ostala brezuspešna. Sedaj so železničarji sami vzeli stvar v roke ter dognali, da so kradli stražniki tržaške družbe za straženje in zaklepanje. Južnoželezniškim delavcem se je posrečilo, zadržati par stražnikov in flagrantni. Med železničarji pa je sedaj izbruhnilo veliko razburjenje. Sklicali so veliko zborovanje ter zahtevali od predstojništva, da spodi družbo takoj iz službe, sicer začno stavkati. Predstojništvo je obljubilo odpomoč.

Njeguševa prošnja.

Dunaj, 13. januarja. Višje deželno sodišče je odbilo Njeguševu prošnjo, da mu naj dovolijo presedeti kazen v kaznilnici v Koprnu. Prihodnji teden ga odpeljejo v Stein na Nižavstrijskem.

Poneverjenja pri »Fragi«.

Praga, 13. januarja. Sedaj je bila vlozena proti ravnatelju »Prage« Viktorju Rašinu druga ovadba zaradi goljufivih manipulacij z provizijami, ki so oškodovale družbo za pol milijona kron. Upravni svet je suspendiral višjega ravnatelja in ravnatelja Cateka.

Dva umora.

Olomuc, 13. januarja. Fred poroto je bil včeraj ob pozni uri oproščen Alfred pl. Starčinsky, nečak bivšega podpredsednika zbornice. Bil je obtožen zaradi umora svoje žene.

Caen, 13. januarja. Porotniki so obsodili na smrt baronico Canuzigny, njenega 18letnega sina pa na 20 let ječe, ker sta skupno umorila očeta, ki jima je branil piti opojne pijače.

Stavka.

London, 13. januarja. V Lovrenči stavka 15.000 delavcev tamošnjih tovarnen za borbačevino. 3000 delavcev je napadel tovarno in uničil vse stroje. Policija je bila prisiljena, da bi bila to preprečila.

Hmelj.

Dunaj, 13. januarja. 50-100, neizpremenjeno, mirno.

Gospodarstvo.

— Kletarski tečaj v Vipavi. Kmetijska šola na Grmu priredi v ponedeljek, dne 5. in torek, dne 6. februarja v Vipavi dvodnevni kletarski tečaj. Predavalo se bo o sestavi vina in njenem vplivu na dobroto vina. O umnem kletarjenju, pretakanju, čiščenju in filtriranju vina. O ravnanju z vinsko posodo. O boleznih in zdravljenju pokvarjenega vina. Pouk bo teoretičen, kakor tudi v zvezi s praktičnimi vajami v kleti. — Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici do 27. januarja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, pošta Kandija. Pristop k praktičnim demonstracijami se bode dovolil le omejenemu številu udeležencev.

Poslano.)*

Na dopis »Poslano« v Slov. Narod št. 2 od 3. jan. 1912 odgovarjam sledeče:

Ravno to objavo čital sem že v Slov. Narod št. 219 od 23. sept. 1911, a se mi ni najmanj zdelo vredno, da bi sploh na ta dopis reagiral, toda kakor razvidim, se me hoče k temu prisiliti in jaz tej želji prav rad ugodim. V prvi vrsti sporočam le toliko, da se nisem učil niti urarske, niti optične obrti v Zagorju ob Savi in priporočam g. Karlu Jurmanu, ki je brez informacije doposlal gorenji dopis, da se vedno, predno kaj objavi, najprej o stvari prepriča.

Sicer pa nihče ne gleda in vpraša kje se je kdo kake obrti izučil, temuč pride v prvi vrsti v poštev zmožnost obrtnika. Ker se pa dopisnik ravno na to opira, se mi zdi vredno pripomniti, da g. Karol Jurman ni ne ome ne druge obrti izučil, on sploh nima obrtnega lista kot optik ter tudi ne sme izvrševati optične obrti.

* Za vsebino tega spisa je uredništvu odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

G. Karol Jurman ima samo dovolilo za prodajo optičnih predmetov, nikakor pa ni upravičen do njih izvrševanja. Tako dovolilo kot ga ima g. Karol Jurman, dobi vsak. Slavno občinstvo se pa lahko vsak čas prepriča, da sem jaz oblastveno koncesijoniran optik, kar spričuje tudi to, da imam obrtni list kot optik ter dovolilo za izvrševanje optične obrti. Toliko v odgovor!

Fr. P. Zajec
obl. konc. optik in urar v Ljubljani.

izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: za »Ciril Metodovo družbo«: Lovce Kavčič, asist. juž. žel. v St. Petru na Krasu 15 kron. kot narodni davek šentpetrskih uradnikov za mesec december 1911; Pavla Lajovic, Litija, 6 K, darovali so napredni odboriki občine St. Lambert, ob priliki zaprisage naprednega župana: rodbina pi. Terbuhočeva iz Velike Loke 5 K, povodom vselega dejstva, da je bil občečislani g. dr. Ivan Tavčar izbran in potrjen županom ljubljanskim, mesto brzojavne čestitke temu gospodu ki ga posebno spoštuje in Matej Štibil, Trst, 15 K, nabral med slovenskimi mornarji na nj. Vel. 1. »K. Maria Theresia« (darovali so po 2 K: Štibil M. in Sirknik J., po 1 K: Celik F., Klavčič A., Karič M., Maravec J., Kame K., Gorjan J., Vatovec F., Kocjančič A., Kralj M., Cotic A. in Zorž L.) Skupaj 41 K. »Obrambnemu skladu Ciril-Met družbo«: Rasto Pustoslavšek, urednik »Slov. Naroda« v Ljubljani 50 K, kot prvi obrok za en kamen in »Neimenovani« v Ljubljani 200 K za 1 kamen. Skupaj 250 K. — Živeli nabiranci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. januarja: Ivan Kušlan, rejencec, 3 mesece, Streliška ulica 15. — Fran Bizovičar, mestni delavec, 51 let, Cesta v mestni log 15. — Marija Marenče, posestnikova hči, 10 let, Dolenjska cesta 16. — Mihael Palčić, c. kr. višji poštni oficijal, 49 let, Hilsnerjeva ulica 7. — Ivan Cotman, delavec, 32 let, Radeckega cesta 11. — Magdalena Roggy, uršulinka, 34 let, Kongresni trg 17.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 K. — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Samo vsakdanja uporaba francoskega žganja Brázay krepi mišice in živce. Dobiva se povsod.

Za plesne zabave

velika zbirka različnih mask, raznih čepic, girland za okrašanje plesalnic, balijev pošta, konfeti itd. dobi se ceno pri Iv. Bonaču v Ljubljani nasproti glavne pošte. Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

V Aziji živi mogočen, izobražen narod, ki ima v svoji velikanski državi visoko kulturo, ki si jo je pridobilo na lastni podlagi. Čeprav so postale posamezne lastnosti tega čudnega naroda, Kitajcev, cilj mnogih zasmeševanj, je na primer mnogo izrekov popolnoma logičnih in pravih. Če na primer Kitajec vpraša svojega prijatelja, kako se počuti, tedaj reče: »Ali ste s svojim želodcem zadovoljni?« Nemoteno delovanje želodca jim je s popolnim zdravjem enakopomembno in priznati se mora popolno pravilnost tega naziranja. Kajti od zdravja želodca je odvisen popolni dobrobit ostalih delov. Radi tega se mora na najmanjši slabosti pravočasno ozirati in jih, kakor hitro je to mogoče, odstraniti. Za stalno urejevanje prebavil pa skrbi »poraba izbornega balzama za želodce« doktorja Rose, ki se naroča v lekarni B. Fragnerja, c. kr. dvornege dobavitelja v Pragi. Dobiva se na tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. Ia.

Kolesarji!
Motoristi!

Dovoljujem si vse gg. kolesarje in motoriste vjudno opozoriti, da take kot vsako zimsko sezono tudi letošnje

sprejemam kolesa in motorje

v zimskem popravilu in pripravi za varovano

shrambo brezplačno.

Ako pa kolesa ali motor potrebuje kakšnega popravila, preoblikovanja ali nadomestitve posameznih delov, se to izgotovi solidno in po prim. ceni.

Priporočajo se za ceni. naročila beležiti z odličnim spoštovanjem 46

Karel Čamernik

specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Želodčni liker

FLORIAN

je najboljši krepi želodca!

Blizu in daleč

Vse ga pozna

Kdor ga ima,

ima zdravje doma!

Ljudska kakovost liter K 240.

Kabinetna kakovost . . . 480.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Za plesne zabave

velika zbirka različnih mask, raznih čepic, girland za okrašanje plesalnic, balijev pošta, konfeti itd. dobi se ceno pri

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Iv. Bonaču v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Plesna svila

od 1 K 12-15 naprej, zadnje novosti.

Franko in že ocenjeno se pošlje na dom Borsta tabira vzorcev a prvo voljo. Varna za svilo Himmelsberg, Zürich. 164 4

Po zdravniških poročilih se je izkazalo pri revmatizmu, protinu in nevralgiji kot sigurno bolečine tolažeče, za oplahnenje oteklin in obnovljenje gibčnosti členkov sigurno učinkujoče sredstvo »Contrheumane« iz lekarni B. Fragner, Praga. Glej inserat. Ia.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Radni borz. poročila borze 13. januarja 1912.

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

1% maleva renta . . . 90 95
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% avstr. krona renta . . . 90 90
1% k. o. češke dež. banke . . . 92 90

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasni itd.
☒ ☐ ☒

Proč z britvijo!

— Higijensko britje — brez britve, brez aparata. Namažeš se, se umiješ in si v 5 minutah brezhibno obrti. Ne moreš se urezati, ne kaj nalesti; brez pekočin po britju. Ogrski preparat »Prvič z britvijo« je zaimeneno neškodljiv in stoji pod stalno kontrolo sodnega kemika dr. G. Bischoffa v Berlinu. Edini oblatveno preizkušen britni aparat. Velika škatlja z okoli 50 kratno rabe proti vpošiljavi K 350 ali po povzetju (50 vinarjev). Vse garniturne pritiskline K 1.—
Razpečevališče „Messer weg!“ Dunaj II. Schöllerhofgasse 5, 1. št. y.
Premnogo zdrav. izpričeval. Na tisoče priznanih pism. V inozemstvu že 31. z velikim uspehom uvedeno.

Stampilije

vseh vrst za urade,
drništva, trgovce itd.

Anton Cerne

gravir in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Moderna ročna dela in material.

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd.
Zgotovljene, pričete in predtiskane
vezenine v največji izbiri. Predtiska-
rija. Vezanje na roko. Tamburiranje.
Plisiranje itd. Popolna zaloga telo-
vadratnih oblek. — Zunanja naročila
se izvršujejo točno in vestno. ::

Julija Stor

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
goisierskih gorskih čevljev.

Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

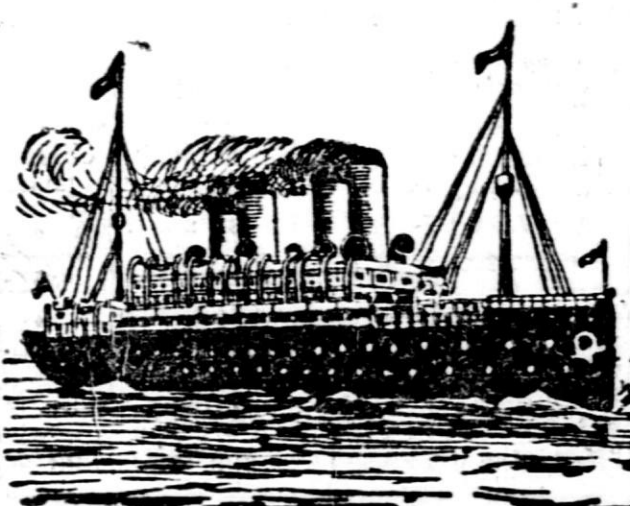
Seydlin

Najbolje za zobe

Samo 6 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja čez **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
razrede dobiš edino pri 3439

ED. SMARDA

oblast eno p trjena potovalna
pisarna v

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posejilnice, nasproti
gostilne pri „Figovcu“.

Vozne liste iz Amerike v stare
domovine po najnižji ceni. Izdaja
vozne liste po vseh železnicah
za prirejanje zabavnih in romar-
skih vlakov. Vsa pojasnila istotam
brezplačno.

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnikar izšli

najnovejši cenik.

Revmatizem, protin,
nevralgije in ozeblin

večkrat povzročajo nemorne bolečine. Za njih
hitro pomirjenje in potolaženje, za oplačanje
steklin in obnovo premišnosti členov ter odstra-
njenje občutka mrzlenja učinkuje presenetljivo
sredstvo

CONTRHEUMAN

besedna znamka (monotelegraf-
ski znak) za zdravila

pri vnetjih, mialgijah in vseh bolečinah, 1. ločilo: K.
Ako podjete naprej K 1-50 dobiš 1 ločilo
K 1-50 dobiš 5 ločilkov
K 1-50 dobiš 10 ločilkov

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni,
c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III,
št. 203.

Pomni na svojo zdravila in
zaloge v
Ljubljani: lekarna Jos. Mayer,
dr. G. Piccoli, Jos. Glumaj.

VELIKA PRODAJA

samo enkrat v letu radi inventure

- 800 kosov zelo širokih objeustransko potiskanih predpasnikov prej K 170, sedaj K 1—, sedaj K 2—
- 490 lepih, modro tiskanih ali levantinskih reform-predpasnikov prej K 320, sedaj K 2—
- 490 lepih, črnih klotovih spodnjih kril prej K 680, sedaj K 420.
- 630 z lepim gosjim puhom napolnjenih pernec prej K 1650, sedaj K 980.
- 870 z enakim puhom napolnjenih zglavnic prej K 580, sedaj K 270.
- 950 m ostankov hodniških preprog prej K 150, sedaj K 095.
- 820 parov tuneških zastorov z draperijami prej K 580, sedaj K 270.
- 575 krasnih buretnih garnitur 2 posteljni odeji 1 namizni prt prej K 1680, sedaj K 980.
- 800 kosov močnega oksforda, 78 cm širok prej 98 v, sedaj 65 v meter.
- 960 ženskih srajc z vezenjem prej K 290, sedaj K 170.
- 670 lepih polsvilnatih šalov prej K 560, sedaj K 320, barve po želji.
- 900 zimskih in pomladnih turistovskih flanelastih srajc prej K 390, sedaj K 260.
- 525 krasnih srajc za škrobanje z gubastimi prsi prej K 420, sedaj K 270.
- 1000 ličnih svilnenih kravat ali pentelj prej 95 v, sedaj 50 v.
- 670 dobro polnjenih odev (kolter), dvojnat prej K 850, sedaj K 590.
- 470 190 x 140 bordoskih odev iz atlantina prej K 1250, sedaj K 860.
- 1200 parov zimskih in pomladnih črnih nogavic prej 95 v, sedaj 50 v.
- 690 kosov velikih korbic za nakupovanje prej K 195, sedaj K 110.
- 865 tucatov velikih belih ali barvstih žepnih robcev prej K 195, sedaj K 110 pol tucata.
- 700 kosov krasnih vremenskih plaščev iz velblodje dlake prej K 19—, sedaj K 1180, 100 do 130 cm dolgi.
- 920 športnih kopic za gospode v vseh velikostih prej K 130, sedaj 78 v.
- 700 parov storjenih samostanskih rjuh 2 x 145 prej K 350, sedaj K 220, popolnoma teške K 270.
- 118 kosov planinskega platna prej 90 v, sedaj 65 v meter.
- 90 vojaškega platna prej 75 v, sedaj 52 v meter.
- 860 naglavnih rut iz čiste svile prej K 620, sedaj K 390.
- 730 polsvilnatih naglavnih rut prej K 390, sedaj K 220.
- 900 parov moških spodnjih hlač iz gradla ali barhenta prej K 220, sedaj K 130.
- 400 zgornjih hlač iz blaga „hudičeva koža“, črne, sive in rujave prej K 620, sedaj K 395.

Kljub tem bajno nizkim cenam dobi vsak odjemalec, ki naroči za več kot K 10—, krasen koledar, če naroči za nad 20 K se mu dostavi franco. Kar ne ugaja, se vzame nazaj.

KAUFHAUS ZUR SÜDBAHN.
Oddelek za odpošiljanje: Graden, Annenstrasse 68.

Kava je škodljiva.

V sebi ima strup „kafein“,
njeno zauživanje se zdrav-
niško mnogim prepoveduje.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je najzdravnejši nadomestek,
nihče je ne opusti po
kratki privadi.

Kathreinerjeva
prinese orečo v hišo.

Brzojavko: Prometna banka Ljubljana.
Telefon št. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. nov. 1911
K 68,262.023.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marija trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000,000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter ra konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga v kak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zvebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustnena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bankno stroko spadajočih transakcijah vesdar brezplačno.

[illegible]

Za kratek čas.

Policijski komisar: Vi ste se zvečer vtihotapili v to in to hišo in ste se dali vanjo zapreti. Kakšen namen ste imeli.

Osumljenec: Hotel sem hišnemu gospodarju voščiti za novo leto in da bi bil prvi in bi me nihče ne prehitel, sem hotel kar v veži prenočiti.

— A, slišite, gospod krmar — to je pa vendar od sile. Kar pet muh sem dobil v juhi!

— Ne zamerite, gospod! Te murcine vedo, da se nikjer tako dobro ne kuha, kakor pri nas, zato pa v takih trumah silijo za vsakim krožnikom.

Stražnik: Stoj! Zakaj si bežal pred menoj?

Potepuh: Jaz sem mislil, da mi hočete za novo leto voščiti, pa mi je bilo žal napitnine, ki bi jo Vam bil moral dati.

Fajmošter Jaka je prišel na koncert pevskega društva »Ljubljane« in je dobil sedež poleg znanega glasbenika. Sredi koncerta vstane glasbenik:

— Oprostite, gospod župnik ...

— Kam pa greste?

— Domov. Ta kakofonija (nesoglasje) je strašna.

— Tako? Jaz pa nič ne duham.

— Kaj se misliš res ločiti od svoje žene.

— Mislim že, ampak ...

— Ampak?

— Žena mi je prepovedala stori kak korak za ločitev.

— Dovolite, gospod šef, da vam v imenu vsega osebja želim prav srečno in veselo novo leto.

— Hvala, hvala! Tudi jaz vam želim vse najboljše in v znak svoje hvalečnosti za vaše zvesto sodelovanje, darujem vsakemu izmed vas eno uro — delavnega časa.

Na veselici je intimna damska družba vztrajno objedala znane in neznanke nedežnice.

Poglej Heleno, kako čudno lepe črne lase ima.

Ti lasje so gotovo barvani!

Ne delajte ji krivice, se je oglašila tretja dama, ti lasje imajo naravno barvo, jaz sem bila navzoča ko jih je — kupila.

Skrben oče pripelje svojo 20letno pikantno hčerko k zdravniku-specialistu.

— Gospod doktor ... take skrbi imam ... Kaj je storiti ... dekle tako hujska.

— Dovolite da jo preiščem ...

Čez pol ure je preiskava končana.

— Gospodična, reče zdravnik, strogo zaupno vam povem ... moža vam je treba.

— Ali bo eden zadostoval? je šepetaje vprašala angeljska nedolžnost.

Gospod: Kaj, vi še vedno berate? Pred 14 dnevi ste dobili izplačano dedščino 10.000 kron!

Berač: Zaradi teh 10.000 K vendar ne bom do smrti lenobe pasal.

Zdravnik: Mja ... hm ... mja ... kako pa gospodična če plešete? Ali imate krče v sru, ali vam srce močno bije.

Pacijentinja: To je odvisno od tega, s kom plešem.

Mož: Ah pusti me v miru in stori kar hočeš.

Žena: To mi še v sanjah ne pride na misel.

Rabelj: Prišla je tvoja ura ...

Obsojenec: Oh — oh — oh — nikar — obesiti — nikar — oh — oh — oh.

Rabelj: Ej, beži, kaj bi tako zdihoval, kakor da bi ne bil še nikoli kaj tacega doživel.

On: O, gospodična — vsak dan ste lepša.

Ona: O, gospod — vi pretiravate.

On: No, pa recimo — vsak drugi dan.

— Gospodična, jaz vas ljubim.

— Koliko podpore bi mi pa mesečno dajali, če bi vas tudi jaz ljubila.

— Dvesto kron.

— To zadostuje komaj za moje nogovice.

— Saj zame ni treba nič drugega oblačiti.

Pepček: Mama, pojdite ven, neki tuji gospod je prišel.

Mati: Šema! To vendar ni tuj gospod, ampak tisti policaj, ki očeta na sodnijo vodi.

— Vse kar je prav, gospa! Vi delate svoji prijateljici, gospe Zajklji krivico. Jaz pa vem, da ni taka. Ali veš ne veste, da je stotniku Strelu na njegove predrzne ponudbe pokazala vrata?

— O, vem, pokazala mu je vrata — svoje spalnice.

Vojaske sluga pride s trga domu. Ker nastopa trdo, ga kuharica posvari.

— Psi! Gospa majorka so poročili. Zdej so težko bolni. Gospod major so divji.

— Tako? Bom pa že spet jaz vsega kriv.

V družbi so govorili o zakonski sreči gospe Jožice.

— Njen mož je sicer že kakih šestdeset let star, a ženo ima jako rad in stori ji vse, kar zahteva. Za njeno toaletto izda gotovo 3000 kron na leto.

— To je mnogo denarja za par rogov.

Gospa Zajklja zasači svojo služkinjo v nedvoumni situaciji z dragoncem. To jo preseneti toliko bolj, ker jo je dan poprej zasačila v enaki situaciji z nekim kanonirjem.

— Kaj, Nežka, ti imaš kar dva ljubimca.

— Ne, gospa, samo enega; kanonir je namreč moj ženin.

V posredovalnici za službe se oglasi prileten gospod.

— Potrebujem kuharico ...

— Jih imamo kolikor hočete.

— Krotko žensko bi rad ...

— Jo imamo!

— Veselo ...

— Jo imamo!

— Ali krepostna mora biti.

— Tako? Ali se mislite ž njo poročiti?

Moderna gospodična: Torej, gospod oficijal, jaz sem vam ponudbo dobro premislila in sem pripravljena se z vami poročiti.

Snubec: Ne morem vam povedati, gospodična Milka, kako sem srečen. A to vam takoj povem, jaz ne znam kuhati.

Pri bolnici vstopi gospod Ljudevit v električni voz in najde v njem čedno dekle, ki mu njegove zaljubljene poglede prav prijazno vrača.

Gospod Ljudevit pa le nima poguma, da bi dekle odgovoril. Pri gimnaziji na Poljanski cesti se pa zgane dekle in zašepče sramežljivo:

Gospod — opozarjam vas, da moram pri magistratu izstopiti.

V dekliski šoli.

Učiteljica: Povej, če je oče bolan, mu streže mati; kdo pa streže materi, če je bolna?

Učenka Olga: Babica.

Mati hodi nekaj časa nemirno po sobi gor in dol, potem pokliče svojo trinajstletno hčerko na pogovor pod štirimi očmi.

— Milica, povej mi odkritosrečno: ali je res, da vas gospod katehet v spovednici ... hm, kako bi rekla ... spolno izobrazujejo?

— Da, mamica, res je; kaj bi se pa rada nančila?

— Zakaj pa vaš deček tako bridko joka?

— Ah, moj mož je umrl ...

— In?

— Fant misli, da zdaj nima nobenega očeta več.

Mati: Ali ti je komisar Joško že razkril svojo ljubezen?

Hči: Ne; razkril mi je le, koliko ima dolgov.

Mati: Saj to je eno in isto!

Žena: Ah, kako sem nesrečna. En teden sem čele poročena in že vidim, da me več ne ljubiš.

Mož: Ali — duša draga — pomisli, še nebeški oče je sedmi dan počival ...

Ministrant Tonček se je spravil na tih kotic ribe krast. Vrgel je trnik v vodo in čakal. Kar stopi k njemu orožnik.

— A — ti loviš ribe?

— Kaj še — črve učim plavati.

Sodnik: Ali ste samec?

Obtoženec: Ne, poročen.

Sodnik: S kom?

Obtoženec: Z neko žensko.

Sodnik: Tepec — to se vendar samo ob sebi razume.

Obtoženec: O ne! Moja sestra je tudi poročena, pa z moškim.

Vsaka mati ve

v koliki meri dojenje pospešuje napredovanje nje otročička. Čut utrujenosti, ki se v tem napornem času pojavlja tako rad, se s rabo Scottove emulzije lahko odvrne.

Scottova
:: emulzija ::

obsega vrsto krvotvornih krepilnih sestavin, ki jako udobno vplivajo na materino mleko ter oživiljajo in osvežujejo Scottova emulzija je lahko prebavna in se torej lahko uživa.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka Scotta je, ki je vpeljena že čez 35 let in ima za dobro kakovost in učinkovitost.

Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.

Vrnitev od vojakov.

Ako Vam pišem, tedaj je zaradi mojega sina, ki vrnivši se od vojakov, kašlja. Vsako jutro kašlja uro dolgo; meče iz sebe slino in satar, ki se le težko ločijo. Po zajutru ga zapusti kašelj. Poleg tega je zdrav ter ima dober tek. Njegovi starši niso nikoli kašljali; v svoji družini nima nobenega, ki bi bil bolan v prsih. Ker imamo neko prijateljico, ki je ozdravila po vašem katranu, Vas prosim, da bi mi poslali steklenico istega zdravila. Ana Böhme, Berlin, Schönhauser-Allee 141a.

Lekarnar dobivši to pismo dne 19. oktobra 1896, je takoj odpisal zaželeno stekleničko. Nekaj tednov pozneje, je pisala gospa Denoix: »novi« 21. novembra 1896. Gospod Duyot, kakor je moj sin zavzel zdravilo, ki ste mu ga poslali, je nehal dajati od sebe slino in katar,

Böhme.

In ni kašljal skoro nič več. Moči je zopet dobil, in ko je še nekaj časa rabil ono zdravilo, je bil popolnoma ozdravljen. Najsrčnejša hvala. Vse svoje življenje Vam bodem hvaležna, in bala sem se že za njegovo življenje in zdravje, ki mu je potrebno za svoj vsakdanji kruh.

Jaz Vam radovoljno dovolim moje pismo razglasiti, in ne morem zadostno priporočiti to zdravilo, vsem ki trpe na pljučah in na prsih. Ana Böhme.

Rabljenje zdravila »Goudron-Guyot«, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadostuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo začenjajočo omotico, kajti katar zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vozlov, s tem da uničuje mikrobo same. Ni mogoče si predstavljati bolj priporočljivega in uspešnejšega zdravila.

V slučaju, da bi se komu ponujalo, kako drugo sredstvo namesto pravega »Goudron-Guyot«, tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katarja, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi »Goudron-Guyot«. Dobiva se istega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnorčno od Guyota, izumitelja raztopljivega katrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva.

Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znamko: Goudron-Guyotova nosi ime »Guyot« natiskano v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi ozdravi.

Oni, ki se ne morejo privaditi katranovemu okusu, lahko nadomestijo istega z kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega katrana, in katere zavzemajo, 1—2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne žoloduc, in stanejo jako malo.

Barva pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natiskanim podpisom »Guyot«. Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris, in v vseh lekarnah.

Dobiva se v lekarnah: Gabr. Piccoli, Sušnik, U. pl. Trnkoczy in pri vseh priznanih lekarnah.

Proti
zobobolu in gnjilobi zob
izborna delujo dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg Franc Jožetovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bel. blagajne v Ljubljani.

Melusina ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno koncesion. optik in strokovnjak priporoča svoj

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in očipalnice, toplovere, zrakovorne, hygrometre, daljnogledne vseh vrst, kakor »Zeiss, Busch, Goerz« itd., ter vse v to široko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujemo točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljemo ga zastonj.

Ostanovljeno 1848.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovejše

vrste

po nizkih cenah

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebnin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Ako iščete dobrega, zanesljivega nakupnega vira za porabne in darilne predmete zahtevajte takoj po dopisnici bogato ilustrirani katalog z okoli 4000 slikami.

G. iz kr. dvor. dobavitelj

Banka »Slavija«

sprejme v službo nekaj izurjenih

potovalcev

za življensko in požarno stroko.

Službeni pogoji po dogovoru. Ponudbe

se naj pošiljajo

Generalnemu zastopu banko

»SLAVIJE« V LJUBLJANI.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeno, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsečina strogo zjamčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje krmnih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd.

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove

superfosfate

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna: Praga, Pfkopy 17.

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična

pletilna industrija

in trgovina

za površne in spodnje

jepice, moderčke, ta-

lovničke, nogavice, ra-

kovnice, posebne oble-

ke zoper trganje pletil-

ni material i. t. d.

na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej;

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in naj-

uglednejša prilika za dober zaslužek,

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Prodajalka stroke želi
stopiti v službo
tako ali pozneje. Prevzame tudi filijalko.
Naslov nove uravnitve »Sl. Narod«.
Na prodaj sta v Laškem trgu na Stajerskem
dve hiši

v eni je gostilna, mesnica z vsemi pripravami
druga je sposobna za vsako obrt. Zraven se
drži v vsaki strani vrt, velik sadni nasad,
gozd in travnik. Proda se radi boleznih. Cena
30.00 K. Več se izve pri Antonu Wivat,
Laški trg, Stajersko. 139

Na obroke!

Iščem po vsem Avstro-Ogrskem odjemalce za
velikansko zalogo zlatih verižic in prekrasnih ur.
Najnižje cene. Dobavim takoj za
14 K prve vrste pristno srebrno oro-
emontarko s 3 srebrnimi pokrovi
najboljše graviranini. Daleč 14 ka-
ratno zlato velično najmodernejše
asone, c. kr. puncirano, 60 gramov
težko, za 140 K po najugodnejših
pogojih samo 4 kronska na mesec. Ura in ve-
rižica tudi za dame. Razpošiljanje na vse strani
tako po povzetju prvega zneska 14 kron.

Trgovina z zlatino
L. LECHNER 4462
Břeclov (Lundenburg) št. 1021.

Izdelane postelje
iz rdečega posteljnega inleta.
Prav dobro napojeno! Per-
nica ali blazina, 180 cm
dolga, 116 cm široka K 10—,
K 12—, K 15— in K 18—, 2 metra dolga,
140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—,
K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 3—, K 3/50 in K 4—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4/50 in K 5/50. Izdelujem
tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni mo-
dri iz diške za 1 posteljo K 27—, boljši
K 33—. Pošilja se poštino prosto po po-
vzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 913
pri Piznu na Češkem. 3586

Dr. Josip Wilfan, advokat v Trstu, Nova ul. 11,
sprejme takoj v službo izurjenega
pisarniškega uradnika.

Kdor zna pisati na stroj in zna
več jezikov, ima prednost. 141

Namesto za K 105— za K 55—

dobavljam franco na vsako
postajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg.
omarico in 10 letno garancijo.
Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek
po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po
cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23 III.
Slovensko in hrvaško korespondenca. — Ceniki gratis in franco

Gramofoni — avtomati
iz prve roke se dobe le v

ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilni-
čarje z magnetnim
vmetom, popolnoma
sam delujoč, začne in
jenja sam K 80—
Enoletno pismeno jam-
stvo. Pišite po cenik.
Igle K 1/50 za 1000
Velika zaloga gramo-
fonskih plošč.
Pazite natančno
na naslov.

Išče se spreten zastopnik
ki je že z uspehom akvizitorno posloval, proti visoki proviziji za prodajanje brezkon-
kurenčnega izdelka prve vrste svetovne firme. Strokovnega znanja in glavnice ni treba. — Ponudbe v
nemškem jeziku pod „W. K. 9299“ na anonimno eksplicitno Rudolf Mosse, Dunaj I.

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
43 novih in že rabljenih
VOZOV.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
znamenite Groharjeve slike
Primoža Trubarja
ustanovitelja slovenske književnosti
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v
NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Lep lokal

za prodajalno ali pisarno 135
se takoj odda v najem
na Sv. Petra cesti št. 27.

Tam se tudi razprodaja
elektr. svetiljke in cerkvena posoda.

Efco — briketi
iz najmočnejšega šlezjskega premoga
(Steinkohlen-Briketts)

po 1 kg težki, najvišja in prijetnejša
sobna toplota takoj dosegljiva, ugaja
za vsako sobno peč, 8000 kalorij.

Dobiva se le pri 143
J. Paulin, Nova ul. 3. tu.

Pošiljatelj na zunanji priprave in poceni.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
strelcev za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vibriruje. Vse puške so na c. kr. preskušene,
zanimci in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 31

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradni plombiranih steklenicah.
Dobiva se povsod!

V Ameriko in Kanado

prilpurna, cena in zanesljiva vožnja
CUNARD LINE.

Caronia, iz Reke, dne 1. februarja 1912.
Franconia, iz Reke, dne 14. februarja 1912.
Uttens, iz Reke, dne 21. februarja 1912.

iz Liverpoola:
Najhitrejši in najlepši parnik sveta,
Lusitania, dne 27. januarja, 17. februarja,
9. marca, 30. marca 1912.

Mauretania, dne 29. januarja, 2. marca,
23. marca, 13. aprila 1912.

Pojasnita in vozne liste pri
Andr. Odlaček v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23.

polg cerkve Srca Jezusovega.
VOZNA CENA Trst-New York III. razred
K 200 za odraslo osebo z davkom vred
K 110 za otroka pod 12 leti z davkom vred

Iščejo se po vseh krajih monarhije pridni
provinčni agentje

za nabo ne novosti z dobrimi priporočili.
Dopisi na „Kath. Devotional-Institut“,
Dunaj 17 I., Jörgerstrasse 36. 154

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani
s hlevom in šupo, gostilniškim in vrtom
za zelenjavo; pod hišo je 20 m dolga
in do 4 m visoka klet; pripravna je
tudi za vsako drugo obrt, ie 16 let še
davka prosta se radi boleznih prodaja.
Poizve se: Prisojna ulica št. 5.

Lovske
puške

izvrstno zastreljene, najboljše kakovosti
dobavljajo po najnižjih tvorniških cenah
C. kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad,
Most št. 1163 (Češko). Lankstruce-dvo-
cevke z jeklenimi cevmi K 38—, 48—,
55—, 62—, 75— in naprej. Hammerla
dvocevke, samonapenjalce brez petelinov
nov model, trojni Greenerjev zaklep,
varnostna priprava K 112. Največjo
izbiro lovskega pušk in samokresov
dobite v mojem glavnem katalogu
s 3000 slikami, ki se vsakomur po-
šilje zastoj in poštino prosto. 2923

Vinko Majdič

vaščni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj
boljših pšeničnih mok in krmihi izdelkov,
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34
V Ljubljani, Gorknici, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulji, Reki, Za-
dru, Splitu, Ercegovnem, Kotoru,
Sv. Luciji ob Soči, Soljaku, Celovcu,
Inmostu, Bolcanu in Tridntu.
Brzo javi: Valični mlin, Kranj.

Pozor! Pozor!
Proda se v sredini mesta

hiša

v kateri je že več let dobro vpe-
ljana gostilna. Pogoji jako ugodni.
Kje, pove upravništvo »Slov. Narod«.

Lepi
dobri
cení

so naši izdelki. 6 velefinih, popolnoma plat-
nenih rjuh 150/200 cm vel. K 15—, iste
150/220 cm vel. K 16/50. Kos Krejcarjeve
tkanine, vefelino beljene 20 m K 18— 30 m
sortiranih ostankov K 18—. Vzorci samo
najboljših tkanin za gospodinjstvo in oreme
gratis in franco.

Tvornica platnine Bratje Krejcar, Dobruška, Češko.

Bukova drva

cela, popolnoma suha

po 1 m dolga K 11—
za meter in

po 24 col 7—
za meter se dobijo pri 4330

JOS. LORENZI, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 44. Telefon št. 153.

13 K kapitala

potrebujete in postanete lahko sam
svoj obrtnik z mesečno plačo K 60
na svojem domu. Velja za obojni
spol že od 14. leta naprej. Znanosti
ni potreba nobene. Delo stalno in
lahko. Odjemalec izdelkov je podpi-
sani sam. Pojasnila in vzorce dela
proti vpošiljavi 60 vin. v znamkah,
ki se pa vrnejo, ako sprejme delo.
Naslov: 165
Jakob Pučko, izrekljarska trg,
Lemberg, p. Šmarje pri Jelšah, Stajersko.

Tečaj jezikovnih šol
po metodi Berlitz v Ljubljani.

Objava! 94 **Objava!**

Da se nstrezje raznim prešnam od strani občinske ba g. L. Duffort drugi ponedeljek,
15. januarja (pojutrnjem) v grand hotelu Unionu dajal pojasnila in sicer
od 2. popoldne do 9. večer. — Obenem se bodo tudi zanesljivo vršila

vpisovanja učencev,

ki hotejo prijeti s poukom v francoskem jeziku. Pouk se prične takoj; radi tega pro-
simo, da se oni, ki se nameravajo učiti, priklase takoj.

Vsa podrobna pojasnila daje g. L. Duffort pod zgoraj omenjenim naslovom, dnom in uro.

:: Način in prednosti metode Berlitz: ::

1. Vsak učitelj poučuje izključno v svoji materinščini. —
2. Samo učitelj tiste narodnosti. — Od prve ure naprej čuje in
govori učenec samo jezik, ki se ga hoče naučiti. — 3. Slovnica
pravila se nikoli ne uče na izust, nego se izvaja iz praktičnih primer
in takoj predelajo. — 4. Prestavljanje je izključno

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba
preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za instaliranje. Odliiki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

Kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega pahastega 5-10 K; kg. velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K; s K; kg. paha, sivga 6 K, 7 K, belega, činega 10 K; najfinjši prsi puh 12 K. Naredila od 5 kg naprej franko. 2082

Izgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega dreva, belega ali rumenega, z dvema sglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napel puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, sglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K, 17 K, 80, 21 K, sglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K, 50, 5 K, 20, 5 K, 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K, 80, 14 K, 80. Raspoložljiva po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zametja za neugajajoče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, veško.

Pastilje proti kašlju Dr. Seeburger. Zavitek 40 vin. Te staroslavne, mnogo preizkušene pastilje proti kašlju in čaj proti kašlju sta izvrstni sredstva proti kašlju, siljenju na kašelj, zasleženju in proti vsem škodljivim posledicam prehlajenja. 4110	Čaj proti kašlju Znamka Scholz. Skatljica 50 vin. Te staroslavne, mnogo preizkušene pastilje proti kašlju in čaj proti kašlju sta izvrstni sredstva proti kašlju, siljenju na kašelj, zasleženju in proti vsem škodljivim posledicam prehlajenja. 4110	Pastilje proti glavobolu Dr. Lauterbach. Skatljica 80 vin. Izborno preizkušene pri migreni, glavobolu in influenci.
--	---	--

Avstrijka, ki opaža, da se redi,

pogosto išče pripravnih sredstev, da bi ustavila v gotovih letih nastopajočo obilnost sicer se prikupnih oblik. Kako zelo preobčutljiva masti tepo obliko in vso lepoto ženskega telesa kazi, je zadosti znano in takisto tudi želja vsake ženske, da si v pozno starost ohrani mladostno vitko obliko. Ne da bi morala preminjati dosedanja način življenja, lahko vsaka dama doseže namen, da dobi ono naravno vitkost, ki odgovarja idealom lepote ženskega telesa. Ako več tednov zapored vsak dan užijete eno ali dve čaši popolnoma neškodljivega, obenem pa zdravje pospešujočega čaja proti debelosti „Graziella“, pa Vam izginje zoprna maščoba in zopet se pokažejo lepe telesne oblike. Čaja proti debelosti „Graziella“ stane zavitek 2 krom. Pet zavitkov pošlino prosto.

„Bären-Apotheke“ Dunaj I, Graben št. 7.

Ob suši in pomanjkanju vode se za lastnike vodnih sil

patentne vročeparne lokomobile

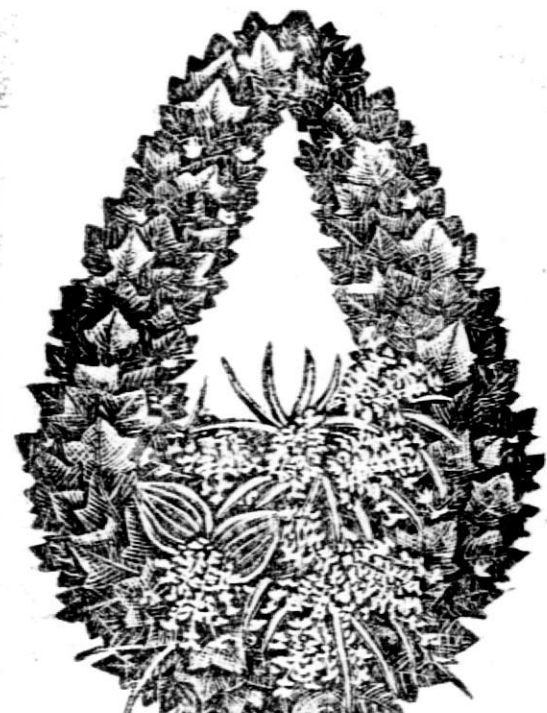
Henrika Lanz v Mannheimu

hitro v obrat spravljiva, cenena, izredno varčno delujoča, za vse vrste kuriva pripravna **rezerva moči.**

Avstrijska prodajalna pisarna:

Emil Honigmann, Dunaj IX/4, Löblichg. 4.
 Int. telefon 15594. Obisk inženirja brezplačno

Ustanovljeno leta 1900. Odlikovana: Pariz 1906. London 1906.

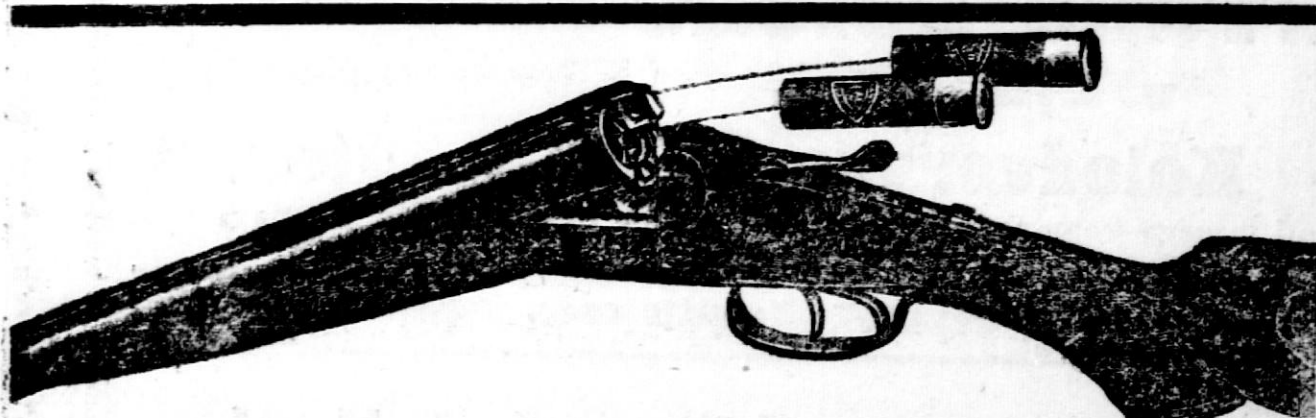
Slav. občinstvu v mestu in na deželi vsjudo priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere

964 **FR. IGLIČ** Ljubljana
 Mestni trg 11-12.
 Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Ljubljana **Fr. Ševčik** židovska ul. 7.
 puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za bres-dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plašev za gospe, nepremojljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

G. Čadež
 v Ljubljani
 Mestni trg št. 14
 poleg Urbančeve manut. trgovine

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.
 Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Največji izbor

Najnižje cene

Strojno popravila

Priljubljeni

L. MIKOSCH

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg 15

Radi inventure

prodaja

„Angleško skladišče oblek“ — Ljubljana, Mestni trg št. 5

vse izgotovljene obleke za gospode in dečke ter konfekcijo za dame in deklice pod globoko reducirano ceno.

O. Bernatovič.

1887 — 1912 * 1887 — 1912 * 1887 — 1912

Blagovolite pisati po vzorce.

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.
 Dobro znana izvozna trdka, ustanovljena leta 1887, priporoča

damske opreme za neveste, dobro znane in preizkušene kakovosti.

Havličkove tkanine, kanafasi, brisalko, žepne rute, namizni prti, batisti, pralna svila itd.

Modno blago za dame in gospode itd. Plesno blago — zefiri.

1 zavoj 40 metrov okusno izbranih ostankov v kosih po 2-8 m pošljamo za 18 K s poštnim povzelenjem franko od teh ne pošljamo vzorcev. Havličkove tkanine 1 kos 23 metrov za K 12, 13-20, 14-50, 16, 17-50, 20-40, 22-40.

Priporočljiv češki nakupni vir.

Kurjava!

Suha bukova drva, kvadratni meter v dolžinah po 6, 8 in 12 kron. Mehka drva za podkurjavo po 4 in 8 kron. Razžagana in razcepljena bukova in mehka drva na kubični meter ali v vrečah. Trboveljski premog; kosovnik K 1-60, kockovec prani in sejan K 1-50 (50 kg) zadnji najboljši za štedilnike. Briketi 1000 kom. K 14-50, 500 kom K 7-50. Najboljše bukovo olje za likanje.

Vse prosto na dom postavljeno.

St. & C. Tauzher, Dunajska cesta št. 47. Telefon št. 152.

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski poštne-branilniški konto št. 114.883.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

(nasproti nunске cerkve).

Klavirje dvorne trdke Bösendorfer, Czapka, Hözl & Heltzmann, Stelzhammer in Hörgel (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navideznem cenem, vsiljivim blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično

pismeno 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalna najjina. Popravila in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Viole, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovi in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM & GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obceznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salveston. Odhod na tej prosi iz Bremna enkrat mesečno.

u se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Sv. Petra cesta št. 28

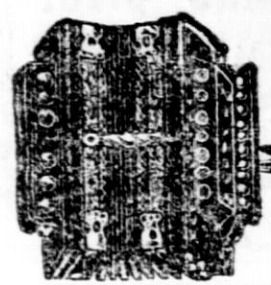
Minka Kocjan

nasproti „Zlate kaplje“

založnica trebušnih pasov v deželni bolnici
priporoča veliko zalogo kirurških obvez, priporav za bolnice, porodnice, novorojenčke, največja izbira sesalk Foperl itd., vse potrebščine za babice, gumaste in druge specialitete. — Izposojevanje tehnic za novorojenčke. —

Dobre harmonike

kron 4.40.

150.000 komadov prodanih. Brez riske! Zamena dovoljena ali denar nazaj!
Št. 300/4, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov. Velikost 24x12 cm. K 4-40
Št. 300/4, 8 tipk, 1 register, 24 glasov. Velikost 24x12 cm. K 4-40
Št. 300/4, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov. Velikost 24x12 cm. K 4-40
Št. 300/4, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov. Velikost 24x12 cm. K 4-40
Št. 300/4, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov. Velikost 24x12 cm. K 4-40
Sole za samonike k vsaki harmoniki zastoj. Navarova pristojba po povzetju razpisnih uradov in najslavitejših tiskov. Na zahtevo vsakomur gratis in franco.
Jan Konrad, razpisovalnica glasbil, Most, št. 1180 (Češko).

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslavitejših tiskov. Na zahtevo vsakomur gratis in franco.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Langen & Wolf, Dunaj, Laxenburgerstr. 53 n.

Zastopnik: Gabriel Brinšek, Ljubljana, Bleiweisova cesta 16.

Originalni motorji „OTTO“

za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin.
Lokomobile na bencin s stroho ali brez nje.
152 Stroji za obdelovanje lesa.
Popolne opreme žag in mizarstev.
Ledne in hladilne naprave.

Obisk inženirja, proračuni, prospekti 526 A. B. Z. brezplačno. —

Štev. 619

Razpis.

157

Mestna občina ljubljanska razpisuje javno

zakup obrtovanja hotela „Tivoli“ in „Rufet — barake“

v Latermanovem drevoredu za dobo treh let, to je

od 1. sušca 1912, do 28. februarja 1915.

Podlaga razpisu so pogoji, kateri so na razpolago reflektantom vsak dan ob uradnih urah v mestnem gospodarskem uradu.

Ponudbe morajo biti kolkovane in sicer vsaka pola s kolkom 1 K; iz ponudbe bodi razvidna starost reflektantova, rodbinske razmere, pristojnost, sodna in policijska neomadeževanost, telesna sposobnost, dosedanje opravilo in strokovno znanje hotelske — ter gostilničarske obrti.

V ponudbi bodi izrečno poudarjeno, da so reflektantu znani prej omenjeni pogoji in da se z njimi strinja, ter bodi v nji navedena ponudena zakupnina s številkami in besedami.

Ponudbi je priložiti vadij v znesku entisoč (1000) kron, bodisi v gotovini, ali pupilarno varnih vrednostnih papirjih.

Vlagati je ponudbe v zaprtih pismih pri predsedstvu mestnega magistrata

do 15. februarja 1912 opoldne

z napisom »Ponudba za Tivoli«.

Na nepopolne ponudbe se ne bode oziralo in si pridržuje mestni magistrat pravico proste izbire med ponudniki.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 8. januarja 1912

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerjsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kangljah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

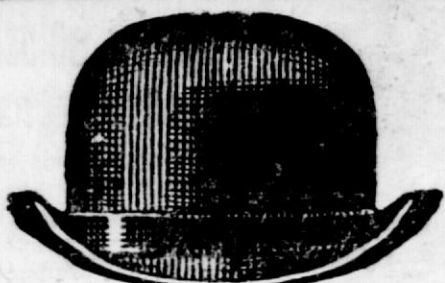
August Replč

sodar v Ljubljani v Trnovem,
izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovije fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Polniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo polovati naj se obrnejo
Simona Smetelca
v Ljubljani Kolodvorska ulica 20.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Najcenejšje

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si

mojo bogato zalogo prav h, na finejših

švicarskih ur iz

zlata in srebra, ure

za dame z diamanti

in briljanti, zapest-

nice, uhane, vratne

veržice, poročne

in druge prstane,

krasne nastavke iz

kina srebra, na-

mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,

pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni

delavnici točno in solidno.

—

V lastnem interesu

je, da pazi vsakdo na svoje zdravje. Zelo važno je, da se prepreči bolezn, in radi tega naj ne zamudi nihče imeti doma od znamenitih zdravnikov priporočena domača sredstva. Kot tako je najbolj znano Orkényjev lipov med, ki v buja tek in je zelo okusen, in katerega ima vsaka, za svoje zdravje skrbeča rodbina vedno doma. Z uživanjem in uporabo tega dobrega sredstva se prepreči marsikako bolezen.

3731

Cena poskusni steklenici 3 K, velika steklenica 5 K, 3 velike steklenice franko 15 K, po povzetju se naroči od edinega izdelovalca Hugon Orkényja, lekarnarja v Budimpešti, Thököly-ut 28. Depot 47.

Najboljšje za želodec.

Lekarnarja Schaumanna

želodčna sol

in želodčne pastilje

je 30 let preizkušeno sredstvo proti vseh vrst želodčnim boleznim, motenju prebave in slujanju.

Schaumannova želodčna sol

Skatljica K 1.50. Želodčne pastilje omarica K 1.50. Razpošilja po povzetju od 2 skatljic naprej. — Lekarna Schaumanna, Stockerau pri Dunaju. Dobiva se po vseh lekarnah in drogerijah.

3902

Neprimerno učinek

Ne cena, nego dobra kakovost poceni blago.

Zajamčeno dobre tkanine za gospodinjstvo in nevestine opreme.

6 močnih platnenih rjuh brez šiva, obrobljenih, 150 200 cm. K 14.—, 6 močnih platnenih rjuh brez šiva, obrobljenih 150 225 cm K 15-70. 6 finonitih platnenih rjuh brez šiva, obrobljenih, veleprima kakovosti 150 225 cm K 18-50.

Moje rjuhe so tkane z najboljšo prejo.

Kos 24 m. rumenorske tkanine 80 cm šir. K 13.—, veleprima kakovost K 15.—. Kos 24 m. šifona „Snežuljica“ 80 cm šir. K 13-50, veleprima kakovost K 15-50. Zajamčeno čistoplateno-damastne brisače, prekrasni vzorci, tucat: 50 110 cm K 7-50, 50 120 cm K 10.—, 60 130 cm K 14.—. Zajamčeno čistoplatene kuhinjske brisače 50 110 cm K 7-50, 55 115 cm K 9-60. Zajamčeno čistoplateni žepni robci, a jour ali ne, K 6.—, 7.—, 10.—, za tucat, štrapančni žepni robci, a jour ali ne, po K 2-20, 3.—, 4.— za tucat. Zajamčeno čistoplatene rute za brisanje posode 65 65 cm K 4-40, veleprima 70 70 cm K 6-20 tucat. Velefine namizne in kavne garniture, bele ali barvaste (1 prt in 6 serviet) K 6.—, 8.—, 10.—, 14.— za garnituro. Brezhibni ostaki 8-15 m dolgi se oddajajo v zavitkih po 5 kg, meter po 50 vin. — Zlmski barhonti, fianele, celtri, oksfordi, inleti, damasi itd. Razpošilja najceneje renomirana firma

157

Emil Winternitz, Nachod.

Razpošiljanje po povzetju. — Riziko izključen. — Neugajajoče vzamem nazaj.

Redka prilika!

Ne zamudite!

Prav lepo posestvo

(grajščina)

v lepem in rodovitnem kraju slovenske Spodnje Koroške, ne daleč od železn. postaje, se radi družinskih razmer iz proste roke z ali brez fundus instruktusa ceno proda. Posestvo meri ca. 230 (toraj: 230) oralov, je arondirano, ima najlepše in rodovitne, vse v ravnini ležeče njive; ima veliko lepih in rodovitnih travnikov (senožeti); velik in lep vrt z vodo na treh krajih in z zimsko vrtnarsko hišico (Warmhaus); ima lastno ribljenje, lastni lov, bogat na kuretnini (posebno fazanih), kakor na zajcih, srnah in vsi drugi divjačini; ima veliko lepe pašne za govedi itd. Poslopja so vsa zidana, lepa, dobra in vsa v najboljšem stanu. Kopalna soba z vodo. Moderni hlevi za govedi, konje, svinje itd. Ledenica. Odpre se lahko gostilna, prodajalna ali vsaka druga obrt. Posestvo je tudi zelo pripravo za mlekarstvo. Domača voda, ki žene vse gospodarske stroje in ki se porabi lahko za elektriko, je tik pri hiši. Domač ribnik. Cena po dogovoru. Polovica ostane lahko na posestvu. Pisma pod: „99, pošta Galicija, Koroška“. Zglasite se takoj, ker se da posestvo drugače v najem!

172

Poslednja novost

Paganinija piano

z gosli in harmonijem

prvi na vsem Avstrijskem se lahko vidi in sliši ob prosti vstopnini v hotelu „Ilirija“.

Pozor!

Pozor!

Kavarna Ilirija.

Danes in vsak dan

koncert

mešanega tamburaškega in pevskega društva „Jadran“ iz Srema.

Začetek ob 8. zvečer. — Cene navadne. — Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča:

Aleks. Heger.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštno prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GIELHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Znana velika firma stroke živil
išče reprezentativnega energičnega
potnika

ki mora biti v vsakem oziru izobražen trgovec. Biti mora nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožen in poleg tega popolnoma dobro govoriti slovenščino in italijanščino. Zeli se poznanje kolonijalne stroke in zadevnih odjemalcev. Reflektira se samo na mlajšo, inteligentno krščansko moč. Taki gospodje naj svoje ponudbe s prepisi izpiševal in sliki vložijo pod — „Gewandter Reisender 9240“ na anončno ekspedicijo Rudolf Mosse Dunaj I.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO, COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

JE ŠAMPANJEC
NATVIŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE
USTANOVLJENO
1743.

GLAVNO ZASTOPSTVO:
J. WEIDMAN
DUNAJ III.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
prilaga svoje bogate
zaloge naočnikov, št.
palnikov, daljnogledov
in vse v to stroko spa-
-- dajoče predmete. --

Najcenejši poročni prstani

lastnega
najboljšega
izdelka

po meri se dobe
pri najstarejši
domači tvrdki

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zaprišeni sodni cenilec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Zahtevajte najnovejši cenik.

Dolžnost

vsakega zavezanega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čisto
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznana najboljša.
Skečljica stane 24 vinarjev.
Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne

Edino le čisto v tej
obliki in z zamko

4306 se prodaja
v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah.

To je izborno, n. plzenjski način varjeno pivo.

Zaloga: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Pelosi.

Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Laoko Križ. Trnovo: Rudolf
Valenčič. Reka-Sušak: Anto Sablich.

Priporočamo damsko in otroško konfekcijo zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
LJUBLJANA, STARI TRG 9.

Velika izbira, posebno:

kostumi, plašči, jope, pelerine in krila

najnovejšega kroja, tudi po meri.

KRASNE BLUZE

kakor nočne halje, predpasniki, perilo, moderci in vsake vrste modno blago.

Potrebščine za otroke in novorojenčke
v največji izbiri.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Solske akvarelne
barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnaté firneževe barve

za pleskarje, stavbne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnaté barve
za umetnike

Oljnaté študijske
barve

Firneži, olja in retušji
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajlne
glazure

Lake za
vrtno pohištvo

Štedilno voščilo
za pode
priznane najboljša

Jantarjeva
glazura za tla

Mariljin trg št. 1.

Vse vrste
čopičev

Olje
za stroje

Suhe kemične,
prstene in
rudnin. barve

Prašno
olje za pode

Adolf Hauptmann

naslednik.

prva kranjska tovarna za oljnaté barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kren.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.